Štev. 41. V Ljubljani, v soboto, dne 20. februarja 1909. Leto XXXVII.

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26·—
za pol leta „ „ 13·—
za četrt leta „ „ 6·50
za en mesec „ „ 2·20

V upravništvu:
za celo leto naprej K 22·40
za pol leta „ „ 11·20
za četrt leta „ „ 5·60
za en mesec „ „ 1·90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEC

Inserati:
Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . 13 h
za dvakrat . . . . 11 „
za trikrat . . . . 9 „
za več ko trikrat . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravniškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Minister-rojak.*)

Moja stara, nepremična sodba o ministrih rojakih je kratka: Nepotrebni so, breme brez haska, škodljivi ustavnemu življenju in zdravi upravi. Zato je umljivo, da sem vselej, ko je bilo to vprašanje pri nas na dan, stal odločno na nasprotni strani. Zame je potemtakem dano stališče: Nikdar in nikoli ne bom pritrjeval zahtevi, naj tudi mi, Južni Slovani, dobomo svojega ministra rojaka. Ko bi se pa to vendar le zgodilo, bi se tolažil z utemeljeno zavestjo, da se izpreobrnejo ravno vsled tega prav kmalu vsi razsodni sorojaki k moji misli.

Hrepenenje po ministrskem sedežu v poslančevi duši je nekaj posebnega, često več smešnega, nego lepega, več utemeljenega v živi skrbi za lastno, nego za splošno korist. Nerad bi klical tega vraga v naše vrste. Za ministra vidim pač rajše Cincinata, nego Kleona; Cincinat sme računati na objektivno sodbo, Kleon pa ima tekmecev ne samo med strojarji. Za Pradejem Peška in Schreiner, dokler jih bo kaj; Javorski, Dzieduszycki, Abrahamowicz, itd.; ti vrsti ni konca, dasi se pravzaprav ne ve, zakaj ne. Vsak par tednov, da bo vsem pomagano, bi bilo najboljše. Meni tako osebno prerivanje ni všeč in politiški disciplini tudi ravno prehudo ne koristi.

Pa pustimo to razbrskavanje srčnih tajnosti, da bi se kdo ne čutil zadetega. Saj je drugega dovolj. Demokratiško volivno pravico imamo; treba nam je tudi temu primernega parlamenta in vlade. Zdaj pa glej! Najširše obzorje, obsegajoče vse sloje po načelu enakosti pri volitvah; v parlamentu pa kampanilizem najgorje vrste. Minister rojak je mežnar, zastopnik, tip tega kampanilizma. Nič ne dene, če se je pri Poljakih začel; zato ni nič boljši. Upal sem nekoliko, da bo morda svobodomiselnost, ki je zbijala na vso moč ob volitvah na svoje rene, vsaj za korak spravila parlament iz kampanilizma, a žal čepi ubogi Hock pozabljen v kotu in dela dalekosežne načrte, kako bi tistim par pagiavcem, ki jih je zbobnal skupaj, zagotovil reden pouk v abecedniku. In tudi Masaryk je tih kot graničar. Kako daleč smo še do velikih strank, ki bi načelno ločeni sukali duševne rapirje v parlamentarni tekmi! Seveda najboljša pot je k temu: še nekaj ministrov rojakov. Še Sionisti naj ga dobe svojega in za njimi še vsak sloj posebej. Naša južnoslovanska stvar potrebuje parlamenta, ki je kos svoji nalogi; v njem doseže brezdvojbe svojemu pomenu primerne uspehe. Kampanilistiško razbiti parlament se pa peča z nami, kolikor najmnaj more. Za revčka Andrejčka nas ima in v tem oziru je poljski in češki kampanilizem malo boljši od drugih.

Zdaj je oživela po naši iniciativi neka večja ideja. Kako se bo udejstvovala, bomo videli. Iz razgovorov in raznih debat se me drži mučno prepričanje, da je strankarska mala - obrt silno živa tudi v nekaterih takozvanih velikih domoljubih in odličnih politikih. Znano je, da se revež rad udaja mistiškim razglabljanjem; loteristovke to izpričujejo. Misticizem slabotne parlamentarne male - obrti ima v ministru rojaku svoje egiptovske sanjske bukve. Po moji sodbi v politiki ni s sanjskimi bukvami nič začeti. Minister rojak za nas bi se izkazal črez par nedelj za lažnivega preroka; vse bi ga klelo. In tisti, kateri bi ga imeli v rokah, uradniki in advokatje, znajo kleti.

Pa vlada? Ministri rojaki zdržujejo nekak absolutizem v kabinetu. Resortni ministri imajo v njih oviro; končno pride vse na ministrskega predsednika, ki potem odločuje. Preveč sem rekel. Ministrski predsednik dobiva po zaslugi ministrov rojakov samo priložnost, da prodaja razne upravne stvari strankam, in sicer najrajše vsako po večkrat. Iz predsednika parlamentovega izvrševalnega odbora postane barantač, čegar sposobnost se ne meri po njegovem znanju, ne po kakih načelih, marveč po trgovskih uspehih. Prodaja pa redko kedaj proti gotovi oddaji blaga, marveč skoraj izključno le terminsko. Termini pridejo, ker gre koledar — v Avstriji menda edina reč — mirno in redno svojo pot naprej; blaga ni in barantač se izgubi. Kdor pride za njim, je še na slabšem; njegovo življenje je še krajše.

Vsak minister mora biti odgovoren za svoje delo. Komu je odgovoren minister rojak? Schreiner vpije kot bi bil cel svet njegov; kadar bi mu bilo pa treba s svojo odgovornostjo kriti vladne ukrepe, pa molči, kot bi ga ne bilo. V Žačku vidimo, da je minister rojak lahko sam s seboj v opoziciji. Nekaj Pavlihovih potez je v ti ustanovi.

Kontrola, vpijejo! Tudi nasprotniki ministrov rojakov nismo tako nespametni, da ne bi uvaževali, kako važna je kontrola nad vlado. Tako kontrolo pa more vspešno zvrševati samo krepak parlament. Če tega ni, potem kontrole ni, naj tudi zaporedoma poslanci oblačijo tisti neukusni, rožasti frak in kot ministri rojaki vlečejo plače in penzije. Nemci nimajo za to moči nad nami, ker imajo Schreinerja, marveč za to, ker žalibog nimamo parlamenta. In zato vedo, zakaj se protivijo izpremembi poslovnika. Primerni poslovnik bi bolj paraliziral vse Schreinerje, nego kakršen koli minister rojak.

Ko bi imeli ministri vsak svoj grb, bi dal v grb ministra rojaka pribo, stoječega na eni nogi in molečega tisti dolgi topi, ravni kljun iz debele butice nad kratkim vratom pomenljivo v kup aktov. Kabinetni kibic, ki veliko je, in malo, pa grdo poje, in še to o nepriličnem času. Kibic, ki izloptava to, kar je izkibiciral, da se ljudje tem bolj razburjajo in prepirajo med seboj: Za moj okus ni priba. Morda sem premalo pameten, da bi znal ceniti požrtvovalnost tistih, ki imajo popolnoma drugačen okus, in ki bi brezdvojbe iz najnesebičnejših namenov šli tudi med pribe za dom in narod . . . Dr. Krek.

*) Na našo prošnjo nam je napisal dr. Krek svoje misli o ministru - rojaku. (Op. ur.)

Slovansko pismo.

Nemški »Svoji k svojim«. — Nekoliko številk o dvojni meri. — Kako »klerikalci« vzgajajo svojo deco. — Lep glas med škripanjem. — 1,200.000 kron za poljsko znanstvo. — Plaz zasul poljskega skladatelja. — Shod poljskih abstinentov. — Bolgarske vesti.

Vsenemški berolinski listi zahtevajo, da se s Saksonskega izženó vsi češki delavci, katerih je tam nekoliko stotisoč. Na Saksonsko namreč vsako leto gre veliko število čeških zidarjev, krojačev, natakarjev in rudokopov, ki tam v popolno zadovoljnost delajo in se mirno obnašajo. — Praško nemško gledališče je iz službe odpustilo češke člane orkestra. Ravnatelj A. Neuman se izgovarja s tem, da se baje češki godci niso veliko brigali za disciplino.

Na dunajskih šolah se je uradno (!) naštelo 744 čeških otrok, 6795 nemško-čeških otrok in na celem Spodnjem Avstrijskem se je naštelo samo 1646 čeških otrok in 17.815 otrok nemško-češke narodnosti. Ako le-te nemško-češke otroke štejemo za Čehe, kar so tudi v resnici, potem je na Spodnjem Avstrijskem 20.000 čeških otrok, ki so se uradno našteli, kar znaša 6 odstotkov vseh šolarjev. V Galiciji je izmed 470.000 otrok samo 9.000 nemških, od teh pa je, kakor samo uradno poročilo trdi, 3600 židovskih, torej samo dva odstotka nemških otrok. In vendar se v Galiciji ne najde noben poljski Axman ali Kolisko, ki bi prepovedal podučevanje v nemškem jeziku.

V Dalmaciji po uradni štatistiki sploh ni bilo nemških otrok. Naštelo se je namreč v Dalmaciji med 21.000 učenci samo 7 (!!) popolnoma nemških otrok, nemško-hrvaških 14, nemško - laških 81 in nemško - laško - hrvaških — 33! In ista država, ki noče dati pravice javnosti edini češki šoli na Dunaju (za 744 uradno naštetih čeških otrok), vzdržuje na svoje stroške dve nemški šoli v Dalmaciji!

Največji češko - moravski »klerikalec« dr. Nábělek ima dve hčerki in sina. Vzgoji svoje dece je posvetil vso svojo skrb. Starejša hčerka je že dovršila češko gimnazijo in obenem realko in sedaj študira na praškem vseučilišču matematiko in fiziko. Mlajša hčerka gre po stopnjah starejše sestre. Razun tega sta obe hčerki visoko umetniško — zlasti v glasbi izobraženi, poznata nekoliko jezikov in pri vsem tem opravljata vsa domača gospodinjska dela. šivata, kuhata, pereta, umivata pod itd. Sin je tudi zelo izobražen — v botaniki — in bode poslan od avstrijske vlade v Arabijo, da proučuje tamošnjo floro. Iz tega se vidi, (kakor je nedavno neki svobodomiselni list napisal), kako »klerikalci nasprotujejo vsemu, kar povzdiguje ženo nad niveau moža«.

Zdi se, da na Mažarskem prihajajo k pameti. Kakor slovaške »Narodnie Noviny« poročajo, izdal je pristni mažarski patrijot in politik Miklós Szemere v Budimpešti knjižico pod naslovom »Modern ar-

LISTEK.

Tri kilometre pod zemljo.

Črtice iz mojih izletov v Zatočne jame.
Fr. Pirc.

»Prosim vas, kako se imenuje to jezero in ta dolina in kam se odteka ta ogromna množina vode? Vedno ne stoji tukaj, kajti lansko leto, ko sem se vozil tu mimo, je bila prijazna ta dolina popolnoma suha.« Tako me je nagovoril moj sopotnik, ko sva se začetkom aprila p. l. v kupeju kočevskega vlaka vozila proti postajici Predole, pod katero je po celi, pod nama ležeči ozki dolini valovilo eno samo veliko jezero. »To jezero«, v tem smislu sem mu odgovoril, »je le perijodično; vode pa, ki ga ustvarjajo, prištevamo k povirju Krke. Dolini pravijo domačini »Radenjska dolina«; zemljepisci pa jo nazivajo »Kopanjsko - račenska kotlina.« Kam vse se ta ogromna voda odteka, to še do danes ni pojasnjeno; znano pa je, da je večina te vode identična z izvirom Krke pri vasi enakega imena. Sedaj v jezero naraslo virje raznih pritokov gre, kolikor ga že spotoma po vsi dolini prepreženi požiralniki ne morejo pogoltniti, v doli koncem te kotline se nahajajoče »Zatočne jame«. Ali tudi te so sedaj prenasičene premnožine vode. Kakor hitro pa oddajo del premnožine v stotero podzemeljskih rezervoarjev, oziroma jo odpošljejo po hodnikih daleč v gorovje segajočih postranskih jam, tedaj izgine hipoma tudi to jezero. Le po kotanjah in strugah doline so potem videti še preostanki današnjega jezera. Če takim povodnjim ne slede kmalu druge, postane cela dolina — kakor ste jo lani videli, suha. Tam, kjer stoji danes jezero, se potem oglaša pesem kosca in nižje doli tudi glas poljedelca. Ta proces se vrši, odkar so l. 1888 prestrelili medstene obeh »Zatočnih jam«, primeroma še dosti hitro. Toda pred 20 leti je stalo to jezero tedne in tedne in sicer počenši od Šmarja doli, preko Grosupljega do konca doline pri M. Račni. Takrat je bil promet tu skozi nemogoč; moral je kreniti čez prelaze Turjaške planote. Domačini celo iz Grosuplja so se vozili po splavih, če so hoteli priti do sosednjih vasi.«

V tem hipu je zažvižgal vlak, ki je nato tudi kmalu obstal v Predolah, kjer sem imel tudi jaz izstopiti. V naglici sem se poslovil od svojega sopotnika, katerega so moje skromne črtice o ti dolini tako zanimale, da me je prosil, naj bi o teh zanimivostih kaj več v domačem časopisju poročal. Obljubil sem mu sicer, da se to kmalu zgodi, toda preteklo je skoraj že leto, ko se vsaj odlomku svoje obljube odzovem. — Na potu od postajice Predole pa do V. Račne sem imel priliko občudovati, kako se je sredi velikega jezera dvigajoči se otok Kopanj, v pravem pomenu besede krog in krog v vodi kopal. Tudi cesta je bila na več krajih pod vodo. Obkolil sem M. Račno ter po obronkih dolino zapirajočih »Polic« dospel na onostran ležeče »Bukovje«, oziroma »Pivko«. (Dve gozdni parceli levega hribovja.) Do 6 m visoka žrela obeh zatočnih jam so bila popolnoma z vodo zamašena. Le tu pa tam, če se je v notranjih kotlinah na novo odprl kateri požiralnih rovov, se je za hip odprlo zdaj to, zdaj ono žrelo, ter z grozoučinkujočim hrupanjem hlastno pogoltnilo peneče pljuske nemirno se valovajoče vodne mase. Skobical sem se po strmini obrežja opasno zopet višje v hrib, kjer naj bi bila po zatrdilu g. dež. posl. Košaka, kateremu se imam za prve avtentične informacije največ zahvaliti, tretja jama, takozvana »Viršnica«. Sledeč kraškim znakom sem jo spominjaje se opisa, res kmalu dobil. Nje gorenja divje zevajoča ogromnoskalnata odprtina stoji v visočini kakih 50 m prav nad zadnjo »Zatočno jamo«; ker je z le to spodnjo v direktni zvezi, se obe jami imenujeta tudi skupno »Viršnica«. Že na robu široko zevajoče odprtine stoječ, sem čul iz globočine prihajati odmeve šumenja požirajočih mas vode. To me je prevzelo, da sem opustil vsako varnostno oskrbo ter kakor sem bil, se spustil naravnost proti globočini. Doli vodi spočetka sicer strma, pa vendar po stopnicah osigurana pot. Dospevši v »preddvorano«, kjer so se stene in oboki od krepkega navala od vseh strani prodirajočih vodá, kar stresali, sem se šele zavedal svoje neprevidnosti: spustiti se ob taki povodnji sam v neznano vodno jamo. Ali še večja je bila drzna radovednost, kako izgleda ta jama ravno ob takem času. Plezaje po vseh štirih sem se počasi pomikal nizdoli, vsak čas pričakujoč, da zdrsnem v neznano mi globočino. Med tem sondiranjem so se mi oči tudi že privadile od sveče razsvitljene teme. Kar zagledam tik pred seboj v skalo vsekane ozke stopnjice; no, si mislim, zdaj sem pa »na konju«. V tem je divje šumenje in hropenje prihajalo vedno bližje in bližje; ali pa je bilo nasprotno. Toliko se spominjam, da, ko sem nekaj stopnjic prestopil, mi hipoma pljuskne velik od skalnega obočja vrženi val proti obrazu in sreča moja je bila, da sem se z eno roko trdo oklepal skalovja. Pa strah je bil kmalu prestan. Prižgal sem še eno svečo, jo postavil za menoj, ter stopical dalje, do zadnje še nad vodo stoječe stopnjice. Prizorov, katere sem od tukaj opazoval, je sploh nemogoče niti približno opisati, še manj odmevov strahovitega podzemeljskega hropenja. Nekaj časa sem vse te prizore zrl z drzno hladnokrvnostjo. A ko sem se zavedal,

gonauták«, ki je v nji napisal le-te značilne stavke: »Nehote mi prihajajo na misel takozvane narodnosti. Večkrat sem že naglašal in ne morem tega dosti priporočati: najdimo modus vivendi, mi ga moramo najti! One ga potrebujejo in mi ga potrebujemo. Za to pa je treba srca in zdrave pameti. Ne vsiljujmo jim mažarskega jezika, ne metajmo proč denarja brez koristi za mažarske šole v narodnostnih okrajih samo zato, da bi nas tembolje sovražile. Ne vzgajajmo Slovakov in Rumunov nasilno z mažarskim denarjem. Kakšen dobiček imajo Nemci v Avstriji od tega, da Kramár, Choc, Šusteršič in drugi znajo izvrstno nemški? Nobene koristi od tega nimajo, narobe, za Nemce bi bila sreča, ako bi se noben teh voditeljev ne bil naučil čitati in pisati. Ne silimo torej drugih narodnosti, da se učijo mažarsko. Bode nam stokrat bolje. Ali mi smo kakor majhni otroci; naj le mažarsko govorijo, naj se le imenujejo Rákóczy, Zrinyi, naš obraz se razjasni od smeha in mi vpijemo: Eljen! mi se množimo! — To so gotovo resnične in pametne besede, to je lep ton med mažarskim škripanjem, le da bi našel odmev v srcih vseh mažarskih šovinistov.

Te dni je v Prokocimu v Galiciji umrl Poljak Erazim Jerzmanski, ki je v oporoki volil 1,200.000 kron krakovski akademiji umetnosti, ki bode devet desetin obresti od te svote izplačala vsako leto tistemu poljskemu učenjaku, ki bode s svojim znanstvenim delom proslavil poljsko domovino. Erazim Jerzmanski se je porodil leta 1844., študiral je gimnazijo v Varšavi in potem se je dal vpisati v kmetijsko šolo. Leta 1863. se je udeležil poljske ustaje in je bil interniran v Olomucu, kjer je tudi nekaj časa preživel v ječi. Ko je bil oproščen, odšel je v Pariz in je študiral inženirstvo. Ko je bil nekoliko let inženir na Francoskem, preselil se je v Ameriko, kjer je izumil nekoliko iznajdb v plinovi stroki ter je s tem pridobil kot strokovni podjetnik velikansko premoženje. Po 25-letnem bivanju v Ameriki se je vrnil v domovino, kjer je umrl.

Tragične smrti je umrl nadarjeni poljski glasbeni skladatelj Meczislav Karlovicz. Skladatelj je bil vnet turist. V nedeljo 7. svečana je napravil brez vodnika in navzlic vsem svarilom izlet k čarnistavskemu sedlu v Tatrah (bival je namreč v poljskem letovišču Zakopanem) in ko se drugi dan ni vrnil, slutili so njegovi prijatelji nesrečo in res po tridnevnem napornem iskanju so ga našli od 60 metrov dolgega plaza zasutega. Karlovicz je bil sin znanega že umrlega poljskega učenjaka Karlovicza in šele 32 let star. Glasbo je študiral v Pragi, Draždanih in v Berolinu. Leta 1900 je prvič javno nastopil s svojimi skladbami. Najbolj znane so njegove simfonične pesmi »Odvieczna piesń« in »Povracująca fala«. Karlovicz je bil zelo nadarjen in Poljaki so od njega mnogo pričakovali, a vse nade je uničil beli tatranski sneg.

Galicijski abstinenti združeni v društvu »Eleuterja« so imeli letni občni shod v Krakovu pod predsedništvom gospe dr. Daszyńske - Golinske. Na shodu se je sklenilo v sporazumljenju z društvi, katerih namen je širiti prosveto med ljudstvom in hkrati v zvezi z duhovščino na deželi v raznih krajih večkrat na leto prirejati protialkoholne shode. Da se abstinentno gibanje bolj propagira, sklenilo se je izdati list »Wyzwolenie« v bolj poljudnem duhu. Na predlog dr. Levickega se je odbor »Eleuterje« pozval, da naj ostro nastopi zoper takozvani zmerni alkoholizem.

Bolgarsko sobranje je izpremenilo zakon zoper anarhiste v tem smislu, da odslej anarhistov ne bode sodil vojaški preki sod, ampak porotno sodišče.

Bolgarsko občinstvo se pritožuje, da, odkar se je Bolgarsko proglasilo za kraljestvo, ne dobiva iz nekaterih makedonskih krajev, kjer je uprava turška n. pr. iz džumejskega Kunstendila in dr. nobenih pisem od svojih znancev.

Sofijsko »Slavjansko družestvo« je imelo svoj letni občni zbor pod predsedništvom S. S. Bobčeva, odvetnika in urednika »Blgarske Sbirke«. V preteklem letu se je »Slavjansko družestvo« udeležilo vseh važnih dogodkov v razvoju slovanske ideje prispevajoč tako k uresničenju velike ideje slovanskega kulturnega zedinjenja. Društvo po svojih zastopnikih se je udeležilo »slovanske nedelje« v Peterburgu, in slovanskega shoda časnikarskega v Ljubljani. Društvo je marljivo prirejalo predavanja o slovanskih vprašanjih, izdajalo list »Slavjanski Glas« in »Slavjanski kalendar«. Za predsednika je bil zopet izvoljen S. S. Bobčev.

Iz seje trgovske in obrtne zbornice.

(Konec.)

Reši se dopis kranjske deželne vlade glede na saniranje mojstrske bolniške blagajne deželne zveze kranjskih zadrug, da ima blagajna 184 K 60 h gotovine in 1245 K dolga. Vlada hoče dati 500 K, zbornica naj da 100 K. Kregar naglaša, da je zadruga res v slabih razmerah, a pri njej so, kakor mu je znano, samo brivci. Potrebno je, da se priskoči društvu na pomoč. Predlagana podpora 100 K se mu zdi premala, predlaga 200 K. Murnik pravi, da se mu zdi 100 K primerno za obrtne namene se da na leto 7000 do 8000 kron, zbornična doklada pri prizadetih pa presega vsoto, ki jo dobiva zbornica pri maloobrtniških in malotrgovskih krogih. Pri glasovanju se odkloni Kregarjev predlog.

Za prireditev vajenške razstave v Metliki, ki se vrši aprila v Metliki in se je udeleži 50 vajencev, se pooblasti predsedstvo, da dovoli zanjo do 50 K podpore, ko bodo znani stroški razstave.

Župan Hribar utemeljuje nato svoja nujna predloga, da se premesti telefon na ljubljanski pošti iz II. nadstropja v pritličje in da se oddajajo brzojavke ponoči in ob nedeljah in praznikih popoldne ne v II. nadstropju, marveč v pritličju, za kar naj se vloži tozadevna prošnja na poštno in brzojavno ravnateljstvo. Hribarjeva predloga obveljata, kakor tudi, da se omogoči možnost, da se omogočijo direktni telefonski razgovori med Ljubljano in Prago. Pristojbina naj bi ne znašala več kot 4 K.

Italijansko armado

hočejo korenito preosnovati. Odsek za preiskavo vojske je ravnokar izdal svoje tretje obširno poročilo, ki brezobzirno odkriva vse slabe strani italijanske vojne organizacije ter predlaga sledeče važne spremembe: Infanterija se pomnoži na 50 brigad (+2) in 100 polkov (+4) oziroma 300 bataljonov (+72). Vsak polk dobi tečaj za strojne puške. Bersaglieri se znižajo na polovico, to je na šest polkov oziroma 18 bataljonov. Stanje Alpinov ostane dosedanje. Prezenčno stanje in pozivanje k orožnim vajam se pomnoži, da bo imela stotnija po 93 mož. Sedaj jih ima od 65 do 71. Rezerviste bodo uvrščali pri lastnih četah, ne kakor dozdaj, da je bilo pri stotniji v vojnem stanju tretjina vojakov tujih polkov, kar je mobilizacijo in enotnost čete zelo oviralo.

Kavalerija dobi namesto devet brigad s 24 polki po 6 švadron, skupaj 144 švadron, 3 kavalerijski divizije z 9 brigadami in 29 polki po pet švadron. Važna je ustanova treh višjih trupel; te tri kavalerijske divizije dislocirajo na severni fronti. **Tudi naša vojna uprava bo zdaj morala resno misliti na ustanovitev kavalerijske divizijske komande v Ljubljani ali v Mariboru.** Moštvo kadrov se pomnoži; vsaka švadrona bo imela 140 konjev, nekaj manj nego pri nas.

Artiljerija se spremeni v toliko, da se loči tehniška služba in ustanovi poseben trčn. Dozdaj je artiljerija opravljala vso trensko službo. Poljska artiljerija se glede števila polkov ne spremeni; nekteri polki pa dobijo poleg topniških baterij tudi havbiške. Vsako truplo dobi baterijo za slučaj mobilizacije, kar odgovarja našim nadomestnim kadrom. Vsako tako »jedro« bo imelo 45 mož in 30 konjev, v vojnem stanju dvakrat toliko. Poljske baterije bodo štele 90 mož in 60 konjev; 60 — 72 konjev bo se oddajalo, kakor pri nas, zasebnikom v uporabo, ki jih morajo za časa mobilizacije ali orožne vaje nemudoma staviti vojni upravi na razpolago. Po množe se jezdeči artiljerijski polki na 4 oddelke s po 2 baterijama s 4 topovi v miru in vojni, prej trije oddelki. Gorske baterije se pomnože od 18 na 30, trdnjavski, obalni in oblegovalni polki na 10 (+4). Ženijske čete dobe na novo polk za gradnjo mostov in železniški polk.

Vse moštvo se pomnoži na 250.000 mož v mirnem stanju, kar bo prizadelo deset milijonov več stroškov na leto. Pred vsem nameravajo pomnožiti prezenčno stanje moštva in konjev.

Tedenski pregled.

Na shodu na Črnučah je načelnik »S. L. S.« razpravljal o političnem položaju. Sedanje Bienerthovo ministrstvo je naperjeno proti slovenskemu ljudstvu. Zato je načelnik »S. L. S.« takoj nastopil za sestavo krepke parlamentarne opozicije. Slovansko središče in vse češke stranke so se zvezale, da skupno nastopijo proti vladi. Še več. Ustanovila se je »Slovanska jednota«, v kateri je združenih 125 poslancev, ki tvorijo tako največjo skupino v parlamentu. V skupini je 28 čeških agrarcev, 20 mladočehov, 20 članov »Saveza južnih Slavena«, 17 iz moravske katoliško - narodne stranke 17 poslancev slovenskega kluba, 12 čeških radikalcev, 5 Starorusinov, 4 poslanci moravske ljudske stranke in 2 realista. Ta slovanski obroč je položaj popolnoma spremenil, in nemške stranke že sedaj ponujajo Jugoslovanom ministra - krajana. A Jugoslovani odklanjajo takega ministra, in zahtevajo pravega resortnega ministra.

Da Nemci ravno sedaj hočejo pritisniti Slovane in posebno še Slovence, so vzrok septemberski dogodki v Ljubljani, katere so povzročili liberalci. Zato se hočejo Nemci maščevati, in so sestavili ministrsvo, ki bi nadaljevalo ponemčevalno delo. A sedaj jim je stopil nasproti slovanski obroč, ki bo preprečil njihove namene.

Na Vrhniki se otvori 15. marca gospodinjska šola, ki bo trajala eno leto; izvzeti bodo samo tedni velikega poljskega dela. Za prvo leto bode mogoče sprejeti 45 učenk, ki bodo obiskovale šolo v treh skupinah po 15 skupaj.

V Šentrupertu se je izvršil kmetijski tečaj s prav povoljnim uspehom.

V Ljubljani so začeli nabijati samoslovenske ulične napise.

Godovi prihodnjega tedna:

21. febr. nedelja: 3 predpep., Maksimilijan.

22. febr. ponedeljek: Stol sv. Petra v Antijohiji.

23. febr. torek: Pust, Peter Dam.

24. febr. sreda: Pepelnica, Matija.

25. febr. četrtek: Valburga, Viktorin.

26. febr. petek: Marjeta Korton., Porfirij.

27. febr. sobota: Leander, Beldomir.

Društva.

—**V Preski** se je zadnjo nedeljo vršil občni zbor izobraževalnega društva. G. Podlesnik iz Ljubljane je prepričevalno govoril o pomenu in potrebi društev in organizaciji sploh. Nato sta tajnik in blagajnik poročala o društvenem delovanju v minolem letu. Končno se je vršil prvi občni zbor telovadnega odseka. Pristopilo je lepo število mladeničev, katerim želimo pogum in vstrajnost.

— **Katol. slov. izobraževalno društvo** v Mengšu priredi veselico na pustno nedeljo, dne 21. februarja v veliki dvorani »Društvenega doma«. Spored: 1. M. pl. Farkaš: »Svibanjska ružica«, tamburaški zbor. 2. M. pl. Farkaš: »Lepa naša domovina«, tamburaški zbor. 3. P. Hugolin Sattner: »Nazaj v planinski raj«, mešan zbor. 4. P. Hugolin Sattner: »Po zimi«, mešan zbor. »Boj za doto.« Vesela igra v štirih dejanjih. Uredil J. Kraljev. »Urban Smukova ženitev.« Vesela igra v treh dejanjih. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 vinarjev, stojišča 40 vinarjev. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

— **Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Horjulu** vabi na pustno veselico, katero priredi v nedeljo, dne 21. svečana, s sledečim sporedom: 1. Brož: »Savski valovi«, tamburaši. 2. Jak. Aljaž: »V mraku«, mešan zbor. 3. Ant. Foerster: »Saj ni čudo,« ženski zbor. 4. J. Bartl: »Nos«, šaljivi zbor za pust. 5. Soški: »Vaški skopuh«, igrokaz v treh dejanjih. 6. »Jabolčna potica«, komičen prizor. — Za obilno zabavo in mnogo prijetnega razvedrila bodo poskrbeli naši vrli fantje, da bo pa dvorana polna, zato poskrbite vi, zavedni Horjulci ter dragi gostje, ki vas pričakujemo. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

— **Vič - Glince:** Igro, burka »Občinski tepček« katero je priredilo izobraževalno društvo v nedeljo, je nad vse pričakovanje prav dobro uspela. Vsi mladeniči, dasi so nekateri šele prvikrat nastopili, so svoje uloge prav dovršeno izvedli. Posebno izvrstno pa so svoje uloge dovršili I. Sluga, I. Pribošič, Fr. Knez in I. Telban. Zasluga, da je igra tako izvrstno uspela, pa gre g. režiserju in predsedniku telovadnega odseka I. Jezeršeku. Sl. občinstvo se tem potom tudi opozarja, da se igra ponavlja v nedeljo 21. svečana, ob 4. uri popoldan, ne ob 5. uri, kakor je bilo prvotno na vabilih naznanje-

---

da sem sredi teh divjih drug proti drugemu se borečih elementov jaz sam živo človeško bitje, me je nehote dirnil čut mrzle groze. Napotil sem se iz jame. A to kar sem v ti jami videl in slišal, me je še dolgo potem gnalo nazaj. Dvakrat sem se spustil vanjo zopet sam, a vsakokrat je bilo v nji še toliko vode, da ji nisem mogel priti do konca. Ko je nastala splošna suša lanskega poletja, sem se četrtič napotil v Viršnico. To pot me je spremljal vodnik Damjan Škoda iz M. Račne, eden najboljših vodnikov po teh jamah. Imela sva to pot srečo. Prišla sva ne samo do 2 km oddaljenega podzemeljskega jezera, marveč prodirala sva tudi v nad jezerom ležečo »Suho jamo«, katera pa ne dela svojemu imenu posebne časti, kajti tudi v nji je mestoma polno vode. Proti koncu ima tudi jama sicer malo, pa globoko jezerce, s katerim bi se bil kmalo preveč intimno seznanil. Onkraj jezerca je videti večji tretji rov, ki je baje še nepreiskan.

To in pa nejasnost čudne komunikacije vseh treh med seboj oddaljenih jam mi ni dalo miru. Uporabil sem letošnjo ugodno zimo in splošno ponicanje talne vode, in kakor znano, pretečeno nedeljo »izletel« iz Ljubljane v Zatočne jame. To pot me je spremljal župan iz M. Račne, g. Brodnik. Prve dve jami sva našla zamrznjeni. V zgorejšnjo Viršnico smo se spustili ob 0 temperature. V preddvorani je kazal toplomer + 4° C, voda + 3° C. Čim dalje pa smo prodirali, tem večja toplota. Blizu jezera je dospela toplota na + 8° C. Smer jami je najpreje jugozapadno potem jugovzhodno. Dolžino do jezera računijo 2 km. Širjava in visokost se menjati med 6 in 10 m. Postranski rov v »Suho jamo« bo znašal približno 1 km. Rabili smo tja eno in pol ure, nazaj pa precej hitre hoje tri četrt ure. Pot vodi mestoma po opasnih prehodih, pod katerimi teče v globočini voda, katere smo kar je z ozirom na ponicanje talne vode na ljubljanskem polju, zanimivo, to pot našli v večji množini, nego lansko poletje ob največji suši. Posebno pa velja to v vodnem stanju »Suhe jame«. Še le g. župan mi je obrazložil celo domačinom nejasno komunikacijo vseh treh jam. Pokazal mi je tudi, kje bo treba še prestreliti, da se dosledno regulira odtok virja Krke, ki povzroča tem itak že ubožnim trpinom vsako leto grozne škode na polju in travnikih in ki ob času velikih povodnji ovira tudi ves javni promet s sosednimi kraji. Obljubil sem g. županu, da, kakor hitro voda še bolj upade, preiščeva še ostali dve spodnji jami, v katerih se mestoma dobe tudi lepi kapniki. Pri ti priliki se hočemo tudi na tem mestu ožje seznaniti sprirodnimi čudezi teh malo znanih jam. Dotlej pa je nujno želeti, da se tudi strokovnjak ter merodajni faktorji resno zanimajo, kako odpomoči tem revežem ob Radenjski kotlini.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter!

No, zdej pa videm, de pučas res use na moje pride, pa nej se beleštra še tku al pa tku, enkatmam pa le jest prou. Ke sm hodu še h svetmo Jakob u šula, se iz prefesarjam na nubena viža nisma mogla zastopt: on je soje trdu, jest pa soje. On je tou, de morma usaka reč iz ta mejhna črka pisat, nej že zapišema mš al pa elefont; jest sm pa trdu, de se more pisat mejhna reč, kokr j mš iz ta mejhna črka, velika reč, kokr je elefont, pa iz ta velka črka. In tku sma se ribala leta in leta u ta drugmo klase in nubedn ni tou udjejnat, dokler me ni prefesar zapodu iz šule zavle sojuglavnast in m reku: kedr uma začel Sluvenci pisat mejhna reč iz mejhna črka, velika reč pa iz velika črka, tekat se pa spet uglas u šul in tekat uš lohka naprej štederu.

Jest sm ta reč na znajne uzeu, bukle nesu h Frtaučke na tantlmark predat, jest sm se pa udinu na Kudelum za pastirja in lepu čaku, kdaj u pršlu na moje.

Leta in leta sa menila, jest pa le nism tou udjejnat, ampak dan na dan sm preberu sluvenske cajtnge in iskou, kdaj uja začel pisat mejhne reči iz mejhna črka, velike pa iz velika in nazadne sm pa le prčaku.

Kokr veja, gespud redehter, piše se zdej »Sluvenska Ludska Stranka« iz velikem črkam, zatu ke je velika in močna stranka, »narodn - napredna« stranka in »sucjal demukratuska« stranka se pišeta pa iz mejhnem črkam, ke sa mejhne stranke in bl švoh.

Kokr sm tu zagledu, sm skoču veseu pu konc in letu naravnast h svetmo Jakobe u redut u šula nad mojga prefesarja, de b mu pukazu, de je nazadne le na moje pršlu. Ke pridem ke u šula, m pride pa nasprut ena frajla, ke m na moj uprašajne, ki je ta in ta prefesar, puve, de je že zdauni u grob, negau sin je pa še žiu in dela putrese pu svet in če čm iz nim guvort, nej stopm kr u jeralka na turn, pa ga um

no. Kdor se ni mogel v nedeljo vdeležiti in kdor se hoče prav pošteno nasmejati, naj pride pa v nedeljo 21. t. m., žal mu gotovo ne bode.

— **Izobraževlano društvo v Dobrepoljah** priredi v nedeljo dne 21. t. m. popoldan ob 3. uri v Zadrugi veselico. Na sporedu je petje, deklamacija in dve igri. Prvo: »Zakleta soba v gostilni pri zlati goski« igrajo dekleta iz Kompolj, drugo: »Pri čašici kave« dekleta iz Ponikev. Sedeži po 40 v, stojišča 20 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

š **Pustno veselico** priredi šaleška čitalnica v Šoštanju na pustno nedeljo, dne 21. svečana 1909, v dvorani hotela »Avstrija« v Šoštanju. Spored: 1. Gledališka igra: »Zapirajte vrata« (burka v enem dejanju). 2. Prosta zabava. Svira polnoštevilna šoštanjska narodna godba na lok pod vodstvom kapelnika J. Mazeja. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina: Prvi sedeži 1 K, drugi sedeži 60 vin., stojišča 30 vin., galerija 20 vin. — K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

lj **Za »Rokodelski dom« v Ljubljani** so darovali p. n. preč. gg.: M. Arko, dekan v Idriji, 20 K; Ign. Šalehar, župnik v pok. v Novem mestu, 10 K; Fr. Žvan, kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani, 10 K; Iv. Müller, župnik pri D. M. v Polju, 6 K; J. Bambič, kaplan v Poljanah, 4 K; M. Zevnik, kaplan v Idriji, 2 K. — Bog povrni blagim dobrotnikom in jim obudi požrtvovalnih naslednikov!

lj **Organizacija slovenskih trgovskih potnikov.** Na vsestransko željo iz krogov slovenskih trgovskih potnikov iz Ljubljane, kakor tudi iz drugih slovenskih krajev se je zadnji čas priredilo več sestankov. Posvetovalo se je na njih o stanovski organizaciji. Uspeh teh posvetovanj je pa bil, da se je sklenilo ustanoviti društvo slovenskih trgovskih potnikov, katero je nujno potrebno. Pripravljavni odbor je sedaj dovršil vse predpriprave ter so se pravila že poslala vladi v potrjenje. Ustanovni občni zbor se bo vršil na Velikonočno nedeljo. Že v osebnem interesu vsakega trgovskega potnika je, da pristopi k tej organizaciji, veže ga pa k temu tudi stanovska dolžnost. Nemški trgovski potniki so davno že organizirani, kar jim nudi velikanske koristi. Zakaj bi slovenski tovariši ravno kaj takega ne dosegli? Združite se, kajti v združenju je moč! Da se zavedate svojih stanovskih dolžnosti pokažite s tem, da slehrni prijavi pristop k društvu. Prijave naj se blagovolijo pošiljati na Pripravljavni odbor društva trgovskih potnikov v Ljubljani«.

— **Katol. slov. izobraževalno društvo** v Vipavi priredi v nedeljo, dne 21. svečana ob 4. uri pop. v dvorani v »Tabru« veselico s sledečim sporedom: 1. Petje proizvaja društveni ženski in moški zbor: a) »Stražniki,« zl. Aljaž, b) »Bratje v kolo,« zložil Volarič. 3. Kratkočasnica »Ne udajmo se«, spisal dr. Jos. Vošnjak. 4. Kupiet: »Smolar«, zložil Fr. Silvester. 5. »Roža,« mešani zbor. 6. »Gori, gori na planine,« zložil P. H. Sattner. (Petje vodi društveni pevovodja, organist M. Vurnik.) K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

— **V Borovnici** priredi katol. slov. izobraževalno društvo na pustno nedeljo, dne 21. t. m. ob 4. uri v svojih prostorih predpustno veselico z gledališko predstavo, prosto zabavo, srečolovom itd. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Telovadni odsek »Blaž-Potočnikove čitalnice«** v Št. Vidu nad Ljubljano vabi na predpustno veselico, ki jo priredi v nedeljo, dne 21. februarja, ob polu 4. uri popoldne v Cebavovi dvorani. Spored: 1. A. Foerster: Izpremememba. Poje mešani zbor. 2. P. H. Sattner: Na Planine. Poje mešani zbor. 3. A. Hribar: Huda žena. Deklamacija. 4. J. Aljaž. Zaostali ptič. Poje mešani zbor. 5. Za letovišče. Burka enodejanka. 6. Tukaj se odda soba. Veseloigra v enem dejanju. Vstopnina: I. sedeži 60 v, II. sedeži 40 v, stojišča 20 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

lj **Občni zbor slovenskega izobraževalnega društva v Vodmatu** se je vršil v nedeljo, dne 14. febr. t. l. ob prav dobri udeležbi. G. kaplan Petrič je otvoril občni zbor in podal kratko odborovo poročilo o delovanju društva. Društvo preteklo leto ni tako delovalo, kakor bi moralo, ker ni imelo prostora. Sedaj je ta zapreka odstranjena, ker ima društvo zdaj primerno stanovanje v prvem nadstropju Podbojeve hiše nasproti šentpeterske cerkve. Želi, da bi društveniki to vpoštevali in prav pridno hodili v društvene prostore. Blagajnik g. Gajšek je podal precej ugodno blagajniško poročilo, ki se vzame z odobravanjem naznanje. Izproži se misel, da naj se društvena pravila v toliko prenarede, da bodi društvo za celo šentpetersko faro, kar jo spada pod Ljubljano. Sklene se, da se vrše v društvenih prostorih predavanja in sicer kolikor mogoče pogosto. Določi se četrtek, dne 25. febr. t. l. kot dan za prvo društveno predavanje. Izvoli se odbor, ki se je takoj po občnem zboru sledeče konstituiral: Gajšek Ivan, predsednik; Srebot Ivan, preds. namestnik; gdč. Mici Turk, tajnica; gdč. Angela Baraga, tajnice namestnica; Janko Jerala blagajnik; Tomc Franc, blagajnikov namestnik; Iv. N. Gostinčar, knjižničar; odborniki pa gg.: prof. Karol Dermastia, kaplan Janko Petrič in Valentin Pivk. Pregledovalca računov gg.: Jevnikar Alojzij, Oven Franc. G. kaplan Petrič še enkrat priporoča delavnost za to važno društvo in zaključi občni zbor. — V prvi seji se je sklenilo nakupiti za društvo primerno potrebno opravo, da bo prav ugodno za društvenike v društvenem prostoru. Prvi društveni sestanek je dne 18. t. m. zvečer v gostilni pri Cotiču. Vsi dobrodošli!

»Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani« naznanja vsem gg. članom, da so tiskana pravila ravnokar došla, ter se bodo razdelila pri prvem pobiranju članarine. Odbor tudi naznanja, da se nahajajo društveni prostori Rimska cesta št. 4, hiša gostilna »Zajc«.

Gospodarstvo

+ **Mlekarski tečaj na Vrhniki.** Od deželnega odbora kranjskega se nam piše: Deželni odbor priredi na Vrhniki mlekarski tečaj, ki bo trajal od 1. aprila do 15. septembra 1909. Troški za tečaj, v kolikor ne bo pokritja, se poravnajo iz deželnokulturnega zaklada. Šest učencev iz Kranjske se sprejme brezplačno, šest pa proti plačilu 100 K. Starost učenca znašaj vsaj 16, a ne več nego 35 let. Sprejemali se bodo le zdravi, krepki učenci, ki so popolnoma vešči branja, pisanja in računanja, posebno pa se bo oziralo na take učence, ki so že praktično delovali.

— **Živinorejski tečaj v Ljubljani.** Tečaj za voditelje živinorejskih zadrug, ki ga je priredila »Zadružna zveza« 16., 17. in 18. t. m., se je krasno obnesel. Od vseh strani dežele so prišli najbolj napredni živinorejci, poučit se o umni živnoreji, ustroju in vodstvu živinorejskih zadrug. To je dokaz, kakšno zanimanje je pri nas za živinorejo, posebno pa za živinorejske zadruge. Posestniki so prišli do prepričanja, da po dosedanjem načinu živinoreja prepočasi napreduje, zato so se začeli združevati in posnemati druge dežele. Te vrste tečaji s tako globoko znanstveno tvarino se še dosedaj niso vršili na Slovenskem. Veselo je bilo za predavatelje, ker so stari možje, kakor tudi mladeniči z velikim zanimanjem zasledovali v resnici teška predavanja. Poleg predavanj so se vršile praktične vaje v spoznavanju in merjenju živine v Marijanišču, na graščini Fužine in v Žrebčarni na Selu. Predavali so gospodje konzulent Legvart, profesor Pengov, živinozdravnik Slivnik in stotnik Kump. Predavatelji so se zelo potrudili in krasno rešili svojo nalogo. Zelo zanimivi so bili zvečer živinorejski seminarji, ki so trajali skoro do polnoči. Marsikatera važna in pametna beseda je padla, kako bi bilo domačo živinorejo povzdigniti, kako urediti pašnike in planine. Gospod župnik Finžgar omeni, kako krivično je očitanje, da se naš kmet noče učiti in napredovati. Samo prilika se mu mora dati, pomagati se mu mora in voditi ga po pravi poti. G. Legvart omenja, da naj bi sedaj dežela več žrtvovala za povzdigo živinoreje. Za prireditev tega tečaja gre v prvi vrsti zahvala »Zadružni Zvezi«. Danes imamo na Kranjskem sedem živinorejskih zadrug in se jih še večje število snuje.

— **Opekarne v goriški okolici** dobe, kakor se čuje, nevarnega konkurenta. Kakor se nam poroča, so Bramovo opekarno za goriškim pokopališčem kupili štirje Lahi iz kraljestva. Pokupili so tam okrog mnogo zemljišč. Dosedanjo opekarno že podirajo. Napraviti hočejo opekarno po najnovejšem sistemu z električno silo, ki jo bodo sami proizvajali. Z novim načinom pečenja opeke hočejo izpodriniti opeko drugih opekarn. Trdi se, da imajo na razpolago kapitala šest milijonov frankov. Če je vse to res, je v nevarnosti obstoj domačih opekarn. Na to opozarjamo domače opekarne. Proti tako močnemu konkurentu se da vstrajati le, če se domače opekarne pravočasno združijo.

— **Jadranska banka v Trstu.** Upravni svet Jadranske banke v Trstu odobril je v svoji seji bilanco za l. 1908 ter sklenil predložiti občnemu zboru, ki se bo vršil dne 14. marca 1909 v prostorih banke v Trstu, razdelitev 6% dividende (nasproti 5% lanskega leta). Doseženi čisti dobiček odgovarja 10% kapitalizaciji delniške glavnice.

Štajerske novice.

§ **Od Sv. Ilja v Slov. goricah** se nam poroča: Nov atentat na Slovence. Tako dolgo je delala »Südmarka«, da je z nakupovanjem slovenskih posestev takorekoč zasigurala zmago za bodoče občinske volitve v Št. Ilju. Če kaj izvanrednega ne pride vmes, bodo zmagali »Südmarkovci« gotovo v I. in II. volivnem razredu, le III. razred bi še ostal za sedaj naš. A kakor čujemo, se je vrgel ves »Südmarkin« aparat sedaj tudi na III. razred, in sicer na uprav nelep način. Nemci so dali prav lepo parcelirati neki kos njive in naredili tako kar čez 20 novih »posestnikov«, ki bodo že pri letošnjih volitvah volili v III. razredu. Ti novi šentiljski «davkoplačevalci» à 10 do 20 vinarjev, so med drugimi znani Wastian, dr. Kuhl, Rolf Neubauer in baje celo član predpustnega ministrstva gospod von der Hochenburg. Ta najnovejši atentat je najboljši dokaz, kako zistematično dela »Südmarka« v Št. Ilju. Res, zelo hud in bridki udarec bo to za vso Slovenijo, ko bo še tekom tega leta padel slovenski Št. Ilj, za vedno padel v kremplje Südmarkine.

§ **Slovenski društveni dom v Št. Ilju.** Zelo požrtvovalna je slovenska javnost. Čez 20 tisoč kron je zložil narod prostovoljnih darov za septemberske žrtve. Tudi za »Slovenski dom« v Št. Ilju je do danes že nakazanih čez 1600 K. Tudi šentiljske Slovence se sme po pravici imenovati narodne žrtve. Kajti šentiljski Slovenci si sami na sebi niso krivi, da jih pritiska Südmark in njen kapital, ampak trpeti morajo in bridko občutiti kruto nemško pest le kot člani slovenskega naroda vobče. Torej rodoljubje slovensko, vi bratje naši brez razlike vas prosimo, spominjajte se narodnih žrtev, Slovencev v Št. Ilju, to je njih »Slovenskega društvenega doma«. Bratje! Rodoljubi, priskočite na pomoč, da bo še vsaj pred padcem Št. Ilja stal tako zaželjeni »Slovenski društveni dom« v Št. Ilju v Slovenskih goricah. — Darovi se naj blagovolijo nasloviti: Miha Golob, kaplan, ali pa Franjo Žebot, Št. Ilj v Slovenskih goricah.

§ **Dijak pobegnil.** Iz »Studentenheima« v Mariboru jo je odkuril 13-letni gimnazijec Avgust Kronegger, rodom iz Gradca, in se dosedaj le toliko vé, da je bil po pobegu v Celju, kam pa je odšel od tam, je neznano. Dijak je za svojo starost primerno velik, je fino oblečen in govori nemško. Kjer bi se dobil, naj se ga oddá najbližnji varnostni oblasti.

§ **Za dijaško kuhinjo v Celju** so na veseli gostiji Jožefa Ocvirka, veleposestnika v Kalobju, dne 16. t. m. svatje darovali 18 K. Bog plati!

§ **»Za nemškega otroka«** so ustanovili celjski Nemci za Spodnje Štajersko podporno društvo. Torej tudi pri akciji za otroka — nemški nacijonalizem. V imenu sodišča je proslavljal to strankarsko društvo dr. Kočevar.

§ **Zlato poroko** sta praznovala na Dobrni posestnik Franc Orosel in njegova soproga.

§ **Poroči se** pri Malinedelji g. Matija Kosi, krojaški mojster v Kuršencih, z g. Marijo Mikl, gostilničarko pri Malinedelji.

§ **Glas iz ljutomerske okolice.** Ali bo, ali ne bo? Tako si je mislil g. Viktor in je sklical shod po § 2 v Mekotnjaku. Upal je na bogato žetev, toda slana je vso travo pomorila in vse žlahtne rožice, ki so pognale v Viktorjevi glavi, so postale zgodnja žrtev letošnje zime. Pri shodu se je zbralo par možakov, katere pa najdeš itak vsako nedeljo tam. Zelo težko so pričakovali svojega Mesija, da bi jih navdušil z novimi nauki. Toda, gospodu se ni zljubilo doma od tople peči ter je poslal mesto sebe svojega oprodo Slokana. To so se začudili možiceljni, ko je mesto obljubljenega odrešenika prišel nekdo drugi. No, govoril je, in to je glavno. In dobro je govoril. Spomladi bodo kopači dobivali po 2 K na dan, tako je pravil govornik po naročilu svojega gospoda. Žal, da se pri tem spomnimo gesla: Besede mičejo, zgledi pa vlečejo. Gosp. Viktor bi hudo gledal, ko bi moral kopaču mesto 50 h, kot on plačuje, plačati po izreku njegovega glasnika 2 K. No, pa bomo videli, kako bo šla kaj ta stvar naprej, in vam bomo takrat poročali. Do tedaj pa zdravi in Bog vas živi!

§ **Ljutomer.** Modra glavica pa je naš g. Viktor. Njegovi rdeči nauki kar letajo po fari ter iščejo zvestih poslušalcev. Toda kljub »Napreju« gre vsa njegova akcija zelo nazaj.

§ **Posestvo ob meji.** Lepo posestvo, tričetrt ure od Maribora, 35 oralov različne zemlje, večinoma gozd in vinograd, z velikimi, lepimi hišami, vse v najlepšem stanu se proda. Cena 30.000 kron. Proda se tudi z vinom (30 polovnjakov vina in 50 polovnjakov tolkle). Natančneje se izve lahko v uredništvu »Slov. Gospodarja« v Mariboru. Rojaki, rešite mejo.

§ **»Narodni dnevnik«,** »Narodni List«, »Nar. Stranka«, to vse troje se bliža svojemu koncu. Ni čuda. Če voditelji zapuščajo svoje vojščake, če zapuščajo svojo stranko, kakor mornarji razbito barko, da potem vse obhaja svoje zadnje pustne dneve. S pustom pa bodo na Štajerskem pokopali tudi najlepše nade raznih Vekoslavov. O jej, kaj bo?

Proti katarom

sopilnih organov, pri **nahodu, hripavosti** in **vratnih oteklinah** zdravniško priporočana je 38 12 II.

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tacih slučajih posebno dobro obnese.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u Ljubljana. 114 52—49

dubu, ke na tiste inštrumente za putres delat špila.

No, iz putresm nečm mt jest nč za upraut, še mn pa iz sinam mojga nekdajnga prefesarja, zatu tud nism tou nč slišat ud jeralke in tistga turma, ampak sm prašu frajla, ker prefesar je zdej namest nekdajnga mojga prefesarja, de b se iz nim puguvoru zavle naprejštediranja. »Ta nar bulš uš naredu, če se ubrneš na gespud Dimnka u kravidulin; ta t u že nasvetvu kuku in kaj, sej on je modr mož in pumaga pa tud rad še clu tam, ker ni treba nč pumagat«.

In jest sm se res ubrnu na gespuda Dimnika in mu puvedu ud a du cèt, kuku stuji iz mana; za kua sa me iz šule spodl in zdej, ke je use na moje pršlu, de b spet rad naprej štederu.

»Ja, prjatu, ti s ta nar leuš cajte zamudu, ti s zamudu tiste cajte, ke sma lohka tud naša učitelska stranka pisal iz velikem črkam; al zdej je pa use tu vn in ti s se pa tud že tku pustaru, de t na u šlu prou nč u glava, kokr na gre leberaln strank u glava, de sma ji mi neubhodn putrebn. Zatu je ta nar bulš, de pestiš use lepu u štih in greš nazaj past soja guvedna. Prou za prou pa še tud ni pršlu čist na toje, de b se mogla usaka reč iz taka črka pisat, kakršna je u resnic, in dokler se na u mogl pisat gespuda Ribnkarja iz debelm, gespuda Kristana pa prou iz tenkm črkam, tulk cajta še na morš rečt, de je čist pu tojem.«

Gespud Dimnikuve modre besede sm s h src uzeu in sm šou nazaj h soj guvedn in tle um čaku, dokler na uja začel gespuda Ribnkarja iz debelm, gespuda Kristana pa iz suhm, čm rečt: iz tenkm črkam pisat. Ke se u pa enkat še tu zgudl, me pa na u nubena reč več nazaj držala, de b na šou naprej štederat, če že prou ne dle, pa saj tulk cajta, de um zadost učen za kašnga tržnga nadzornka; na žvina se že tku zadost zdej zastopm, ud žvine pa do tržnga nadzornka, je pa tku sam en šrit. Mal more mt pa člouk tud sreče, drgač tud ni nč. Le puglejma »gespuda« Kristana, kuku je ta člouk učen, de ud same učenost use farbe špila, pa vnder nekamer naprej na pride. Puskušu je že iz lepa in iz grda, de b na kašn plat iz sojmo gobčkam bliz pršou h kurite, pa na gre in na gre. Zdej se sam zagafna u ldi, zdej spet druge kajfa, de se zanj rujeja in pretepavaja, pa use nč na pumaga. Mož holt nima sreče, pa je vn. Negau prjatu Linhart, je pa drgačn tč: tem pa use rata, kar u roka prime; tu ta nar bulš veja sucjal demukrati u Trboulah in jm je tku žou, de ga nimaja več »u soj sred«, de je joj. No, Linhart pa ni tku naumen, de b šou na pukušen travnk na paša, on raj gleda, de pride ke, ker je še kej za prgriznt.

Viš, prjatu »gespud« Kristan, dej, rihti se pu sojmo prjatle Linharte, na ta viža kokr on znaš še kam naprej pridet, tle u Iblan je use zastojn, tle t na u ratal, pa če se še tku pu »Mestnem dome« raufaš in gubezdaš. Le ubogi, pa uš vidu, de ma prou

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Iz Ribnice.

Sokolska maškarada. Že več let je pri nas v navadi štiridesetурna pobožnost pustne dni. V tem času se v ribniški farni cerkvi opravi mnogo molitve in spovedniki, ki pridejo v obilnem številu tudi od drugod, imajo polno posla. Vsi sloji, tudi liberalci, so doslej resnost in svetost tega časa upoštevali; maškaradni večeri se niso prirejali, našemljenih ljudi nisi srečaval po trgu. Letos pa, to je prvo leto, ko so trški liberalci brez opozicije v ribniškem občinskem svetu, bo to drugače. Štirideseturna pobožnost se prične v soboto popoldne, na nedeljo zvečer pa je liberalni »Sokol« napovedal sijajno maškarado v sokolski dvorani pri »Cenetu«. Svoj čas je občinski zastop z vso silo svoje iskrene in nehlinjene vernosti sklenil, da se pobožnost ne sme motiti s pustnim šemljenjem. Takrat so se liberalci bali kmetov-odbornikov, danes jih imajo na vrvici, ker so v odbor prišli z njih pomočjo, zato nastopajo neženirano. O Petrovec, svoj čas branivec katoliškega mišljenja v naši dolini, kje ste zdaj? Ali pojdete tudi vi na maškarado, namesto po odpustke v cerkev? Pa Vencek in Jakob ter drugi odborniki-kmetje, ali greste na maškarado? Vaši prijatelji in zavezniki, trški liberalci, kažejo dan za dnem bolj svojo barvo, kakor jim pač ukazujejo iz Ljubljane. Na zadnjem zaupnem shodu liberalne stranke v Ljubljani, kjer je bila zastopana tudi Ribnica, so sklenili, da naj se nastopa proti verstvu bolj radikalno, bolj odkrito, zato — kaj jim mar štirideseturna pobožnost! Ali se vam, kmetje, to prav zdi? Ni mogoča sprava med nami in med vami, in vašimi tovariši, ljubi Petrovec, dokler ne pretrgate zadnjih vezi, ki vas družijo s to liberalno družbo v trgu. Razumete? Pa če se tudi ne snidemo nikoli več! Škoda vas je, ali načela so več kakor osebe! Po svojih lastnostih ne spadate med liberalce toda — kakor želite! Vol.boj je že davno za nami; liberalci so mislili, da razbijejo našo stranko v ribniški dolini, a zgodilo se je nasprotno: stranka se je očistila in pomladila, disciplina se je utrdila, in močnejše nego kdaj poprej stoje naše vrste, pripravljene, da nadaljujejo neizprosen boj proti liberalizmu! — In še dvoje moramo pribiti. Maškarada se bo vršila v dvorani pri »Cenetu«. G. Andrej Podboj je cerkveni ključar. Ali se za cerkvenega ključarja to spodobi? Kje je tista vaša toliko hvaljena pobožnost, g. Andrej? Bali smo se svoj čas, da vam delamo krivico, ko smo vas prištevali najhujšim svojim nasprotnikom, danes se nam vsiljuje prepričanje, da se nismo motili! Prav, da se spoznamo! Nadalje moramo najodločnejše protestirati, da bi se k sokolski maškaradi vlačilo sokolski naraščaj, ki so večinoma šolski otroci. V tem in še drugih ozirih bo sploh treba enkrat napraviti bilanco z ribniško deško ljudsko šolo! Starši, kako morete tako prepuščati svoje otroke? Žoržek in drugi tako silno pobožni očetje, kje je vaša gorečnost? Ali vam maškarada ne bo še oči odprla?

Naše izobraževalno društvo se živahno giblje. Zadnji čas je napravilo tri predavanja in tri predstave z bogatim sporedom. Preteklo nedeljo so nastopili tudi fantje. Smeha je bilo veliko, ustvarili so nam pa tudi nekaj prav umetniških tipov (Abraham, berač i. dr.) Le kmalu spet kaj! Dekliška igra »Kdo me bo pahnil s prestola?« je izmed najlepših, kar jih je videl naš oder. Igranje je bilo uprav mojstrsko. Zato so pa tudi igralke žele najlepše priznanje in pohvalo. V samozatajevanju, v potrpežljivosti in v slogi je moč, dekleta!

Hranilnica in posojilnica je imela dne 7. t. m. občni zbor. Hvala Bogu! Denarni promet in dobiček sta se v preteklem letu skoraj podvojila. Na tihem smo delali in v Boga smo zaupali in naše delo je nepričakovano blagoslovljeno. Hiša bo v kratkem plačana, rezervni fond raste vedno hitreje, zaupanje do zavoda je vsak dan večje — Bog in sreča junaška! Že letos bo hranilnica in posojilnica vstanu dati nekaj podpor v občekoristne namene, pozneje bo to svojo nalogo tem lažje izvrševala, ko pod njeno okrilje stopijo tudi tisti, ki jo zdaj še od strani gledajo in podpirajo liberalne posojilnice ter si na prsih redijo gada, ki jih bo enkrat vgriznil. Možje! 388 nas je, močna četa; stopite v naš krog tudi vi, da se tem tesneje združimo v trden, nepremagljiv jez! Na občnem zboru so bili v odbor voljeni: Franc Fric iz Hrovače kot načelnik; odborniki pa: Bernard Ambrožič in Gašper Starec iz Goriče vasi, Franc Pakiž iz Dan, Franc Grebenc iz Lazov pa Josip Sicherl in Janez Plahutnik iz Ribnice. V nadzorstvo je občni zbor volil Martina Levstik iz Goriče vasi, Ignaca Šmalc iz Otavic, Janeza Arko iz Dan, Antona Lavrenčič iz Vel. Poljan in Andreja Orehek iz Ribnice. Bog naj prav bogato blagoslovi tudi delo novega odbora! Pogumno, dosledno in značajno pa stanovitno delujmo za blagostanje in napredek našega ljudstva!

Jeseniške novice.

j **Rdeča noč** je bila v nedeljo 14. t. m. na Savi pri »Jelenu«. Tako vsaj so napovedovali rdeči plakati. Društvo kovinarjev ali bolj pravilno: društvo socialnih demokratov je napravilo rdečo noč. Zahtevali so obleko naslovu primerno. Pač velika zahteva! Drugič naj zahtevajo še, da vsak prinese na njih veselice rdečo pamet in rdeč nos. Rdeča noč pa se je spremenila za nekega udeleženca v črno, ker je nesrečno padel in se udaril tako, da mu je postalo črno pred očmi. Za nekega drugega udeleženca pa je bila rdeča noč kar grozna, ker je padel v greznico . . . .

j **Kozlovsko sodbo** in pa »šest parov klobas« priredi katol. delavsko društvo na pustno nedeljo 21. t. m. v »Delavskem domu«. Pri prvi šaloigri nastopi na odru tudi Lisec, pravi kozel. Kako se bo zadržal vpričo tolike množice gledalcev pri tolikem smehu, ni znano. Kdor hoče videti, naj pride gledat. Vstopnina navadna. Pred in med dejanji svira društvena godba. Začetek ob pol 8. uri.

j **Glasbeni večer** priredi prvo postno nedeljo, dne 28 t. m. katol. delavsko društvo v »Delavskem domu«. Društveni orkester bo nastopil v koncertnih točkah in ženski zbor bo zapel nekaj pesmic pod vodstvom kaplana Kogeja.

j **Vrag na Savi** je imel v nedeljo, 14. t. m. večjo srečo kakor v Ljubljani. Nihče ga ni oviral, ko je skakal namreč v vodi in dajal za »zeksar« dobre svete. Dobro bi bilo, da bi oko policije ob semanjih dnevih bolj pazilo na izkoriščevalce ljudstva. Ob vsakem sejmu prihajajo na Jesenice in Savo judovski kramarji, ki vpijejo nad mimogredočimi in vsiljujejo svoje malovredno blago na pol »zastonj.« Nesramne so včasi te judovske pijavke v svojih izrazih, da je res čudno, kako policija trpi tako po hujšljivo kričanje. (Opomba uredništva: Ako se kje na deželi prikaže mož z »vragom« v vodi, naj se nam takoj naznani.)

Idrijske novice.

lj **Umrl** je Josip Novak, član katoliškega delavskega društva, star 52 let. Spravila ga je s sveta tovarniška bolezen — jetika. Imel je lep pogreb. Katoliško delavsko društvo se je udeležilo pogreba z zastavo. Tudi strokovno društvo ga je spremilo na zadnji poti in mnogo drugega občinstva. Pevci so mu zapeli tri žalostinke. V veliko tolažbo je bilo to žalujoči vdovi, ki se za izkazano sočutje vsem iskreno zahvaljuje.

Idrijske novice.

i **Na naši realki** so končali prvo polletje in kakor se govori, z nič kaj dobrim uspehom. V enem razredu jih je nad polovico padlo. Poročilo o ljubljanski realki ni bilo nič bolj laskavo. Bode pač treba dijakom malo več pridnosti, posebno še zato, ker se zavod podržavi. V svojo oskrbo država ne bo kaj rada sprejemala srednje šole, ako se kaže slab uspeh.

i **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb** v sodnem okraju Idrija je za upravno leto 1908 izdalo devetindvajset strani obširno poročilo. C. kr. deželnosodni svetnik je pokazal vso svojo skrb in trud, a tudi uspeh. To naporno delovanje včasih jemlje človeku vse veselje, ko vidi, da pri nekaterih zanemarjenih otrokih vse delovanje ne prinaša sadu, a zopet osrčuje človeka, ko upa, da se bode kateri otrok le rešil in postal koristen član človeške družbe, ko bi bil drugače izgubljen. Vsega pa človek doseči ne more, kar bi rad. Tako se bode marsikateri pozneje še hvaležno spominjal svojih dobrotnikov, če tudi je sedaj nevoljen, ako se ga strogo prime. Poročilo govori tudi o sirotinskih svetih našega sodnega okraja, hvali nekatere, ki so si v tem oziru stekli posebne zasluge, in toplo priporoča to tako potrebno napravo. Največ podpornih članov šteje mesto Idrija, častno so zastopani tudi Žirovci, Spodnja Idrija in nekateri drugi kraji. Vsi stroški znašajo 1584 K 26 vin., dohodkov pa je bilo precej več. Ustanovnine se je plačalo 1200 K, člani so darovali 1072 K 60 v, razni darovi 87 K 75 v, justično ministrstvo je prispevalo 3000 K, in javna tombola dne 29. junija je prinesla čistega dobička 1103 K 58 v, obresti 87 K 6 v, tako da je bilo skupnih prejemkov 6550 K 99 v. Društveno imetje znaša sedaj 4966 K 73 v, od katerih je naloženih v hranilnici 4887 K 6 v, a v ročni blagajni se nahaja 79 K 67 v. Vsa čast društvenemu odboru, osobito načelniku svetniku Sturmu, tajniku in blagajniku, ki so imeli največ truda in posla. Ako se bode tako vestno in vstrajno delovalo pri društvu, bode še marsikateri spoznal njegovo korist in pristopil kot dobrotnik s kakim darom, v svesti si, da je za zanemarjeno mladino storil dobro delo. Društvo prevzame s 1. marcem tudi mestne mladoletne sirote v svojo oskrb. Do sedaj je občina imela vse stroške in odgovornost za mladoletne zapuščene. Društvo se je pogodilo z občino, naj mu da na razpolago ono svoto, katero je dosedaj na leto potrošila v ta namen. Društvo bode gotovo več uspeha imelo, ker v društvu deluje več moči, ki se zanimajo za zanemarjene reveže, katere je treba navajati do dela in primernega poklica. Do sedaj je bilo veliko takih, ki so v Idriji le čakali, kedaj jih sprejmo v delo pri rudniku. A erar pa pred 18 letom ne sprejme nobenega več. Če je slaboten in ima telesno hibo, ne pride v jamo; ako ne da rudniški zdravnik izpričevala, da je popolnoma zdrav, ga direkcija ne sme sprejeti. Zato smo zadnja leta opazili, da vzamejo nad polovico novih rudarjev iz okolice, kjer so fantje na prostem zraku bolj utrjeni. Mnogo sinov idrijskih rudarjev pa ne dobi dela. Naj li ti brez dela pohajajo po mestu? Tudi za take se bo društvo zavzelo, da jih spravi h kakemu drugemu poslu. Saj ni treba, da bi bil vsak rudar. Koliko je še obrtov, ki tudi pošteno prežive človeka. Bilo je res zadnji čas, da se je za Idrijo v tem oziru poksrbelo.

i **Občni zbor društva za otr. varstvo in mlad. skrb** se vrši dne 7. marca t. l., ob 9. uri dopoldne v telovadnici c. kr. rudniške ljudske šole s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in računskih pregledovalcev. 3. Izpremenitev § 6, 2. odstavka društvenih pravil, da se določi za pravne osebe mesečni prispevek na 50 v namesto dosedanjih 4 K. 4. Slučajnosti.

i **O Ganglovem govoru** v deželnem zboru smo zadnjič obljubili nekaj pojasnil. Gledišče naše, pravi, se je opustilo, ker naš erar ga ni hotel popraviti, in tako nimamo nobenega večjega prostora za predstave. Resnici na ljubo bodi povedano, da je bilo gledišče zadnjih deset let prazno, če tudi je ta ali ona stranka napravila tam kako igro. Vsaka stranka je raje v drugih prostorih prirejala gledališke predstave. Bilo je premrzlo po zimi in tudi drago. Sezidala se je čitalnica in takrat se je namignilo, da so tu primernejši prostori in tako staro gledišče prazno stoji. Prejšnji nadsvetnik je na to res prepustil gledališče za gasilno orodje. Da se čitalnica popravi, da naj imajo realci tam svoje predstave, zato je bila tudi naša stranka. Bilo je dovolj prostora, saj dvorana tako ni bila nikoli napolnjena, tudi ne pri različnih veselicah. Da bi se pa zopet prezidavalo in kar 40 tisoč kron dalo za skoraj novo hišo, zoper to smo bili iz znanih vzrokov. Saj ne moremo denarja tja metati. Le 6 let je stalo novo poslopje čitalnice in bilo je, kakor trdijo liberalci, nič vredno. Šest let je stala nova hiša na igrišču za realce in dandanes je podrtija. Da bi zopet liberalni liferantje s slabim gradivom delali nov dobiček, temu se mora upreti vsak razsoden davkoplačevalec, naj gre tudi 90% iz rudniških dohodkov. Da bi na shodih več tisoč rudarjev zahtevalo novo hišo v Idriji, to nam ni znano, razun če g. Gangl desetkrat pomnoži število. Lansko leto so imeli shode v prostorih realke, pa ta prostor ni zadostoval, da bi se moglo ljudstvo vse naenkrat zbirati tudi dalje. »Z vso častjo verjamemo,« da to ni res. Naši somišljeniki so bili pri predavanjih v telovadnici navzoči in pri predavanju v posameznih razredih. Vprašali smo jih, ali je bilo polno. Odkimali so in opazke delali, ki jih ne moremo ponavljati. Predavanja niso prenehala radi pomanjkanja prostora, nego ker so ljudje sploh izostali od predavanj. Vzrokov ne navedemo, ker nočemo nobenega žaliti.

i **Gangl se je spravil** nad g. gerenta. On ponareja podpise, za njega nobeden ne mara itd. Škoda, da sme tako govoriti, in ga kot poslanca ne more tožiti. To so grda sumničenja, za katera bi se g. Gangl moral zagovarjati pred sodiščem.

i **Zakaj ne marajo gerenta?** Fantje liberalni so imeli sedaj ples. Brez vednosti gerenta so vzeli iz podstrešja mestne hiše deske za napravo odra in dekoracij. Razume se, da jih je gerent prijel, zakaj občinsko lastnino jemljejo brez dovoljenja gospodarjevega. Da gerent ne bo tožil, to si mislimo, ker ravna skrajno prizanesljivo. A da je on to zasledil in jih pošteno oštel, to mu zamerijo. So bili že prej najbrž navajeni takih dejanj! Ker se jim sedaj tako početje ne dovoli, pa kriče na shodih. »V 14 dneh morajo biti nove volitve, da zopet mi dobimo oblast v roke!« Se ve za take ljudi je to silno ugodno, a kaj bodo rekli davkoplačevalci, ako bi se inteligenca na račun preprostega rudarja veseljačila! —

4 tedne poskušnje

in na ogled razpošiljam svoja **Kolesa** po povzetiu. Deli koles čudovito po ceni in dobri. Ilustr. ceniki franko.

Fran Dušek
tovarna koles,
Opočno štev. 85. na Češkem.

Zaščitna znamka „Sidro"
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller
je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v.; K 1·40 in K 2·— se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko „Sidro" potem se je gotovo prejel originalni izdelek
Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu" v Pragi
Elizabethgasse štev 8 nova.
Dnevno razpošiljanje.
2557 49—1

SINGER „66" najnovejši in najpopolnejši šivalni stroj.
SINGER stroje dobite le v naših trgovinah.
402 24-2
Singer Co. akc. družba za šiv. stroje.
Novomesto, Veliki trg 88.

Poglejte
kadar kupujete „KUNEROL", da vam ne dajo pod podobnim ovitkom zavito rastlinsko mast. Ime „KUNEROL" je razvidno na vsakem ovoju.
257 b 8—1
!POZOR!

Pristen le tedaj, če je trioglata steklenica zaprta s spodnjim pasom (rdeč in črn tisk na :: rumenem papirju). ::

Doslej nedosežen!!

W. MAAGER-ja
:: pristno čisto ::

ribje olje

(v zakonito zajamčen opravi)
rumeno, steklenica K 2·—
belo, „ „ 3·—
2667 pri 12—8
Viljemu Maager-ju na Dunaju.
Od 1869 uvedeno splošno v avstro-ogrski monarhiji.
Gospodje zdravniki in profesorji ga radi zapisujejo.
Dobi se skoro v vseh lekarnah in drožerijah.
Glavna zaloga in razpošiljalnica za avstro-ogrsko monarhijo:
W. Maager, Dunaj, III/3, Heumarkt 3.
Ponarejanja se sodnijsko zasledujejo.

Zlat rudnik za vsakega gostilničarja, kavarnarja in lastnika so naši novi
Piano Orchestrioni z godbo
na lok, zvonilom, mandolino, Xylophonom

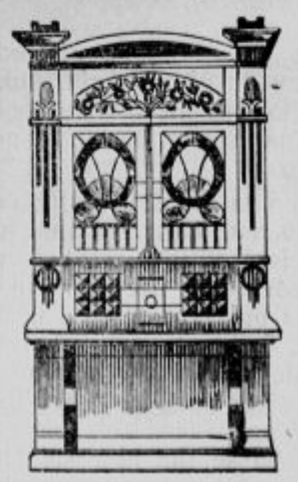

s težo, ki se zamorejo postaviti povsodi. Krasna godba in strokovnjaška izvržba jamčita za gotov dobiček. Električno-pneumatični Orchestrioni učinkom. — Električni glasovirji z mandolino, Xylophonom in godbo na lok. Govorila z zvokim odmevom za gostilničarje in zasebnike. Znamka Tion-Tion.
Ceniki brezplačno in poštnine prosto.
I. odlikovanja.
Tovarna internacional. Piano-Orkestrov
F. MACHINEK in sinovi
DUNAJ XVII. S. Ortliebgasse Nr. 5.
Vzorna zaloga v Ljubljani
Josip Droll, Sodnijske ulice 3.

Vojna ali mir?

Veliko neosnovanih vesti kroži te dni okoli. Javnost treba pomiriti. Pač je res, da Avstrija prav resno misli na to, da poseže z železno roko v srbske razmere, vendar pa imajo te priprave dozdaj le ta namen, da srbske politike izpametujejo. Saj sta še nedavno Bolgarija in Turčija mobilizirali svoje obmejne polke, da druga drugo ustrašite in ustvarita ugodnejša tla za pogajanja. Seveda so razmere v Srbiji za tako poravnavo nekoliko boij nepripravne. Bolgarija lahko mobilizira in demobilizira, ne ve se pa, ako je to v Srbiji mogoče. Častniki bi tako priliko porabili zase. Veliko je odvisno od Pašiča, ki zdaj snuje nov kabinet v katerem bodo sami njegovi pristaši. Ako ima Pašič Srbijo res v oblasti in če je on sam res za mirovno politiko, se izvrši v kratkem preobrat na boljše. Če ne, bodo pokale puške. Kar se neresničnih vesti tiče, so v prvi vrsti tiste, ki jih srbska vlada naročuej pri večjih inozemskih listih, med katere spada tudi »N. Fr. Pr.«, ki se ne brani dobrega plačila. Neosnovano je, da Avstrija namerava poslati Srbiji v kratkem

ultimatum.

Avstrijska vlada ultimata zdaj še ne pošlje, marveč — kakor poroča »Dipl. Korr.« — čaka, kakšen uspeh bodo v Belgradu imeli

nasveti velesil.

Zastopniki evropskih kabinetov z vso odločnostjo, v kolikor je mogoča v diplomaškem občevanju, v Belgradu delujejo na to, da se ondi vkorenini spoznanje, da v slučaju vojske Srbije ne bo nobena velevlast mogla podpirati in bo, ako vojska izbruhne, padla vsa odgovornost le na Srbijo. Ako pa Srbija kljub tej izolaciji vstraja na svojem dosedanjem stališču, bodo velevlasti dopustile, da se zgodi, kar Srbija sama hoče. Šele v tem trenutku, ki seveda lahko kmalu nastopi, pošlje avstrijska vlada v Belgrad svoje

zahteve.

O tem se poroča iz zanesljive strani takole: Avstrija se je s Turčijo glede aneksije sporazumela in izboljšalo se je tudi njeno razmerje do Anglije. Mir bi bil Evropi popolnoma zagotovljen, ako ne bi Srbija izzivljala. Zato se hoče avstrijska vlada prepričati, ali ima srbska vlada bojevite namene ali ne. Ako jih ima, potem treba takoj udariti, kajti sedanji oboroženi mir, ki stane toliko milijonov in o katerem se nič ne ve, kdaj bo nehal, je nevzdržljiv. Zato se bo Srbijo v doglednem času pozvalo, naj

nemudoma ustavi oboroženje.

Avstrijska vlada se namreč zdaj ne bo zadovoljila samo z izjavo, da Srbija zasleduje mirovne namene, marveč bo zahtevala, da se takoj razoroži in vrhtega bo Srbija morala dati garancije (najbrž v denarju), da tudi v bodoče ne bo motila miru. Ako Srbija temu ugodi, Avstrija seveda ne bo prevzela odgovornosti, da ustvari konflikt s Srbijo Položaj je resen, kajti, dasi je vojno razpoloženje v Srbiji nekoliko ponehalo, je veliko političko razsodnih mož napolnjeno do Avstrije s slepim sovraštvom, mnogo pa jih je šlo med bande ter zapustilo svojo obrt. Položaj je tudi vsled tega zdaj zapleten, ker utegnejo izbruhniti v Srbiji notranji nemiri, ki so nevarni za kralja samega.

Odgovorna je Srbija.

Od druge strani se o tej stvari poroča malodane isto. Velevlasti so se posvetovale, kako v interesu miru storiti v Belgradu skupen korak. Velevlasti so se namreč prepričale, da se vsled neprestanega nenaravnega razmerja med Avstrijo in Srbijo ne bo dalo preprečiti, da Avstrija napravi temu tako ali drugače konec. Signatarne velevlasti bodo zato Srbijo opozorile, da nima, ako provocira vojno, pričakovati od njih nobene podpore. Odločitev ali naj bo mir ali vojska, je edinole v rokah Srbije.

Laži

različnih od srbske vlade plačanih listov nihče ne verjame. Tako je neresnično, da Avstrija izkuša dobiti od velevlasti mandat, da okupira Srbijo. To razširjajo belgrajski krogi namenoma, da bi Avstrijo v javnosti osumničili, da hoče vojsko nalašč in brez povoda.

Rusija

ostane, kakor poroča »Daily Mail« nevtralna. Isti list ve povedati, da je avstrijski poslanik v Peterburgu ruski vladi v četrtek zaupno sporočil, da Avstrija, ako se Srbija ne razoroži, odklanja odgovornost za vse nadaljne dogodke.

Vsegavedni »Matin«,

ki je nedosegljiv v senzacijah, je iz Italije in Rusije izvedel, da je Astro-Ogrska Srbijo že pozvala, da mora vojne priprave do 1. marca ustaviti, ako noče, da prekoračijo avstrijske čete mejo.

Ruski častniki

v Moskvi baje niso zadovoljni, da bi Rusija ostala nevtralna, marveč hočejo, da Rusija napove Avstriji vojsko, ako slednja napade Srbijo. V ruski vojski vlada velika »antipatija« do Avstrije. Peterburški listi so poslali na Balkan že svoje vojne poročevavce.

Anglija

posreduje in sicer je stopila s svojima poslanikoma v Peterburgu in Belgradu v dogovor, kako razplesti položaj. Baje je Anglija izgotovila že tozadeven posredovavni predlog.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand

dospe dne 23. t. m. iz St. Moritza na Dunaj. Njegov prihod je v zvezi s konfliktom s Srbijo. Do konca tega meseca bo namreč situacija pojasnjena, ali bo vojska ali pa se spor mirno reši. V prvem slučaju se bodo koncem februarja ukrenile vse vojaške uredbe, ki so potrebne, da se zavrnejo srbske provokacije.

Delegacije

se bodo morale kmalu sklicati, ker hoče baron Aehrenthal tik pred trenotkom, ko bo treba, »da namesto besed rešijo jugovzhodno vprašanje dejanja«, v delegacijah pred avstrijsko javnostjo in vso Evropo utemeljiti svojo politiko.

Srbija.

18. t. m. se je vršil v Belgradu dve uri trajajoči ministrski svet. Baje se je bavil z depešami, ki jih je poslal dunajski poslanik. Častniki, ki so izvedeli za namere Avstrije, so burno zahtevali vojsko in potem odkorakali proti prestolonaslednikovi palači. Topot se Jur ni prikazal.

Ministrstvo Velemirovičevo bo najbrž demisijoniralo. Skupščina je namreč sprejela nezaupnico proti narodnogospodarskemu minist. Glaviniču, ker je veliko pogoljufal. Kralj Peter je teh reči tako naveličan, da hoče odstopiti. Tako je odločno dejal Pašiču. Kralj noče gledati homatij, ko je zunanji položaj tako kritičen. Naj prevzame vlado Jurij. — Čudno je, da se Črnagora nič ne oglasi.

Italija.

V Rimu se trdi, da je Avstrija dala Srbiji sedem dni odloga, da premišljuje in se odloči, hoče li nehati z oboroževanjem ali ne. Italija bo ostala nevtralna, **ker ne gre, da bi se zaradi Srbije vnela svetovna vojska.** Tako mislijo vsi kabineti, tudi tisti, ki so Srbiji prijazni. — Da pa Lahe cela stvar jezi, dokazuje »Messagero«, ki je v zvezi z vlado in hujska vojnega ministra, naj se oborožuje. Avstrija je še nedavno sklenila, da od svojih 72 trdnjavsko-topniških polkov postavi 42 na laško mejo in vrhtega osnuje še 58 novih. To sicer ne pomeni še vojske, vendar pa nalaga laški vladi dolžnost, da se pripravlja. Laška armada je pokazala ob priliki messinske nezgode, da je slabo organizirana. S tako armado ne more Italija proti Avstriji. Zato naj se vojni minister zbudi iz svojega zimskega spanja.

Spuž se ne odstopi.

Cesar sam je po svojem dalmatinskem namestniku dal prebivavcem Spuža sporočiti na njih prošnjo, da še dalje ostanejo pod žezlom habsburškim, da vzame njih željo z veseljem na znanje in jim sporoča, da so vse vesti o eventualni odstopitvi Spuža čisto neosnovane.

AVSTRIJA - TURČIJA.

Avstrijsko-turško pogodbo je turški ministrski svet sprejel, kakor jo je predložila, oziroma izpremenila avstrijska vlada. V par dneh se definitivno podpiše. Pogodba vsebuje nekako sledeče: Uvedbo trgovinskega prometa glede na tiste avstrijske uvoznine, ki jih namerava Turčija monopolizirati, to so: žveplenke, cigaretni papir, petrolej, spirit in karte. Kapitulacije in poštne urade Avstrija odpravi, ako store to tudi druge velevlasti. Glede na protektorat katoličanov v Albaniji se ni ničesar določilo. Glavno je seveda, da Turčija pripozna aneksijo, Avstrija pa plača odškodnino. Govori se pa tudi, da se je Avstrija zavezala v slučaju, da Srbi uderejo v Sandžak, podpirati Turčijo.

BOLGARIJA - TURČIJA.

Velevlasti izjavljajo, da so pripravljene pripoznati bolgarsko carevino, ako se doseže preje bolgarsko-turški sporazum. Ta izjava bo zelo ugodno vplivala na pogajanja. V bolgarskem ministrstvu so nasproti turškemu poslaniku, ki se je prišel informirat, izjavili, da so vesti o zopetni mobilizaciji bolgarskih divizij neosnovane. Francija in Anglija sta Rusiji svetovale, naj opusti svoj načrt, kako poravnati turško-bolgarski spor, ker je ta načrt preveč zapleten in nujno rešitev le zavlačuje.

Car Ferdinand, ki se je mudil na Dunaju, odpotuje v Peterburg k pogrebu velikega kneza Vladimirja in pravijo, da ga bodo ondi sprejeli s kraljevskimi častmi. Skušal bo Rusijo pridobiti za to, da opusti svoj posredovalni načrt. Izposloval bo pri tej priliki tudi formalno pripoznanje carevine.

Državni zbor bo zboroval.

S pritajeno jezo, resignirano o dejstvu, da bo tako-le sredi marca sklican državni zbor, pišejo nemška glasila. To skrbi vse, ki se boje in imajo povod, da se boje novega slovanskega železnega obroča. Zdaj že grajajo, zakaj da je Bienerth zaključil državnozborsko zasedanje, tisti, ki so ga za ta »odločen« korak kovali v zvezde. Češkega deželnega zbora ne bo, ker kakor javkajo Nemci, Čehi ne dopusté, da se razdeli Češka v nemško in češko upravno celoto. Čehi tega seveda ne morejo pripustiti na milo in nedrago svojih čeških manjšin Nemcem, da jih ponemče.

Spletke proti »Slovanski jednoti« se nadaljujejo. Črnijo jo, da je razbila državni zbor, dasi ob obstrukciji čeških radikalcev »Slovanska jednota« še ni obstajala. Tolažijo se, da se »Slovanska jednota« ne bo držala, češ, da je preveč nasprotnih si struj zastopanih v jednoti. Prazno upanje! Slovanski obroč je bolj trden, kakor so trdne združene nemške stranke, ki so obtežene z obstrukcionisti, losvonromovci, s hajlovci itd. Nemška združena družba je bolj pisana, kakor »avstro-slovanska«. Ne razdruži jo tudi policijski pogrom proti češkim radikalcem, ki so jim naprtili zdaj polno tožba zaradi političkih prestopkov, ki so jih storili ali pa tudi ne storili od 17. julija 1907. sem. Če je pogrom na češke radikalce političko primeren, je vprašanje, s katerim se nočemo pečati, dasi znamo, da se požar ne pogasi s petrolejem in da sili sledi naravno protiodpor. Nastop proti češkim radikalcem smatramo za ponesrečen, ki pa tudi ne bo rodil uspeha, ki ga pričakujejo od njega.

Nemški listi poročajo, da so zaprli na Češkem 30 čeških podčastnikov, češ, da so delali proti armadi in da so se zbirali v neki zasebni hiši. Mogoče so češki fantje peli le kake češke pesmi in so v tem videli antivojaško propagando. V sedanjem času je Nemcem vsaka stvar dobrodošla, samo da morejo počrniti na zgoraj Slovane, ker so tako drzni, da si upajo ustanoviti »Slovansko jednoto«.

V Stanislavu je razpravljal rusinski poslanec Levicky o položaju. Naglašal je, da je vlada sama zakrivila krizo, ker bi bila lahko, če bi bila pametno postopala, izvedla prvo branje jezikovnega načrta in ker je ob pogajanjih provocirala posamezne stranke. Narodno vprašanje se mora rešiti v celi Avstriji. Izjavil je, da bodo Rusini odločno nasprotovali Bienerthovi vladi.

Slovenska korespondenca poroča, da se govori, da se zberejo določen dan češki poslanci v državnem zboru, da protestirajo proti Bienerthu.

Avstrijski poslanci so zelo nevoljni na napade ogrskega poslanca Kmetyja na avstrijsko zbornico. Zbornični podpredsedniki naj bi zato protestirali. Znani H. K. Wolf je pa rekel, da bi kakih 20 poslancev pozvalo Kmetyja na dvoboj s sabljami.

Dr. Foller, ki vodi preiskavo proti narodnim socialistom, je pozval vsa sodišča v provinci, naj mu nemudoma dopošljejo pri hišnih preiskavah zaplenjene spise.

Minulo nedeljo bi se bil moral vršiti v Pragi shod zaupnikov narodne socialne češke mladine. Policija je strogo zastražila gostilno, kjer je bil napovedan shod, a fantje so to zavohali in šli drugam zborovat. Orožniki zdaj poizvedujejo, kdo se je udeležil zborovanja, kakor da ni več v Avstriji § 2 zborovalne postave.

Krščanski socialci napredujejo.

V Karlovih Varih so imeli Vsenemci zaupen shod, na katerem so milo tožili, kako da napredujejo na nemškem Češkem krščanski socialci, in so klicali grom in peklo proti njim v obrambo.

Novačenje odgodeno.

Tirolski in predarlski uradni list poroča, da se letošnje novačenje odgodi, ker državni zbor ne bo pravočasno rešil predloge o novačenju. To bo veljalo seveda tudi za ostale dežele.

Dnevne novice.

+ **Liberalna ljubezen do obrtnikov.** Za obrtnike smo! Zanje se potegujemo in nastopamo. Tako in enako vpijejo po shodih in zasebno liberalni agitatorji, v tem tonu pišejo liberalni časopisi, seveda le, kadar se vrše kake volitve. Včeraj so pa liberalci pokazali svojo pravo ljubezen obrtnikom. Trgovska in obrtna zbornica namreč voli v velevažen obrtni svet enega zastopnika. Vse je pričakovalo, da, ker je obrtni svet namenjen obrtnikom, da bo trgovska in obrtna zbornica odposlala obrtnika v obrtni svet. Pričakovalo je vse to tembolj, ker je v kranjskem deželnem zboru liberalni deželni poslanec Turk odločno izjavil, da pričakuje, da bodo imeli v obrtnem svetu obrtniki besedo. A Turk obrača, Hribar pa obrne in tako se je zgodilo, da ni volila v včerajšnji seji trgovska in obrtna zbornica v za obrtnike ustanovljeni obrtni svet obrtnika, marveč trgovca F ü r s a g e r j a. Taka je ljubezen liberalcev do obrtnikov. Zdaj imajo besedo liberalni deželni poslanec Turk in liberalni obrtniki.

+ **Vipavska »Kmečka zveza«.** Shod zaupnikov »Kmečke zveze« za vipavski sodni okraj, ki se je vršil v nedeljo, dne 14. februarja, v Vipavi, je bil prav dobro obiskan. Od 140 povabljenih zaupnikov se jih je kljub slabemu vremenu udeležilo do 120. Predsedoval je Anton Uršič, župan iz Št. Vida. Na shodu je vladala popolna govorniška prostost. Zborovalci so soglasno izrekli, da bodi prihodnji deželni poslanec kmet z Vipavskega. Zvezin tajnik Gustav Koller je poročal o delovanju zveze, o situaciji kranjske politike in zadnjem zasedanju deželnega zbora. Predsednik je razložil dosedanje delovanje reklamnega odseka za razprodajo vipavskih vin. Na predlog zaupnikov Antona Petrič in Rafaela Permru so bile soglasno sprejete resolucije zoper laško vseučilišče v Trstu in za slovensko vseučilišče v Ljubljani, nadalje resolucija proti imenovanju tretjega deželnega šolskega nadzornika na Kranjskem in slednjič resolucija, da naj se ljudsko šolstvo po deželi kmečkim razmeram primerno preuredi.

+ **Nemško tožbo za slovensko stranko** in proti slovenski stranki, obe v Krškem, je vložil gospod dr. Slanc pri okrožnem sodišču v Rudolfovem pot št. Cg. I. 23./9. Tako se slovenski odvetniki drže sklepov slovenske odvetniške zveze. Kako bi šumelo po liberalnih listih, ako bi kaj tacega kak »klerikalni« odvetnik storil.

+ **Bodimo složni v obrambnem delu!** Tako kličejo liberalci v svojih listih od zadnje sobote ter pišejo: »Kdor torej krši slogo v našem obrambenem delu, je naroden izdajalec ter mu nobeden izgovor ne pomaga!« Preteklo nedeljo je bila narodna veselica v Št. Ilju ob meji, a liberalci so jo do zadnjega bojkotirali. Kdo je naroden izdajalec?

+ **Kako dela tajništvo c. kr. kmetijske družbe kranjske.** Dobava krmil po pomožni akciji je spravila pokonci vse liberalce, da z zavijanjem dejstev, s sumničenjem in z razširjanjem neresničnih vesti vso stvar zmedejo in pri tem v kalnem ribarijo. Osupnilo nas je, da se tudi c. kr. kmetijska družba pridružuje tej gonji. V rokah imamo sledeče značilno pismo, ki ga je pisal ravnatelj c. kr. kmetijske družbe Gustav Pirc in iz katerega gleda vsa tista zvijačna zahrbtnost, ki ima svoj sedež v tajništvu c. kr. kmetijske družbe kranjske. Pismo se glasi: »Ljubljana, dne 13. februarja 1909. Gospod Franc Brajda v Gorelcah, pošta Radeče pri Zid. mostu. Na Vaše pismo in pritožbo zaradi sena Vam sporočimo, da naša družba nima s to zadevo prav nič opraviti, ni v nobeni zvezi ž njo in jo nihče ni vprašal zastran cele te zadeve. Za seno se je bilo zglasiti pri županstvu ali pri posojilnici in pristojen župnik je pa potrdil, če je kdo potreben ali ne. Prošnje so šle skozi okraj. glavarstvo na c. kr. deželno vlado, ki je v posebni seji sklenila, kako je seno razdeliti. Vlada je poverila »Gospodarsko zvezo« z nakupom in z razdelitvijo sena. Vi morate torej zasledovati, če sta Vas županstvo in župnik predlagala, in ako ne, potem nič ne dobite. Če ste res potrebni in niste bili priporočeni, dočim so bili nepotrebni priporočeni, potem to naznanite naravnost na c. kr. deželno vlado ali pa na c. kr. kmetijsko ministrstvo na Dunaju, a to storite le tedaj, če imate zanesljive dokaze v rokah, drugače lahko zaidete v sitnosti, kajti, če komu kaj krivičnega očitate, Vas lahko toži. Naša družba s celo zadevo ni prav v nobeni zvezi in jo ne zadene nobena krivda, zato ni prav od Vas, če delate našo družbo odgovorno. Vi kmetje se sploh premalo brigate za javno življenje in vsaka občina ima tako županstvo kakor je zasluži. Ta slučaj naj Vas za bodočnost izpametuje. Sicer smo dobili enakih pritožb že od več strani in verjamemo, da so marsikje županstva lahkomiselno (da ne rečemo več) postopala. Vaše pismo bomo izročili c. kr. deželni vladi. Spoštovanjem tajništvo c. kr. kmet. družbe kranjske v Ljubljani. Ravnatelj: Gust. Pirc.« — Koliko izkrivljanja vsem znanih dejstev je v tem Pirčevem pismu!

Poglejmo! 1. Ni res, da kmetijska družba ni imela s to zadevo nič opraviti, res pa je, da je bil k glavnim posvetom, v katerih se je določil način pomožne akcije, vedno povabljen zastopnik c. kr. kmetijske družbe, ki je bil tudi v istini navzoč. 2. Za seno se ni bilo zglasiti pri županstvu ali pri posojilnici, ampak prošnje so vse šle skozi županstva na okrajna glavarstva in odtod na deželno vlado. Okrajno glavarstvo in slednjič deželna vlada je določila, koliko se razdeli in komu. 3. Kolika predrznost je torej, če Pirc zdaj naganja vprašavca, da mora »zasledovati« županstvo in župnika! Naganja ga celo, da se naj pritoži na ministrstvo, a jako previdno pristavlja: Če ste potrebni in niste bili priporočeni, dočim — to pa z gotovostjo trdi — so bili nepotrebni priporočeni. To je naravnost sumničenje proti županu in župniku. A zvito ga opozarja, da utegne imeti sitnosti, da, Pirc se celo zaveda, da iz tega lahko tožba nastane, in opozarja, da treba poskrbeti zanesljivih dokazov. Takoj pa zopet govori o krivdi kot o gotovi stvari. Zdaj pa naenkrat butne na dan ves Pirc, kakršen je in v uradnem dopisu c. kr. kmetijske družbe udari na politično strunо: »Vi kmetje se premalo brigate za javno življenje«, očita z demagoškim glasom že večkrat propalega liberalnega kandidata in se drzne celo udariti naravnost po radeškem županu Rižnarju, ki po inteligenci, po delavnosti in po vestnosti daleč prekaša Pirca. »Vsaka občina ima tako županstvo, kakor je zasluži — ta slučaj naj Vas za bodočnost izpametuje«. S tem Pirc naravnost politično agitira, da bi vrgel Rižnarja kot župana in dolži splošno županstva ne le lahkomiselnosti, ampak še hujšega. Vprašamo: Ali sme tako pisati tajništvo c. kr. kmetijske družbe, ki jo država in dežela držita pokonci z velikimi prispevki? Pircu se gre zdaj za to, da bi dobil on visoko penzijo od družbe. On je nasprotnik starostnega zavarovanja za kmeta, sebi pa ga hoče pridobiti na stroške kmetijske družbe. Zaradi tega pisma zasluži Pirc — disciplinarno preiskavo ne pa bogate penzije! Apeliramo na predsedstvo c. kr. kmetijske družbe, da opravi s Pircem!

+ **Ricmanjska zadeva poravnana.** Tržaška »Zarja« potrjuje, da je ricmanjsko vprašanje končno rešeno. Dosežen je sporazum, in Ricmanjci in Ložani so po svojem zastopniku, državnem poslancu dr. Matku Laginji, že izjavili škofu, da se povrnejo v katoliško cerkev, da prično s krščanskim življenjem in da želé imeti čim prej svojega župnika. Točke sporazuma smo navedli že te dni. Dve treba nekoliko pojasniti. Župnika bodo volili vsi polnoletni moški katoliški župljani, ki stanujejo v ricmanjski župniji in imajo občinsko volivno pravico. Župni patron postane župna (cerkvena) občina. — Tudi mi kličemo prav od srca: Hvala Bogu, da je ricmanjska zadeva poravnana!

+ **Srednje šolstvo.** Prof. dr. Pavel Kozina se stalno namesti na c. kr. I. gimnaziji v Ljubljani. Suplent na knezoškofijski gimnaziji v Št. Vidu Fr. Pengov je imenovan pravim učiteljem z naslovom profesor, istotako suplent Jožef Mazi na ljubljanski realki in Anton Koželj istotam ter dr. Jožef Jerše na državni gimnaziji z nemškim učnim jezikom v Ljubljani. Učiteljem na gimnaziji v Kočevju je imenovan Al. Petsche.

+ **Ženska ročna dela.** C. kr. deželni šolski svet je sklenil odredbo, s katero se obrača večja pozornost na tista ženska ročna dela, ki so deklicam najbolj potrebna. Pomnožil se bo pouk v šivanju in v popravljanju perila. Šivanje se bo poučevalo po dve leti na vseh dekliških šolah po dve, oziroma eno uro na teden.

+ **Koroški Slovenci in justica.** Koroške Slovence naj bi po želji nemških nacijonalcev najprvo vzel na piko novi šef avstrijske justične uprave. Še predno je novi justični minister dr. pl. Hochenburger prisegel kot minister, že je dobil zahtevo celovške odvetniške zbornice, naj koroška sodišča odveže dolžnosti, da bi morala sprejemati slovenske vloge. Tako naj bi kratko ministerovanje dr. pl. Hochenburgerja služilo v to, da bi bili koroški Slovenci oropani zadnjega ostanka jezikovnih pravic. Celovški nemški odvetniki so justičnemu ministru in nemškim strankam storili pač slabo uslugo, ker so tako odkrito povedali, kaj mora po njihovem mnenju biti ena glavnih nalog nemškega justičnega ministra. Stvar slovanskih strank v parlamentu je, preskrbeti, da nemškonacijonalna drevesa ne zraste do v nebesa. Caveant consules!

+ **Kje je korupcija?** Ker deželni odbor ne naroča več uradnih tiskovin v »Učiteljski tiskarni«, ki misli, da ima ona monopol za uradne tiskovine, je nastalo kričanje po liberalnih listih. Stvar je ta: Deželni odbor je oddajo tiskovin razpisal in stavile so svoje ponudbe vse ljubljanske tiskarne razen ene. Po natančni presoji je prišel deželni odbor do prepričanja, da je najugodnejša zanj ponudba »Katoliške tiskarne«. Akt z natančnim poročilom je cirkuliral pri vseh deželnih odbornikih in oddaja tiskovin je bila sklenjena v gremialni seji, kjer se je s o g l a s n o sklenilo, za tri leta oddati tiskovine »Katoliški tiskarni«. Kje je tu korupcija? Deželni odbor je pač nedolžen na tem, da je »Katoliška tiskarna« v vsakem oziru najnaprednejša in najsolidnejša.

+ **Nesrečo pomenja št. 13.** To je med babjeverci prosvitljene naše dobe dognana stvar. Liberalci so sicer zelo ponosni, da so si ohranili s Pyrovo zmago ob volitvah v trgovsko in obrtno zbornico večino. Liberalna večina pa stoji na zelo slabih nogah. Imajo v zbornici le pičlo večino vsega skupaj 13 zborničnih svetnikov. Nesrečna čarovniška številka! Številka 13 bo postala liberalcem še osodepolna. Že včeraj so zmajevali babjeverni liberalci pa tudi liberalke po Ljubljani z glavo, ko so dognali, da gospodarijo liberalci v zbornici s čarovniško številko 13. In šepetali so ter žalostno rekli: Oh, koliko preglavic je že napravila ta številka nam ubogim liberalcem, pa županu. Pregnala je visokega uglednega našega pristaša preko oceana in iz ljubljanskega rotovža. V javni seji je moral pred leti župan nastopiti, da se je pral, ker je odiozna 13 coprala po predalih nekega dunajskega lista. In 13 je igrala še v sanjah pretekle noči liberalcem važno vlogo in pa strah, da pricopra klerikalnega zmaja v zbornico, kar je včeraj napovedal zborični svetnik Ložar.

+ **Deželni podglavar istrski** postane baje dr. Matko Laginja. Deželni glavar bo zopet dr. Ludovik Rizzi.

+ **Vzor predsednik** je pač predsednik trgovske in obrtne zbornice Lenarčič. Drži se tako strogo velikih parlamentarnih običajev, da kar 35 minut pozneje otvori sejo, kakor bi jo moral. Najlepše je pa, da si mož upa ironizirati s predsedniškega mesta kot predsednik, ki bi moral biti strogo objektiven, zborničnega svetnika, ko vrši svojo dolžnost, s seveda dostojnim izrazom, da je komaj »povohal« v zbornico, pa si upa že, da nastopi. Seveda, Ložar bi bil moral obleči frak, rokovice, klak, kravato srajco, vse po predpisih frakarske elegance, ki jih Lenarčič mojstrsko pozna in se po njih ravna, kadar stopica in klak und frak k deželnemu predsedniku Schwarzu in ga v viziti prav lepo prosi, če že smatra o njem, da je dovolj »povohal« v zborično poslovanje, da sme nastopiti. Pri takih navadah vrhniškega »gospoda« pač ni nič čudnega, da so izgubili liberalci vrhniški občinski svet. Sicer se pa prav nič ne čudimo, da se je Lenarčiču čudno zdelo, da je nastopil novoizvoljeni zborični član, pristaš »S. L. S.«, Ložar, že takoj v prvi seji. Od svojih seveda kaj takega ni navajen, ker so navajeni, da lepo molče in pa da kimajo, kar jim deklamira zborični tajnik. Saj se je videlo pri seji, kako bi bilo zanje izpadlo še slabše, če bi se jih ne bil usmilil Hribar in bi se ne prerekal z našima svetnikoma Kregarjem in Ložarjem. Zelo objektiven predsednik je dejansko zborični predsednik Lenarčič. Rohrmanu, ki se je penil jeze, in mu je plamtela strast iz lica, ko je govoril svetnik Kregar, je držal kar cele govorance med Kregarjevim govorom, ne da bi ga prekinil Lenarčič takoj, marveč opozarjal je Rohrmana, ki ima več ljubljanskih oštarij, trgovino s »suho robo« in z mestnimi divjimi kostanji, šele potem, da ima Kregar besedo, ko je Rohrman končal svoje improvizirane govorance med Kregarjevim govorom.

— **Josip Kašman v Trstu.** Nova opera duhovnika G. Fina »Ivan Krstnik« je dosegla v Trstu popoln uspeh, za kar gre glavna zasluga protagonisti, našemu rojaku Josipu Kašmanu, ki poje glavno partijo Ivana Krstnika s tako dovršenostjo, da ga italijanski listi ne morejo prehvaliti. In Italijani so v tem oziru strogi sodniki! Ne le v muzikališki deklamaciji Wagnerjevega sloga, ampak tudi v igri je dosegel vrhunec umetniške popolnosti. Vtis se je poglabljal od čina do čina. Občinstvo je bilo do dna duše ginjeno. Glasovna sredstva Kašmana so tako mogočna, razumevanje vloge tako idealno, da je poslušalce kar prevzelo in so ga neštetokrat klicali na oder ter mu prirejali burne ovacije. — Don Fino nam obeta še druga mojstrska dela. V Italiji so že uprizorili njegovo delo »Noemi in Rut«, ki pa je manj teatralično. Snov je tudi zgodovinska iz svetega pisma. Tretje delo »Debora« dokončuje avtor sedaj in upa na lep uspeh. Svojo posebno pozornost pa obrača don Fino na dvoje drugih del, namreč na »Festa del grano« znamenitega Fausto Salvatori in na Shakespearjev »Vihar«, v koja hoče vliti vso svojo glasbeno umetnost.

— **Poizkušen samoumor neznanega 14 let starega dečka.** Predvčerajšnjim je na progi istrske ozkotirne železnice med postajališčama Kolonkovca in Škednja neki fant, približno 14 let star, skočil z vlaka med vožnjo. Kondukter, ki je to zapazil, je dal takoj ustaviti vlak. Na srečo so fanta našli nepoškodovanega. Spravili so ga zopet v vlak in tu ga je kondukter neprestano čuval, dokler ga ni na postaji izročil policijskemu oficijalu Pasqualis. Ni hotel povedati niti svojega imena niti vzroka poskušenega samomora. Spravili so ga na to v opazovalnico javne bolnišnice, kjer tudi strogo varuje svoj inkognito.

i **Ogenj.** V četrtek okoli osme ure nas preplaši zvonjenje, da v Idriji gori. Ognjegasci hite po svoje orodje, ljudje se zbirajo, porašujejo kje gori, a skoraj nobeden ne ve kaj gotovega. Pri lekarni se je bilo vnelo nekaj obleke, prestrašeni so zaupili gori, gori! in hiteli so zvonit ter klicat ljudi na pomoč. A ni bilo treba pomoči. Naglo so zadušili že domači tleči ogenj, brizgalna je bila sicer pri potoku že nastavljena a ni prišla do delovanja. V četrt ure so se ljudje že zopet razšli.

— **Poročil se je** g. Gabriel Grilc, učitelj v Loškem potoku z gdč. Karolino Dostalovo, učiteljico v Loškem potoku. — Poročil se je nadučitelj v Ročinju g. Ivan Kunc z gdčno Pavlo Berbuč od Sv. Križa.

— **Nahrbtnike namesto torb** imajo vsi učenci c. kr. pripravnice za srednje šole v Trstu. Vsi nahrbtniki so rjavi in stane eden 1 K 60 v. Ne samo, da so nahrbtniki mnogo ceneji kakor torbe, ampak so tudi bolj trpežni in praktični. Vsak učenec ima — v šolo grede — v nahrbtniku mapo z zvezki, knjige in kruh. Nahrbtnik si učenec lepo naprti na hrbet, roke pa ima v žepu, da ne pride ves premrazen v šolo. Jako praktična uvedba.

— **Poročil** se je danes v Dol. Vrtojbi g. Josip Soban, sodni asistent, z gdčno. Emico pl. Locatellijevo.

— **Koroškim mejnim utrdbam pridelieni rezervniki,** ki imajo letos orožno vajo, bodo pozvani, in sicer oni 4. celovškega domobranskega pešpolka dne 4. marca, 2. aprila, 1 maja, 1. junija, 17. junija in 5. avgusta; oni 5. domobranskega pešpolka v Pulju pa 5. marca, 3. aprila, 3. maja, 1. junija in 19. julija 1909. Zadnje imenovanemu polku se končna ali 6. orožna vaja šele določi in se bo to pravočasno objavilo.

— **Umrla** je v Kamniku davkarjeva vdova gospa Marija Verbič. — Na Viču pri Ljubljani je umrl posestnik Janez Svetlič.

— **Vrsta porotnih obravnav v Novem mestu** za prvo zasedanje 1909 je sledeča: Ponedeljek, 1. marca: Kopina Alojzij paragrafa 125 in 411, tajna obravnava; torek, 2. marca: Jelenc Alojzij, § 140., uboj; popoldne: Mazelle Julij, ponarejanje uradnih listin.

— **Mož in žena na mrtvaškem odru.** V Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 2, sta v petek, 19. t. m., hkratu ležala na mrtvaškem odru vpokojeni deželni uradnik Ivan Tominc in njegova žena Lucija. Žena je umrla v sredo, on pa v četrtek. Mož ni do zadnjega nič vedel za ženino smrt. Stara sta bila 75, oziroma 78 let. Redek slučaj! V petek popoldne so pokopali njo, v soboto njega.

— **Hotel Vega v Spodnji Šiški** je prevzel g. Vinko O r e š n i k. Opozarjamo na dotični inserat.

— **Deputacije avstrijskih kmetijskih družb** so včeraj na Dunaju cesarju izročile udanostno adreso. Kranjsko kmetijsko družbo je zastopal njen podpredsednik komerčni svetnik poslanec P o v š e.

— **Akcije goriškega tramvaja,** ki imajo nominalno vrednost 200 K, se prodajajo, če smemo verjeti poročilu neke zelo verodostojne osebe, v Gorici po 150 K, v Trstu pa po 140 K. To vsekakor kaže, da se gospodje ne čutijo prav posebno varne pri tem električnem tramvaju. Vsekakor pa bo zadevo treba malo razjasniti; zanimanja je vredna.

— **Silna zima** je povzročila, da vsled pomanjkanja vode stoje vsi mlini v kamniški okolici. Kaj takega še ne pomnijo. Drugo mero bi sedaj morala vzeti v roke davkarija pri odmerjenju davkov.

— **Volitve v Grožnjanu** (Istra) so se končale po hudi borbi, zlasti v drugem volivnem razredu, za enkrat še s popolno zmago italijanaške stranke.

— **Italijanska morala.** V soboto zvečer so čožotski ribiči v Pulju zvabili dve dekletci od 12 do 13 let na svojo ladjo ter eno izmed njih onečastili. Čožote so zaprli.

— **Organist-učitelj ali učiteljica.** V Studencu pri Postojni bi radi dobili drugo učno moč, ki bi bila zmožna tudi cerkvenega orgljanja. Plača za organista do 400 K. Ker bo v kratkem razpisano drugo učno mesto, bi se lahko ta izpremenba izvršila že v tem šolskem letu.

— **Samoumor.** V Zadru se je gozdnemu svetniku Emilu Valentinu omračil duh, da je hotel osem let starega sinčka z nožem zaklati. Nato je skočil z okna in kmalu nato vsled poškodb umrl. Nesrečnež je bolehal že delj časa.

— **Preiskava v višji dekliški šoli v Zagrebu.** V višji dekliški šoli v Zagrebu se vrše neke tajnostne preiskave. Povod jim je baje ujeto pismo neke gojenke, vsebujoče razžaljene Veličanstva.

— **Kleptomanija.** Na zagrebških srednjih šolah so se zadnjič pogostoma ponavljale tatvine mikroskopov in podobni znanstvenih priprav. Zdaj so izsledili tata v nekem dijaku, sinu uglednega trgovca. V njegovem stanovanju so našli vse ukradene reči. Nesrečni fant je bolan, da mora krasti.

— **V konkurzu** sta trgovca Franc Štiglic in Stanko Šmrt v Radovljici.

— **Drzen tat** se klati po kamniški okolici. V četrtek zjutraj je vlomil v mlekarno na Rovih. Naletela je nanj Meta Š., pa je dobila iz mlekarne odgovor: Če ne greš, takoj cr . . eš!« Vzel je iz predala okrog 11 kron; drugega blaga tisto jutro ni bilo na razpolago. Baje se je v četrtek zvečer spet potikal po okolici. Priporočamo ga skrbi c. kr. žandarmerije! Okoličanom pa: pozor!

— **Rezervniki,** ki nameravajo odslužiti letošnjo orožno vajo z motornimi kolesi, odnosno s svojimi motornimi vozili, se imajo do konca tek. meseca zglasiti pri svojem okrajno dopolnilnem poveljstvu. Vse stroške za prevoz teh vozil kakor tudi za prehranitev šoferja trpi vojaška oblast, ki daje tudi po 30 kron odškodnine na dan za motorno vozilo in po 6 kron za navadno motorno kolo. Kdor ima torej veselje in priliko, naj ne zamudi te ugodnosti, ki se mu nudi.

— **Novice iz Amerike.** Slovenci v Clevelandu so ustanovili novo društveno Jednoto. Predsednik je John Gornik. — Ubilo je v Chisholmu Minn. v rudniku Slovenca Franceta Arkota. — Nevarno je bil poškodovan v rudniku Slovenec Jakob Smrekar. — Neža Klarič, žena Mat. Klariča, je dobila štiri mesece v poboljševalnici za ženske, ker je zapustila soproga.

— **Umrl** je v Trstu g. dr. Josip Geržinič, c. kr. policijski koncipist, star 26 let.

Ljubljanske novice.

lj **V torek dne 2. marca k javnemu predavanju v veliko dvorano »Uniona«!** »Slovenska krščansko socialna zveza v Ljubljani« je pričela prirejati javna predavanja v veliki »Unionovi« dvorani. **Prihodnje javno predavanje v veliki dvorani »Uniona« se vrši v torek dne 2. marca točno ob pol osmi uri zvečer,** na kar opozarjamo že sedaj vse somišljenike in somišljenice v Ljubljani in bližnji okolici. Predaval bo tajnik »S. L. S.« dr. Rožič o Bosni in Hercegovini, ki je ravno sedaj predmet avstrijsko - srbskega spora. Skioptične slike bodo kazale najvažnejše točke, na katerih se bodo morda razvili v kratkem velezanimivi dogodki. Vstop je za vsakega prost. Vsak čitatelj »Slovenčev« v Ljubljani in okolici naj pohiti na to javno predavanje. Agitirajte za obilno udeležbo tudi med svojimi znanci!

lj **Ljudsko gledališče.** Dramatična šola »Slovenske krščansko-socialne zveze« pod vodstvom g. U r b a n č i č a - P o d g r a j s k e g a jako živalmo deluje. V dramatični šoli je okolu 40 gojencev in gojenk. Kakor je pred desetimi leti iz »Delavskega gledališča« »Slov. krščansko-socialne zveze« izšlo mnogo slovenskega domačega naraščaja, upamo da bo tudi sedanja dramatična šola imela lep uspeh. **Prvikrat nastopi dramatična šola »Slovenske krščansko-socialne zveze« v nedeljo, dne 14. marca, na odru »Rokodelskega doma«, nakar že sedaj opozarjamo občinstvo.**

lj **Delo slovenskega glasbenega društva »Ljubljane« za glasbeno izobrazbo** Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« je prevzelo brezplačno pevski pouk vajencev. Poučeval bo vrli društveni pevovodja izvrstni veščak g. A n t o n S v e t e k. Dosedaj se je oglasilo že nad 40 mladih pevcev. Pouk se vrši vsako nedeljo točno ob četrti uri popoldne v hiši stavbinske družbe »Union«, Frančiškanske ulice, pritličje na desno. Jutri se sprejemajo še nova priglasila. — Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« pa namerava tudi med tednom ustanoviti **brezplačno pevsko šolo za one, ki bi se rad izvežbali v petju in imajo čas v tedenskih večernih urah.** Vse tozadevne prijave naj se na dopisnici pošiljajo na naslov: Anton Svetek, pevovodja »Ljubljane«. — **Skušnje moškega pevskega zbora »Ljubljane« so sedaj vsako sredo in petek ob osmi uri zvečer** v društveni sobi, hiši stavbinske družbe »Union«, na desno v nadstropje. Gg. slovenske pevce v Ljubljani vabimo, da pristopijo v ta odlični pevski krog. Na mnogoštevilno svidenje prihodnjo sredo!

lj **Velik družinski večer »Ljubljane«** bo na Jožefovo, dne 19. marca, v veliki dvorani »Uniona«. Zabavni odsek je že sestavil obširen, velezanimiv spored. Sodeloval bo tudi celotni orkester »Slovenske filh

harmonije«.. Za podporne člane »Ljubljane« in njihove rodbine bo vstopnina prosta, za nečlane bo vstopnina 1 K 40 v za osebo.

lj **Beraška darežljivost.** Ljubljanska občina je v slabem denarnem stanju. To se naglaša v vsaki seji občinskega sveta. Včeraj so pa občinski svetniki postali hipoma pozabljivi. Pozabljivost je res nalezljiva! Šlo se je namreč za nakup tistih dveh parcel, ki ležita nasproti Slonu in Maliču, kjer misli zgraditi »Kreditna banka« veliko novo poslopje. Ko je svoj čas sklepal občinski svet o parcelaciji in o razprodaji sveta, kjer se je nahajalo vojaško preskrbovališče in garnizijska bolnišnica, so sklenili občinski svetniki, da se določi cena dotičnima parceloma z 269.000 kronami. Za zgradbo svojega poslopja potrebuje »Kreditna banka« navedeni dve parceli, a ker mora gledati banka na svojo korist, je ponudila za parceli 200.000 kron. Finančni odsek se s to stvarjo ni strinjal in je predlagal, naj se določi cena parcelama z 225.000 kron, kar je zelo nizko za prostor, ob katerem je že zdaj najživahnejši promet in kjer se čez leta najbrže zgradi tudi ljubljanski rotovž. Tu ti pa kar hipoma pozabijo občinski svetniki na neugodno denarno stanje občine. Plantan kar predlaga, naj se prodasta parceli banki za 200.000 kron, Turk pa, naj se prodasta za 210.000 kron. Poročevalec z vso zgovornostjo nastopa za 225.000 kron. Sledi glasovanje. Plantanov predlog se odkloni, pri glasovanju o Turkovem predlogu se pa dvigne zelo veliko rok. Župan pravi, da je Turkov predlog odklonjen. Turk: »Oho, gespud župan, sej je bla večina!« Župan: »Konstatiral sem, da je predlog odklonjen. Šteti bom menda le znal, to mi boste menda še priznali.« Molk. Ker nismo šteli dvignjenih rok, ko se je glasovalo o Turkovem predlogu, ne znamo, ali je imel prav Turk ali župan, a bodisi že kakorkoli, župan je s svojim konstatiranjem, da je Turkov predlog odklonjen, rešil 15.000 K občini, ki jih gotovo bolj »nuca« kakor bogata »Kreditna banka«. Obveljal je konečno predlog poročevalca Milohnoje, da se prodasta parceli »Kreditni banki« za 225.000 kron. Kdor vedno in vedno toži, da nima denarja, da mu ga manjka, da ne ve, kako bo naprej živel, se imenuje v navadnem življenju berač. Če sam to zakrivi, mu pravijo lahkomišljenež. Beraška darežljivost je smešna, domišljavost pa tudi, lahkomišljeno pa, če revež berač daruje bogatašu kar 44.000 kron, kar je storil včeraj ljubljanski občinski svet nasproti »Kreditni banki«, ki bi bila brez vsake dvojbe štela za svet, ki ga rabi, 269.000 K, kar, kakor smo dokazali nikakor ni pretirano. V Ljubljani se prištevajo ljudje, ki imajo 22.000 goldinarjev denarja, med bogataše. Na leto nosi 22.000 goldinarsko premoženje s 4¾% naloženo 1045 goldinarjev obresti, s katerim denarjem se lahko že dobro shaja. Mi to samo konstatiramo, sodbo o beraški darežljivosti si pa Ljubljančani lahko sami napravijo, razven seveda liberalnih, ki ne mislijo drugače in ne smejo drugače misliti vsled strankine discipline, kakor misli in sklene ljubljanski liberalni občinski svet.

lj **Zavlačevanje.** V včerajšnji seji ljubljanskega občinskega sveta bi bili morali sklepati o dopisu deželnega odbora kranjskega z ozirom na prevzetje deželnega gledališča. Stvar je že zelo nujna. Kranjski deželni odbor je namreč že urgiral, občinski svet, naj na dopis odgovori. A ljubljanskemu občinskemu svetu se za odgovor nič ne mudi, dasi pomenja v birokraškem jeziku urgiranje nos, a kljub nosu, ki ga je po urgiranju občinski svet že zaradi zavlačevanja rešitve dobil, je naznanil župan, da se v včerajšnji seji o dopisu deželnega odbora kranjskega glede prevzetja deželnega gledališča ne bo razpravljalo, marveč v kaki prihodnji seji. Mi sicer ne vemo zakaj, to ve župan, a če se bo tudi strinjal deželni odbor z županom, da se ne ozira na njegovo urgenco, je pa druga stvar.

lj **Kako naj izgine ljubljanski deficit.** Ljubljanski župan je trgovec. Znano. Sicer je ljubljanski trgovec župan v ljubljanskem proračunu prijadral v velik deficit, kar se naglaša zadnje čase sem v vsaki seji ljubljanskega občinskega sveta, zato pa tudi tuhta, kako bo rešil občino deficita. Res prijetno ni za ljubljanskega župana, da v vsaki seji čuje, v kako obupnem denarnem stanju se nahaja ljubljanska občina. Zato je pa tudi iztuhtal načrt, da dobi občina denar. Tivolski gozd naj se razdeli v 30 kosov, vsako leto naj se poseka del gozda in zopet obnovi. Tako si je mislil župan, da spravi s sveta deficit. A račune mu je zmedel občinski svetnik Mally, ki je povedal, da hoče imeti Ljubljančan senco. A da župan le ne bi bil preveč hud, ker mu ne puste v tivolskem gozdu sekati, zasajati in prenavljati, so dovolili, da sme posekati 150 smrek . . .

lj **Konstatiramo,** da se naglaša v nekem poročilu na ljubljanski občinski svet, ki se je včeraj prečitalo, da se gojenke mestnega liceja vzgajajo v narodno-naprednem smislu.

lj **Zavarovanje za starost in obrtniki.** Društvo rokodelskih mojstrov priredi jutri ob 10. uri dopoldne v Rokodelskem domu (prvo nadstropje) shod. Dnevni red: 1. Zavarovanje za starost in obrtniki, poroča poslanec dr. Žitnik. 2. Slučajnosti. Gostje dobrodošli.

lj **Srebrno poroko** oblajata danes c. kr. deželnosodni svetnik g. Franjo Vedrnjak in njegova gospa soproga.

lj **Občni zbor slovenskega glasbenega društva »Ljubljana«** bo v ponedeljek, dne 1. marca ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih.

lj **Umrla** je kontoristinja gdčna. Zorana Okornova.

lj **Oznanjevalec spomladi.** Letošnje izredno dolge zime je že sito mlado in staro in vsak znak, ki spominja na prijetno spomlad, njene prijatelje vzradosti. Tako je čul danes zjutraj nek sprehajalec v drevoredu Pred Prulami peti ščinkovca svoj veseli »gričev«. Upamo, da ne bode prezgodaj.

lj **Z vadnice.** Definitivnim vadniškim učiteljem je imenovan g. Viktor Jaklič. — Pavla pl. Renzenberg je pomaknjena v VIII. razred.

lj **Čigav je diamant?** Neka perica na sv. Petra cesti ima na hrani več fantov, izmed katerih je eden pred štirinajstimi dnevi kupil prstan z diamantom. Ko ga je pokazal svojim kolegom in perici, je ta takoj šla v omaro in ponudila bliščeč kamen nekemu pri tovarišu navzočemu brivcu za 20 vinarjev. Da se je prepričal o vrednosti, je brivec kazal kamen svojim tovarišem, in so mu nekateri ponujali zanj nekaj vinarjev, drugi pa po kroni. Slednjič je briveč kamen pridržal, perici pa rekel, da je brez vrednosti. Pred par dnevi je pa kamen ukradel mojstru njegov pomočnik in ga prodal drugemu tovarišu za 1 K, ta pa svojemu za 5 K. Ko je mojster dal kamen ceniti nekemu zlatarju, je izvedel, da je kamen vreden 200 K. Mojster, poštenjak, je kamen takoj oddal policiji in povedal, kje ga je dobil. Ta je pomočnika, nekega Štefana Pavliča, aretovala, a ga zopet izpustila na proste noge, ko se je zadeva pojasnila. Domneva se, da je kamen prišel k perici med perilom in naj se lastnik oglasi pri policiji.

lj **V Trnovski župniji** je bilo pretečeno leto rojenih 175, poročenih 54 parov, oklicanih 74 parov, umrlo je 93 oseb.

lj **Živega metulja,** takozvanega malega nočnega pavlinčka, je včeraj našel prijatelj našega lista na lesenem oboju, katerega je lepo obsevalo pomladansko solnce. V topli sobici se je živalica, ki je vsekako prezgodaj prišla na svet, kmalu ogrela in sedaj čaka toplejših dni — žal, da najbrže zaman.

lj **Semenj.** Dne 17. t. m. je bilo na tedenski semenj prignanih 173 konj in volov, 53 krav in telet, skupaj 226 glav. Kupčija je bila srednja.

lj **Mesarski pomočniki** imajo pustni torek zvečer predpustno veselico v »Mestnem Domu«.

lj **Kdor se hoče danes zvečer dobro zabavati** naj pohiti v restavracijo gospoda Dachsa v Florijanski ulici št. 33, kjer se vrši danes zvečer predpustna veselica. Vstopnina je prosta. Omenjamo ob tej priliki, da je gospa Dachsova se z izvrstnim uspehom udeležila kuhinjskega gostilniškega poučnega tečaja, ki ga je priredila kranjska deželna zveza za tujski promet ter je zagotovljeno, da se v Dachsovi restavraciji vedno bodisi iz kuhinje ali kleti dobi kaj izvrstnega.

IZREDNO NEVARNA DRUŽBA ARETIRANA.

V noči od 30. na 31. decembra 1908. se je v kavarni »Prešeren« nekemu bančnemu uradniku pridružil nek nepoznan, eleganten gospod. Skupno sta zapustila kavarno. Tujec je bil tako prijazen, da je uradnika spremil do Židovske steze. Nenadoma pa ga zapusti in zbeži. Ker je to uradnika naravnost presenetilo, je takoj potipal v žep in opazil, da mu je izginila denarnica, v kateri je imel nad 100 kron denarja in nekaj poštnih znamk. Detektivi so po ovadbi dognali, da je bil uradnikov spremljevalec Karol Premrov, rojen leta 1886. v Rudolfovem in ravnotjekaj pristojen, po poklicu trgovski pomočnik. Dognali so tudi, v katerem hotelu je prejšnjo noč stanoval in da se je po tem dogodku odpeljal v Gorico. Ker pa je Premrovova družina policiji znana kot skrajno nevarna tujemu imetju, se je o tem takoj obvestila goriška policija. Med tem, ko so po Gorici Premrova iskali, je dne 9. januarja zvečer v Kolodvorskih ulicah službujoči stražnik ustavil dva mlada gospoda, izmed katerih je misli, da je eden Premrov. In resnično. Oni, s katerim je govoril, je priznal, da je Premrov, drugi pa se je takoj odstranil. Po aretaciji je ta izpovedal, da je Premrov in sicer Julij, kateri pa ni bil okradel uradnika, marveč, da je, če je, storilec njegov brat Karol, kateri se je bil po tej aretaciji odstranil. Julij Premrov je prišel pri zaslišanju v protislovje in ker se je pri njem našlo 11 vitrihov in pet raznih voznih listkov ter ponarejen pečat okrajnega glavarstva Lienz, in ker je bil tudi vojaški begun, je bil izročen deželnemu sodišču, za njegovega brata Karola se je pa obvestilo orožništvo po Kranjskem, Koroškem in Štajerskem, kjer se je običajno klatil. Nadaljnje poizvedbe so dognale, da sta lepa brata v družbi svojega bratranca Henrika Premrova, roj. 1852. v Divači, pristojnega v Novo mesto, dne 4. januarja t. l. vlomila v špecerijsko trgovino Antona Boleta v Postojni in pokradla do 40 kron denarja in več obleke. Vlom so izvršili pri oknu. V Postojni so se tatovi izdajali za zavarovalne agente. Tudi v Trstu, na Notranjskem in v Istri so ti tiči izvršili mnogo tatvin. V noči 6. januarja t. l. so vlomili v vilo Cijnik in odnesli gospodarju g. polkovniku Mayu za 169 kron raznih predmetov. Nekaj dni pred tem vlomom so poskušali vlomiti v restavracijo na postaji v Divači, a so bili prepodeni. Najboljši medsebojni rekord pa so napravili v noči 29. novembra lanskega leta v Rudolfovem. Odprli so z vitrihi prodajalnico urarja Franca Blažona in odnesli pet zlatih moških ur z enim krovom, 12 zlatih moških ur z dvojnim krovom, 13 zlatih ženskih ur, 4 zlate moške verižice in 7 drugih zlatih verižic, 23 finih srebrnih moških ur, 7 zlatih obeskov, 40 zlatih prstanov, 120 prstanov iz novega zlata, 100 parov zlatih uhanov, 12 parov zlatih otroških uhanov, 1 zlato žensko zapestnico, 25 verižic iz novega zlata, 3 srebrne kratke verižice v skupni vrednosti 4.509 kron. Storilci niso pustili za seboj niti najmanjšega sledu.

Ko je policija oddala Julija sodišču, se je poizvedovanje nadaljevalo. Dognalo se je, da so vsi trije v letu večkrat prišli v Ljubljano, kjer so obiskovali razne kavarne in gostilne. Prenočevali so v hotelih pod imenom Jež in Simončič, trgovci iz Trsta in Zagreba. Poizvedbe so spravile na dan taka dokazila, da se je na podlagi teh odpeljal policijski uradnik v Rudolfovo v svrho natančnejših informacij. Dne 11. januarja je bil v Rudolfovem aretovan oče Karol Premrov, rojen 1852. v Rudolfovem, ker je bil sumljiv, da se je tudi ta udeležil tatvine pri Blažonu. Oče sam je zelo nevaren tat ter je bil zaradi tatvine in goljufije že večkrat predkaznovan. Leta 1871. je kot topničar dezertiral, ko je bil prej izvršil tatvino. Pred 14 leti je bil kot knjigovodja v neki tukajšnji trgovini pod imenom Rakuš in je bil strasten kegljalec. Da ga niso spoznali, je nosil črn ščipalnik. Tudi to tvrdko je ogoljufal in izginil. Dne 4. februarja je bil po rekviziciji ljubljanske policije v Gorici na pošti po ondotnih detektivih aretovan Karol Premrov mlajši, katerega so ekskortirali v Rudolfovo.

V Rudolfovem je preiskovalnemu sodniku g. Antonu Kudru takoj drugi dan priznal vlom pri Blažonu in v Postojni. Izpovedal je, da sta z bratom še isto noč odšla iz Rudolfovega do Mirne peči peš, tam pa vstopila v vlak in se pripeljala v Ljubljano. Izstopila sta oba na dolenjskem kolodvoru. Karel, ki je imel zaboj z ukradenimi rečmi, se je peljal z električno do Samassove vile in šel v hišo na Karlovski cesti št. 2 k sprevodniku c. kr. državne železnice Franu Bevcu, kamor je tudi prišel pozneje peš njegov brat Julij. Oba sta bila intimna Bevčeva prijatelja in sta imela v njegovo stanovanje tudi v njegovi odsotnosti prost vstop. Bevc, katerega je policija po danih podatkih opazovala, je bil dne 14. t. m. zaradi suma soudeležbe tatvine aretovan. Prvotno je tajil, da ni v nobeni zvezi s Premrovi, a je drugi dan že priznal, da je dobil od teh sedem novih srebrnih ur. Preiskovalni sodnik je dal oba brata iz Rudolfovega v Ljubljano prepeljati po orožništvu in tudi sam je prišel semkaj z zapisnikarjem v svrho nadaljnih poizvedb. Po aretaciji se je pod vodstvom preiskovalnega sodnika v Bevčevem stanovanju izvršila hišna preiskava, kjer se je našla razna kompromitujoča korespondenca s Premrovi, etui za zlat prstan, katerega je Blažon spoznal za svojo last, kakor tudi srebrno uro. Vse druge ure pa je Bevc prodal pasažirjem na železnici. Brata Premrova sta se vozila vedno s kolesi, katere sta imela v Bevčevi drvarnici, kjer sta jih popravljala in prebarvovala. Policija ju ima na sumu, da sta od 14 koles, ki so bila v Ljubljani leta 1908 ukradena, gotovo nekaj pokradla brata Premrou. Pri Bevcu se je tudi našel zastavni listek, na katerem je bilo zastavljeno »Puch«-kolo. Dognano je, da je Julij prodal eno kolo v Ljubljani, eno pa v kamniškem okraju. Dan pred vlomom so Julija Premrova videli s kolesom v Rudolfovem.

Po konfrontaciji Bevca s Premrovoma se je odpeljal preiskovalni sodnik v Trst, kjer je dognal, da sta Premrova ostali Blažonov plen prodala nekemu Leonardu za borih 400 K, kateri je bil v zvezi z nekim Balocom in je ta prodal vse te dragocenosti baje nekemu neznancu. Pri teh dveh se je našla samo še ena zlata verižica, ki je bila ukradena urarju Blažonu. Tudi Bevc je pozneje priznal, da je podaril dva Blažonu ukradena zlata prstana neki vdovi, s katero ima baje ljubavno razmerje. Oba brata Premrova se bodeta izročila vojaškemu sodišču, ker je Julij kot podčastnik dezertiral, Karel pa se je tudi odtegnil vojaški dolžnosti, civilne osebe pa bodo stale pred novomeško poroto. Tako je ta dična družba za nekaj časa preskrbljena. Brž kone bode preiskava dognala še kake druge senzacije.

---

k **Socialni kurz v Velikovcu.** Iz Velikovca nam brzojavljajo: Tridnevnega socialnega tečaja se je udeleževalo 40 nadarjenih mladeničev. Kurz se je obnesel najpovoljneje.

Splošna stavka avstrijskih zdravnikov? List »Ärztliche Standeszeitung« piše, da je vladna predloga o socialnem zavarovanju za zdravnike smrtni udarec, ter poziva, naj se avstrijski zdravniki organizirajo za splošno stavko, ako se na njihove zahteve noče ozirati.

40 napadov na ženske v Berolinu. Neznani napadalec, ki napada v Berolinu ženske z nožem, je doslej napadel 40 žensk. Ves trud policije, da bi storilca prijela, je bil doslej zaman.

Natakar ženska. V Černovicah se je zastrupil neki natakar. Po njegovi smrti so spoznali, da je bila to ženska, ki je dvanajst let v moški obleki služila za natakarja.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZMAGA »SLOVENSKE KMEČKE ZVEZE«.

Št. Jurij ob južni železnici, 20. febr. Pri občinskih volitvah za okolico Št. Jurij ob juž. žel., ki so se vršile v četrtek in petek, to je 18. in 19. tega meseca, so v vseh treh razredih kljub vsem mogočim zvijačam Narodne stranke sijajno zmagali vsi kandidati »Slovenske kmečke zveze«, 24 odbornikov in 12 namestnikov. Čast zavednim volivcem!

AVSTRIJSKE ČETE PRIPRAVLJENE, DA ŠČITIJO SANDŽAK?

Dunaj, 20. februarja. »Pius-Korrespondenz« objavlja, da so na podlagi avstrijsko-turškega dogovora avstrijske čete v Bosni že pripravljene, da prihite turškim četam v Sandžaku za slučaj srbske invazije na pomoč. Srbske čete se v istini gibljejo proti Sandžaku.

NERESNIČNA POROČILA NEMŠKIH LISTOV.

Praga, 20. februarja. Vesti nemških listov, da je med češkimi podčastniki protivojaška zarota in da so v Šlani aretirali 30 podčastnikov, niso resnična.

PRESTOLONASLEDNIK ODLOŽIL PROTEKTORAT.

Dunaj, 20. februarja. Nadvojvoda Fran Ferdinand je odložil protektorat nižjeavstrijske kmetijske družbe, ker ga je predsednik knez Auersperg radi nekega lova napadel v proračunskem odseku.

POSREDOVANJE MED AVSTRO-OGRSKO IN SRBIJO.

Pariz, 20. februarja. V vladnih krogih se trdi, da sta Francija in Angleška sprejeli posredovanje med Avstro-Ogrsko in Srbijo in da se tej posredovalni akciji pridruži tudi Nemčija.

DEMISIJA VELIMIROVIĆEVEGA MINISTRSTVA.

Belgrad, 20. februarja. Demisiji Velimirovićevega kabineta se ni izogniti. Kralj upa sestaviti koalicijsko ministrstvo, kateremu bi predsedoval Pašić, zunanji minister pa bi bil Milovanović.

JEKLENI TRG V AMERIKI.

Dunaj, 20. februarja. Iz Ney-Yorka prihajajo vesti, da so cene jeklenega blaga silno padle. Že nekaj dni se je govorilo o derutnem položaju ameriškega železnega trga.

ANGLEŠKI KRALJ BOLAN.

London, 20. februarja. Zdravje angleškega kralja je jako slabo. Kralja, ki toži o slabosti, muči hud kašelj. Zdravniki so kralju zapovedali popoln mir. Skoro gotovo bo šel kralj za nekaj časa k morju.

KONEC BOJKOTA NA TURŠKEM.

Carigrad, 20. februarja. Veliki vezir je poklical k sebi nekaj trgovcev ter jim povedal, da bo pogodba z Avstrijo v najkrajšem času podpisana, zato ni povoda nadaljevati bojkot proti avstrijskemu blagu.

Svarilo pred ponarejanjem. Da se zabrani pred ponarejanjem W. Maagerjevega ribjega olja, se razpošilja isto samo v takih trioglatih steklenicah, katerih zunanji ovitek je zaprt s pasom (črn in rdeč tisk na rumenem papirju), kakor kaže današnji oglas. Po tem znaku se steklenice razločujejo že od zunaj od drugih trioglatih steklenic. Bolnikom, katerim zdravniki priporočajo Maagerjevo ribje olje, naj trioglate steklenice brez takega pasu odločno zavrnejo.

Revmatične L. 2344

protinske bolečine, bodljaji, bolečine v udih nas ne mučijo več, odkar rabimo Fellerjev fluid z znamko „Elsafluid". Dvanajstorica za poskušnjo 5 K franko. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, Elsa trg 84 (Hrvatsko). Ida

V. J. Havliček a bratr v Poděbradech, dobro znana slovanska izvozna tvrdka za laneno in sukneno blago vseh modernih vzorcev, ustanovljena leta 1887, spada med najstareje tovrstne češke tvrdke v češkem kraljestvu ter razpošilja na vse strani najraznovrstnejše blago izborne kakovosti. Priporoča se povsodi kot solidna, reelna domača tvrdka.

Neuspevajoči otroci

se hitro zboljšajo, ako uživajo Scottovo emulzijo. Boljšanje se pokaže že pri rabi prve steklenice Scottove emulzije.

Scottova emulzija

je sladka kakor créme in jo radi uživajo in lahko prebavljajo. Scottovo emulzijo priporočajo zdravniki vseh dežel najtopleje.

Pristna le s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom Scottovega ravnanja.

Cena originalne steklenice
:: 2 K 50 vin. ::

Dobi se v vseh lekarnah.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 20. februarja

Pšenica za april	13·22
Pšenica za oktober l. 1909.	11·33
Rž za april l. 1909.	10·40
Oves za april	8·80
Koruza za maj l. 1909.	7·42

Efektiv: neizprem.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306·2 *m*, sred. zračni tlak 736·0 *mm*

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v *mm*	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v *mm*
19	9. zveč.	741·4	— 1·9	brezvetr.	oblačno	0·0
20	7. zjutr.	41·5	— 8·5	sl. jvzh	„	
	2. pop	38·7	0·0	sl. jjvzh.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temp. — 4·3°, norm. — 0·2°.

483

Lovro Verbič, c. kr. višji davčni upravnik, naznanja v svojem in v imenu svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je preljubljena soproga, mati, stara mati, sestra in teta, gospa

Marija Verbič

danes ob 1/4 10. uri zjutraj po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala.

Truplo predrage pokojne se blagoslovi v nedeljo 21. sveč. ob 1. uri popoldne v hiši žalosti na Šutni št. 43 ter prepelje v Škofjo Loko in istega dne ob polu 5. uri popoldne položi k zadnjemu počitku.

Sv. maše se bodo brale v večih cerkvah.

Kamnik, 19. svečana 1909.

Na željo ranjke se venci hvaležno odklanjajo. Prosi se tihega sožalja.

5 Marijinih pesmi

za solo-mešan zbor in spremljavo orgelj.

Zložil **Ivan Pišlar** op. 1. Cena K 0·80. Dobi se v **Katol. bukvarni v Ljubljani,** in pri skladatelju pri **Sv. Barbari v Halozah,** Štajersko. 451 3—1

KAROL BLATNIK

272 **čevljarski mojster** 10—4

Ljubljana, Škofje ulice 14.

priporoča se slavnemu p. n. občinstvu v izdelovanje po meri, trpežnih in lahkih čevljev, sploh vseh v mojo stroko spadajočih del po nizkih cenah. **Gornje dele** izvršuje gg. čevljar. mojstrom najfineje.

Postrežba točna, delo solidno.

Seme pravega kašeljskega zelja

(kapsa) prodaja navadno žlico (20 g) K 1·— poštnine prosto, dokler je kaj zaloge. Denar je poslati naprej. Sprejemajo se tudi znamke. **Ig. Mrcina** v Zg. Kašlju štev. 15, pošta D. M. v Polju pri Ljubljani. 471 5—1

2 krojaška pomočnika 2

489 sprejme **Ivan Zvezda** 4—1
Kurjavas, Jesenice Gorenjsko.

Ischias,

trganje v ledjih!

JAVNA ZAHVALA.

Naznanjam Vsem, da sem popolnoma izgubil svojo večletno ischias-bolezen po vporabi **podagrina.**

G. W., pekovski mojster, Gradec. Sackstrasse.

Meschnarkova silikat vsebujoča kopalna sol je neprekosljiva pri protinu, revmi in trganju v ledjih!

Učinek že po treh do štirih kopeljih, tudi pri večletnih boleznih 12 do 20 zavojev po 1 K je potrebnih za eno zdravljenje.

Mnogoštevilne zahvale, zdravniško priporočen. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah ali pa naravnost v **drogerji v Gradcu, Sackstrasse 3.** Cene „Podagrin"-kopelji v zdravilišču „JUNGBORN", Brandhofgasse. K 423 10—1

OVES

(„Willkomm").

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodoviten in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 60 kg za eno oralo. Podpisano oskrbništvo pošilja 25 kg za 9 K, 50 kg za 17 K, 100 kg za 32 K z vrečo vred. Vzorce po 5 kg s pošto franko proti 3 K 20 vinarjev predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič
482 **pri Konjicah, Štajersko.** 6—1

Hočete-li velezanimivo

knjigo zastonj?

50.000 knjig se razdeli med zdravja potrebne.

Pišite nam takoj in dopošljemo jo Vam Na razpolago imamo zelo poučno brošuro, ki se peča v poljudnem jeziku in ilustrovanih oddelkih z bistvom elektro-terapije. Poučili se bodete o plodonosnem učinku elektro-terapije za odvrnitev **žlvčne slabosti, revmatizma, pomanjkanja spanja, glavobola, utrujenosti in pomanjkanja eneržije.** Obširen opis elektro-vitalizer-aparata Vas prepriča, da treba dati prednost temu popolnemu telesnemu aparatu pri zdravljenju raznih pojavov slabih živcev, ker omogoči vporabljati v domači složnosti galvanični trajni tok, ne da bi motil izvrševanje poklica. **Brošura ni cenik ali katalog** marveč strogo znanstvena razprava dobro znanega zdravnika špecialista za elektro-terapijo. **Še nikdar se ni v Avstriji občinstvu zastonj razdeljevala tako dragocena knjiga** in akoravno zahteva to od nas velike žrtve, se bodemo vendar potrudili, da podamo pomoč in nasvete bolniku, ki nam bo morda celo življenje hvaležen za to zastonjsko knjigo.

Elektro-terapevtiška ordinacija Dunaj, I.
Schwangasse št. 1. Mezzanin, odd. I s/3.

Kupon za brezplačno knjigo.

Izrežite

Na 21./II. 1909.

elektroterapevtiško ordinacijo na Dunaju,
I. Schwangasse 1, Mezzanin odd. I. s/3.

Prosim pošljite mi knjigo *„Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie"* gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime: .....

Naslov: ..... H 475 1—1

40—45 metrov ostankov.

Priložnostna ponudba.

Velike množine barhenta za obleke, flanele za bluze in srajce, cefirja za obleke, oksforda, platna za brisače in perilo, ostankov za posteljno perilo. Vsak ostanek najmanj 4 m dolg, vse dobro perilno, I. kakovost, se proda radi izpraznenja vzorne zaloge. 1 zavoj za poskušnjo 40 do 45 m sortiran **K 15** K za neprimerno denar nazaj. **Karol Kohn,** B 476 3—1 tkalnica za platno, Nachod 26, Češko.

HOTEL „ILIRIJA"

Kolodvorske ulice

priredi

Jutri, dne 21. svečana 1909

velik koncert

s sodelovanjem

sl. „slovenske Filharmonije"

Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstopnina prosta.

K obilni udeležbi vabi vse velecenjene goste ter slavno občinstvo sploh in se priporoča velespoštovanjem

488 1—1 **Marija Novak,** hotelirka.

Priporoča se:

484 52—1

HOTEL pri MALIČU

(nasproti glavne pošte) v najprometnejši legi mesta. Sobe za tujce od 1·20 K naprej. **Restavracija v hiši.** Oddajajo se tudi **mesečne sobe** po znižani ceni.

Proda se:

dvonadstropna hiša

na Marije Terezije cesti pod jako ugodnimi pogoji. Pritlični prostori so jako ugodni za gostilniško obrt z zračnimi kletmi, vrtom in salonom. — Več se poizve pri **g. Alojziju Acceto,** Trnovski pristan, št. 14 v Ljubljani. 241 7

Jutri v nedeljo dne 21. svečana ob 4. uri popoldne

bo v moji gostilni „pri FLEGARJU" na Zaloški cesti štev. 7

velika predpustna veselica

487 1—1

Vabim tedaj vljudno vse prijatelje, znance in druge moje cenjene goste k tej veselici, ker bo obilo zabave in veselja. Pila se bo najboljša kapljica, z izvrstnim prigrizkom domače šunke in kranjskih klobas, pišk, pečenke in seveda tudi krofi. Na veselo svidenje jutri!

Z odličnim spoštovanjem

IVAN FLEGAR
posestnik in gostilničar.

V Crnemvrhu nad Idrijo v hiši št. 9. se bode meseca aprila 1909 **oddala** že več let stara, dobro vpeljana 479 3—1

prodajalna

z vso opravo v **najem.** Natančneja pojasnila daje **Ivana Lampe v Črnem Vrhu št. 9. nad Idrijo.**

Naznanilo prodaje.

Radi nameravane izselitve v Ameriko prodam takoj svoje

posestvo z gostilno

v Žužemberku, h. št. 7 in pripravno za izvrševanje mesarske obrti, na dobrem prostoru in v prav dobrem stanu, proti takojšnemu plačilu ali po dogovoru. Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: **Josip Rojc, posestnik in gostilničar v Žužemberku.** 480 (1—1)

JADRANSKA BANKA V TRSTU.

NAZNANILO.

III. redni občni zbor delničarjev Jadranske banke v Trstu

se vrši v nedeljo dne 14. marca 1909. ob 10. uri predp. v prostorih banke v Trstu, Via S. Nicolò št. 9.

Dnevni red:

1. Letno poročilo upravnega sveta in predloženje bilance za leto 1908.
2. Poročilo nadzorstvenega sveta o računskem zaključku za leto 1908. in tozadevni sklep.
3. Predlog upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička za leto 1908.
4. Volitev upravnega sveta.
5. Volitev 5 članov nadzorstvenega sveta za leto 1909.
6. Povišanje delniške glavnice.
7. Sprememba pravil.
8. Razni predlogi.

Gospodje delničarji, ki imajo glasovno pravico in se žele občnega zbora udeležiti, so naprošeni, deponirati svoje delnice s kuponi vred pri bančni blagajni najpozneje do vštetega 6. marca 1909.

Trst, dne 20. februarja 1909. **Upravni svet.**

Izvleček iz pravil: § 15. Na občnem zboru tvori vsakih deset delnic po en glas: nikdo pa ne sme ne v svojem ne v tujem imenu imeti več nego 20 glasov. Delničarji, ki se osebno ne udeležijo, morejo biti zastopani po pooblaščencih, ki ne morajo biti delničarji.

V. J. Havliček a bratr v Poděbradech

izvozna tvrdka lanenega in modnega blaga priporoča v zajamčeno 468 52—1

izborni, dobro znani kakovosti **modno blago** volneno in pralno, platno za dame in gospode, namizne prte iz damasta, brisače zajamčeno stalnobarvnih prekrasnih moderni vzorcev. **Cefiri** za srajce, obleke itd., po nizkih in stalnih cenah. Velika lepa izber! —

Opreme za neveste.

Mnogo pohvalnih priznanj. Naročila nad 15 K poštnine prosto. 1 zavoj 40 m pralnih ostankov okusno odbranih za K 18·— franko po povzetju.

Samo pri nas dobite pravo in dobro blago.

Izvolite pisati po vzorce!

Občinski svet ljubljanski.

Ljubljana, 19. febr.

Predsedstvena naznanila.

Sejo vodi župan Hribar, ki naznanja, da je vlada odobrila izpremembo regulačnega načrta za Prule. Naznanja, da je na poziv naznanilo vodstvo elektrarne, da so uravnane ure izprevodnikov električne železnice po uri na južni železnici. Vlado zastopa vladni svetnik Kremenšek.

Sprejem v občinsko zvezo.

V občinsko zvezo se je sprejelo 122 prosilcev s 45 ženami in 111 otroci.

Tujezemcem se je dovolila zagotovitev sprejema v občinsko zvezo: Katarini Egy, Jakobu Fliegl in Pavlu Magdiču. Odklonilo se je 31 prosilcev.

Nemško dopisovanje c. kr. deželne vlade z mestnim magistratom.

Poroča dr. Triller, ki naglaša, da ne dela vlada nikakega razločka med samosvojim in prenešenim delokrogom ljubljanske občine. Izvaja, da v prenešenem delokrogu še dolgo ne bo na boljšem. Dež. vlada je z nemškim dopisom ukazala magistratu, da mora rešiti nemško vlogo deželnega sodišča, ker je sestavljena v enem deželnih jezikov. Dva prosilca sta prosila za sprejem v občinsko zvezo. Občina Šmarje se je pritožila v slovenščini, vlada je pa dala razsodilo v nemškem jeziku. Na dr. Trillerjev predlog se opozori vlada, naj dopisuje v samoupravnih občinskih zadevah ljubljanske občine slovensko.

Finančni odsek.

Glede prošnje »Dramatičnega društva« za izplačilo polovice dosedanje podpore v znesku 7000 K se sklene, da se dovoli za tekočo sezono 3500 kron, a predno se dovoli podpora, naj se marsikaj izpremeni v gospodarstvu. Vršila naj bi se enketa, ki bi proučavala in dognala, kar je potreba za uspešno gospodarstvo. Določiti in ugoditi bi se morale pravice in dolžnosti ravnatelju. Sklene se, da se dovoli izredna podpora 3500 kron. Ob tej priliki naglaša poročevalec, da se mora dognati značaj teh podpor, o katerih izvaja župan, da so izredne podpore le posojila, dramatično društvo pa, da so darila. V podrobni razpravi naglaša podžupan, da se mora stvar hitro vrediti.

Dve stavbni parceli stavbišča c. kr. vojaškega preskrbovališča se prodasta. Zdaj se je priglasila »Kreditna banka« za parceli nasproti »Slonu« in »Maliču«. Banka ponuja 200.000 kron, dasi bi morala znašati cena 269.000 kron. Finančni odsek ponuja stavbni parceli »Kreditni banki« za 225.000 kron. Plantan toplo priporoča ponudbo z 200.000 kronami. Predovič tudi pritrja Plantanu. Turk priporoča 210.000 kron. Milohnoja meni, da nižje kakor je šel finančni odsek ne more iti. Pri glasovanju je obveljal predlog finančnega odseka.

Stavbni odsek.

Sklene se, da se zgradi prizidek augmentacijskemu skladišču v mestni topničarski vojašnici.

Prekupovanje na trgu ob torkih in petkih popoldne.

Podžupan poroča, da se vrši ob torkih in petkih popoldne mali trg, ki oškoduje prebivalstvo. Sklene se, da se prekupovanje prepove.

Šolski odsek.

»Splošno slovensko žensko društvo« je vložilo prošnjo, naj se mestna višja dekliška šola ne opusti, dasi se je ustanovil licej. Ravnatelj Macher je izjavil, da ob liceju višje dekliške šole ni potreba, ker višje dekliške šole hirajo in ginejo ter prehajajo v liceje leto za letom. Naglaša, da prostori ne bodo zadoščali, če bo obisk tako napredoval. Likozar pravi, naj bi že dobili meščanske šole, dasi se v VI., VII. in VIII. razredu ljudskih šol ravno to uči, kar v meščanskih šolah.

Lichtenturničnemu zavodu se pripusti brezplačna poraba vode iz mestnega vodovoda.

Gozdno gospodarstvo .

Mally poroča, da se je pojavil v podturnskem gozdu lubadar. Ko so posekali nekaj smrek, so to dognali. Več smrek ni dopustil posekati občinski svet. Podreti se mora 150 smrek, da se lubadar ne bo širil. Prenovi naj se tako, da se tekom 30 let poseka ves tivolski gozd. Odsek predlaga, naj se poseka 150 smrek. Odločno pa ugovarja, da bi se v tridesetih letih prenaredil tivolski gozd.

Odobri se poročilo o prošnji vodovodne zadruge v Spodnji Šiški za izpremembo nekaterih točk pogodbe z mestno občino radi prejemanja vode iz mestnega vodovoda.

Javni sledi tajna seja.

---

* **Nalezljive otroške bolezni v sliki in podobi.** Nazorno tablo po dr. Tumppovem plakatu za šolo in dom je priredil dr. Demeter pl. Bleiweis. Izvrstno bo služilo to nazorno učilo za šole in za naša društva, kakor tudi za matere, ki jim je poznavanje nastanka, simptomov in pripomočkov proti sovražnikom otrokovega organizma neobhodno potrebno. Tabla ni prevelika, temveč za porabo zelo ročna, besedilo kratko in precizno, slike (osem) dobre in jasne. Na slikah so predočene ošpice (Röteln), škrlatica, davica, norice (Schafblattern) in koze. Besedilo pa razloži še sledeče: dušljivi (oslovski) kašelj, hripo, trebušni legar in vnetje ušesnih slinavk. Izmed pripomočkov zavzemajo prvo mesto profilaktiška sredstva, osamljenje bolezni, prava hrana in hitra zdravniška pomoč. Tablo prav toplo priporočamo starišem, šolskim vodstvom in sploh vsem faktorjem v mestu in zlasti na deželi, ki imajo interes na tem, da se kužne otroške bolezni omejijo, zabranijo epidemije in sploh povzdigne ljudsko zdravstvo. Prav posebno pa opozarjamo krajne šolske svete, naj si omislijo to nazorno prekoristno tablo, ki je namenjena, da se obesi kot izvrstno nazorno učilo v šoli na steni, pa tudi v društvenih prostorih. Cena 4 K, po pošti 4 K 50 h. Naroči se v **»Katoliški Bukvarni«** v Ljubljani. Nabavijo naj si to nastensko učilo tudi naša društva, da se pouči ljudstvo o simptomih otroških bolezni in si poišče pravočasno pomoč.

* **Slovenska znastvena dogmatika: Verouk za višje razrede srednjih šol.** Druga knjiga: Resnice katoliške vere. Spisal dr. Gregorij Pečjak. Rokopis te knjige, namenjene za 6. gimnazijski razred, leži že več mesecev pri naučnem ministrstvu, a potrjenje še vedno ni došlo. Upati je, da dojde prav kmalu; potem se začne knjiga precej tiskati, da bo do prihodnjega šolskega leta gotova. »Katoliška Bukvarna« kot založnica bi rada že sedaj določila število iztisov. Da bo mogla biti cena nizka, moramo računati na to, da knjige ne bodo kupovali samo učenci, ampak, ker bo s to knjigo dovršena prva slovenska znanstvena dogmatika, tudi mnogi neučenci, zlasti duhovniki, pa tudi laiki, katerim je pri srcu prospeh znanstvenega slovenskega slovstva v vseh strokah. Verska vprašanja dandanes globoko segajo tudi v javno življenje, in prepričani smo, da bi se mnogo nasprotij ublažilo, ako bi se vsak izobraženec prizadeval, o teh vprašanjih poučiti se iz zanesljivih virov. Da bo Pečjakova knjiga tak vir, za to nam jamči priznana pisateljeva temeljitost. Ker je Pečjakova knjiga nadaljevanje veronauka za višje razrede srednjih šol, katerega prvo knjigo »Resničnost katoliške vere« je spisal dr. Iv. Svetina, računamo tako, da se bo izvun šole druge knjige prodalo primeroma toliko, kolikor prve. Te se je sicer že mnogo, vendar še ne toliko, kakor smo računali. Zato prosimo, da vsi, kateri še mislijo naročiti prvo knjigo, store to, še preden določimo število iztisov druge knjige. Zlasti pričakujemo naročil od bogoslovcev in duhovnikov ne le ljubljanske, ampak tudi lavantinske, krške, goriške in tržaške škofije. Svetinova knjiga »Resničnost katoliške vere«, katero je znanstveno in dnevno časopisje raznih struj jako laskavo kritikovalo, stane vezana 2 K 80 h, po pošti 3 K. **»Katoliška Bukvarna«** v Ljubljani.

* **Občinski zakon za Kranjsko,** izdal deželni tajnik Jožef Pfeifer, je izšel ravnokar v novem šestem natisu in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. Cena s poštnino vred 1 K 35 v, vezana knjiga 1 K 90 v s poštnino vred.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani priporoča nove skladbe oziroma skladbe novega natisa:

Foerster, Op. 107, Ave Maria za štiri enake glase, ali sedem mešanih glasov (moški kvartet in ženski tercet). Part. 60 h, glasovi po 20 h.

Nežna in nenavadno efektna skladba v lahkem slogu.

Foerster, Op. 5, Lamentacije ali žalostne pesmi Jeremija preroka in Očitanja (Kaj sem ti storil?) za mešani zbor. Cena partituri, iz katere se vsak glas lahko poje, 70 h.

V tem novem natisu so besede popravljene in nekateri glasbeni stavki polajšani. Malo naših cerkva bo, v katerih bi se ne popevale v velikem tednu te mile ganljive melodije.

Foerster, Op. 58, Te Deum laudamus (s priljubljenim napevom »Hvala Gospodu Bogu«) za mešani zbor ali tudi za enoglasno petje z orglami. Part. 50 h.

Napev teh Foersterjevih skladb je povsod, kjer bivajo Slovenci, popolnoma udomačen; da so pa skladbe poleg svoje priprostosti mojstrsko delo, nam jamči ime skladatelja-prvaka na polju slovenske glasbe. Odveč bi bilo torej posebej jih priporočati. Gotovo je pa, da so in ostanejo vedno narodova last.

Laharnar, Šmarnične pesmi za sopran, alt, tenor in bas. Part. 1 K 20 h.

Laharnar, Velikonočne pesmi za za mešani zbor. Part. 1 K 30 h.

Naši pevovodji radi segajo po Laharnarjevih kompozicijah, ker jim ne delajo težav, dosežejo pa vedno povoljen uspeh.

* **Der verlorene Sohn.** Ludwig Nagel. Šest postnih pridig. Ta razmišljevanja se odlikujejo po prisrčnosti in tolažljivosti, ki omehčuje najtrša srca. Pisatelj obdeluje vso zgodbo o izgubljenem sinu ter navezuje posamezne njene resnice na sveti križ ter skrivnost Jezusovega trpljenja. Dispozicija jasna. Cena 1 K 20 h.

* **Fastenpredigten.** Prälat Adalbert Huhn. Prebogata tvarina! Povsod se vidi globoko poznavanje sodobnih razmer ter duha svetega pisma kakor tudi dogmatiška jasnost. Snov je kaj različna, poseben oddelek je za moške, da jih utrdi v veri. Cena 2 K 88 h.

* **Der leidende Jezus.** Fastenbetrachtungen. Dr. Lierheimer O. S. B. Prav pripravna stvar postnih pridig, ki se odlikujejo po jasnosti, izvrstni dispoziciji in mnogih mislih. Cena 1 K 80 h.

Dobe in naroče se v **»Katoliški Bukvarni«** v Ljubljani.

Proda se več stotov 435 3—2

dobrega sena

Cena po dogovoru. Več pove **I. Mitteregger, Sp. Šiška 121.**

Išče se za dijaka-privatista

hrana in stanovanje

pri boljši rodbini. 466 3—1

Naslov se izve pri upravništvu „Slov.“

Gostilno

iščem v najem. Ponudbe naj se pošiljajo pod štev. **1111.**, poštno ležeče **Kamnik.**

465 2—1

Havre New-York

Francoska prekomorska družba. Odpotuje se iz Ljubljane vsak torek. Vozne liste in pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

obl. konc. potovalna pisarna **Ljubljana, Dunajska cesta št. 18,** nasproti znane gostilne pri **„Figovcu“.** 1878 26—24

Gostilna in trgovina

se odda v najem na Viru pri Domžalah.

Poizve se istotam v hiši št. 3 ali v Ljubljani Marije Terezije cesta št. 1 v trgovini z železnino **Fr. Stupica.** 189

Velika zaloga raznih 2267

slovenskih plošč in gramofonov

ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.

Fr. P. Zajec

urar in optikar

Ljubljana,

Stari trg, štv. 26.

Spretnega stenografa

veščega slovensko-nemške stenografije **sprejme odvetn. pisarna dr. Mateja Pretner-ja in dr. Fr. Brnčić-a** v Trstu, Via Nuova štev. 13/II.

Strojepisci imajo prednost.

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR

v Ljubljani

Pred škofijo štev. 19. — Stari trg štev. 4. Prešernove ulice štev. 4. 163 5c-3

Popravila točno in cene.

Št. 1455. 445 3—2

Razpis ustanov.

Podpisani deželni odbor razpisuje

štiri ustanove po 700 K za visokošolce na tehniki,

ki bi bili voljni po dovršenih študijah stopiti v deželno službo.

Tozadevne primerno opremljene prošnje, katerim mora biti priložen zlasti reverz, s katerim se prosilec zaveže stopiti po končanih študijah najmanj za deset let v deželno službo, je vložiti pri podpisanem deželnem odboru najdalje

do 15. marca t. l.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 16. februarja 1909.

Podružnice Spljet, Celovec in Trst

Delniška glavnica K 3,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema **vloge na knjižice** in **na tekoči račun** ter je **obrestuje po čistih** 4½%

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice Spljet, Celovec in Trst

Rezervni fond K 300.000.

Prvi kinematograf Pathé

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarne „Europa“. Vsako soboto in sredo nov program!

Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Cene prostorom: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 v.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani ceni. I. prostor 20 v., II. 10 v.

Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères.

Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

2613 26

Delniška družba **združenih pivovaren** Žalec in Laško

priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: **„Salvator“** (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga **Spodnja Šiška** (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavrater „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

---

160 12

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles

prejem koles za emaljiranje, poniklanje ter popravila : solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
: Najnižje cene :

EUD. ČERNE

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfove ul. št. 3.

J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in galanterij. blaga na drobno in na debelo.

Velika

zaloga pletenin

kakor: **nogovice, srajce, maje, spodnje hlače, otročje obleke itd.**

2575 0

Proti bolestim **dihalnih organov** pri posledicah prehlajenja in okuženja so se proti gnilobno učinkujoče

„VALDA“-pastil

zelo dobro obnesle, ker trenutno bolečine zlajšajo

Cena jedne škatlje K 1.75.

Založba v vseh lekarnah.

Glavna zaloga za Avstrijsko-Ogersko:

lekarna Korwill's „Mohren“

Dunaj, I.,

Wipplingerstrasse 12.

Restavracija na južnem kolodvoru.

Prednaznanilo.

Slavno p. n. občinstvo, osobito velecenjene gospode si usojam najvljudneje vabiti, kakor vsako leto, na

!!!! slanika !!!!

in razne druge morske ribe na

pepelnično sredo.

Točilo se bo ob tej priliki zopet slovito

Salvatorjevo pivo.

320 *Velespoštovanjem udani* 2—2

Josip Schrey, restavrater.

Še nekaj

vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro ohranjenih in močnih v obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 **odda** po primerni ceni tvrdka **M. Rosner in drug,** veležganjarna sadja, Ljubljana, poleg Koslerjeve pivovarne. 295 156—8

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 2·80, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivega puha K 6, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštnine prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica velikost 170×116 cm z 2 blazinama, velikost 80×58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24, posamezne pernice K 12, 14, 16, blazine K 3, K 3·50, K 4. Proti povzetju razpošilja poštnine prosto pri naročilu od 10 K nadalje.

Maks Berger v Dčšenici št. 222.

Češki les. 2599—60

Za neugajajoče denar nazaj. Ceniki zastonj in pošt. prosto.

Sreča za marljivega trgovca!

Jure Šterk, trgovec na Vinici, da v najem svojo novo sezidano

trgovsko hišo v Črnomlju

z vsemi prostori in prodajalniško opravo. Hiša stoji na najbolj ugodnem prostoru na glavnem trgu, in obstoji iz krasnih prodajalničkih lokalov: prodajalna in 4 skladišča, velika klet, dalje 5 sob 1 kuhinja, veranda in kopalnica. V hiši je vodovod in acetilenska razsvetljava. Hiša se odda z dnem 1. julija 1909. za več let. Najemščina po dogovoru. Interesantje se naj obrnejo direktno na zgoraj omenjenega. 351 3-2

Telefon 177.

3440 52—1

L. Tomažič

zaloga piva

v Spodnji Šiški pri Ljubljani

Gospodom gostilničarjem in p. n. slav. občinstvu priporočam

zagrebačko in češko pivo

Tovarna za čevlje

F. L. P.

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Znamka F. L. P.

Izdelek nedosežen glede **trpežnosti, elegance** in **priležnosti** in tedaj **najboljši izdelek** monarhije, kar priznavajo tudi vsi merodajni strokovnjaki. Naj tedaj nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani in naj vsak kupi le **čevlje** z znamko **F. L. P.**

Edina prodaja za Kranjsko: 4 6

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka F. L. P.

VODOVODI
kanalizacije, kopališča
2908 52—8

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. Tehniške ocene in načrti zastonj, ko se poveri delo.

Inžener-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzojavi: Lachnik, Ljubljana

Domača elekro- - tehnična obrt -
FR. SAX
- elektrotehnik - Gradišče št. 17.

Uljudno javim, **da sem otvoril elektroinštalacijsko obrt** ter se priporočam slav. občinstvu v mestu in na deželi za **uvajanje vsakovrstnih signalnih in varnostnih električnih naprav,** kot **hišnih zvoncev, budilk, telefonov** itd. Upeljujem in preskušujem **strelovode** na njihovo odvodno zmožnost na znanstveni podlagi.

Izvršujem **tudi druga v mojo stroko spadajoča narečila.** Postregel bodem vestno in točno.

Pokličite me, ako je Vaš električni obrat moten!

Velespoštovanjem

FR. SAX, domača elektrotehniška obrt v Ljubljani

Gradišče štev. 17. (130 5)

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. step., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate kasule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burse, štole in vse na službe božje potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, z svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljanje starih paramentov tudi zadovoljno prevzame.

299 24—48

Svoji k svojim!

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu

tovarna slamnikov v Stobu **Fran Cerar** p. Domžale pri Ljubljani.

Postrežba točna. Na zahtevo se napravi vsakovrstna oblika.

Vzorci na razpolago. 3294 (11) **Cene primerne.**

Svoji k svojim!

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev

in 3077—23

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

Najbolj varno naložen denar
je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski.

Stanje hranil. vlog: nad 33 milijonov kron.

Rezervni zaklad: nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, in ga vlagateljem **ne** zaračuni.

Denarne vloge in knjižice se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po $4^3/_4$% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica se nahaja v lastni palači v Prešernovih, prej Slonovih ulicah št. 3, nasproti frančiškanskemu kloštru.

Pozor! **Nov modni salon!** Pozor!

Pepina Ozmec in Ivanka Vičič dovoljujeta si velecenjenim damam najvljudneje naznaniti, da sta otvorili v Selenburgovih ulicah, v hiši hotela „Pri Maliču“ modni salon s firmo

Ozmec & Vičič.

Imeli bodete v zalogi originalne dunajske in pariške modele, izdelovali in modernizirali klobuke v dunajskem žanru ter se vsegdar potrudili zadostiti vsem željam velecenj. dam. Žalni klobuki vedno v zalogi. — Proseč blagohotnega poseta

se priporočata vdani

Pepina Ozmec in Ivanka Vičič.

370 3—3

IGNAC FOCK, Kranj

paro-tovarna za milo, surovi margarin, kristalno sodo in stearinske sveče

priporoča mila vseh vrst, **toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske sveče** znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa **milo v prid „družbe sv. Cirila in Metoda“** z znamko: **20. IX. 08 in blagovestnikov** ki je produkt moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

197 52—6

Optični zavod

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 26

priporoča svojo dobro urejeno zalogo raznih **očal, ščipalcev, daljnogledov, toplomerjev, zrakomerjev** itd. **Očala** in **ščipalci** se napravijo natančno po zdravniškem receptu. **Popravila točno in ceno.**

Velika zaloga pravih **švicarskih žepnih** in **stenskih ur, zlatnine in srebrnine.**

Nikel ure od gld. 1·50 do 10·—
Srebrne ure „ „ 3·00 „ 40·—
Zlate „ „ „ 18·— „ 950·—

Zahtevajte moj **novi cenik, ki ga** pošljem brezplačno.

Potniki v Ameriko
Katere želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na
Simona Kmetetza
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Vsakovrstna Pojasnila dajo se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

VINO

1647 20

izvrstno, iz vinskih goric, slavnih izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-Pirano, je naprodaj v kleteh poštenih slovenskih kmetov. Posreduje in za pristnost jamči: **»Kmečka gospodarska zadruga v Medoših (Korte)«** pošta **Pirano — železniš. postaja Portorose (Istra).** Cena belemu (rumenemu) vinu po 26 K hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno. Cena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto na debelo in po 22 K hekto na drobno postavljeno na postaje.

Domača tvrdka!

Luka Vilhar

Ljubljana, Kopitarjeve ul. 4
tik novega poslopja Katol. tiskarne

izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila na vsakovrstne **ure,** kot: žepne, stenske ter ure budilke, zlate, srebrne in nikelnaste ure, dalje **verižice, prstane** ter različno zlatnino in srebrnino. 2824 52—1

Vsa popravila se izvrše solidno in po nizki ceni.

Kje se dobe najboljši **poljedelski stroji,** kakor **mlatilnice, gepeljni, slamoreznice, čistilnice, preše za sadje** i. t. d. 1739 7

Edino le pri:

FR. STUPICA

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta štev. I., Valvazorjev trg štev. 6.

In zakaj: zato, ker so dotični stroji: iz najboljših tovarn sveta, najbolje sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. **Moji stroji so povsod jako priljubljeni.** — Obračajte se na mojo tvrdko pri nakupu **stavbenih potrebščin,** portland-cementa, traverz, železniških šin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic.

H. SUTNER urar in trgovec z zlatnino in srebrnino

Ljubljana .·. Mestni trg nasproti rotovža .·. Ljubljana

priporoča svojo veliko zalogo vseh prvih in najboljših vrst pravih **švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur,** najbolj slovečih znamk, kakor: Schaffhausen, Glasshütte, Omega, Bilodes, Urania, Roskopf itd., **zlatih in srebrnih verižic, obeskov, okraskov, zaponk, uhanov in prstanov,** z navadnimi in briljantnimi kamni, **pravega srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov** ter drugih predmetov iz kina srebra. Vedno največja izbira v najnovejših **salonskih urah** ter specialiteto **v stenskih urah s kukavico, budilk** i. dr.

Zahtevajte moj veliki cenik, ki ga tudi po pošti pošljem zastonj in pošt. prosto.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!

2568 24—19

Najcenejša vožnja v Ameriko.

„Amerika"

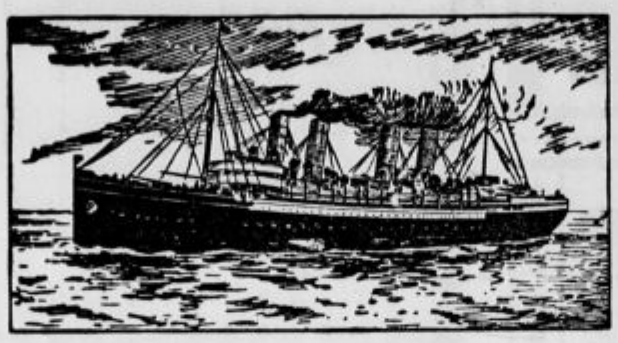

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna za Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

2900 52—1

„Amerika"

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Slovenska trgovina!

Pri „solncu".

Katinka Widmayer pri „solncu" za vodo v mestni palači.

Priporočam slavnemu občinstvu veliko zalogo ravno došlih

damskih klobukov najnovejše mode.

Nadalje raznovrstnega blaga: **rokavice, nogavice, kravate, bluze, krila, otroške obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike,** velika zaloga belega perila za **dame, gospode** in **otroke, vsa oprava za novorojenčke.**

Največja zaloga umetnih cvetlic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih vencev s trakovi. — Vezanje cvetlic točno po naročilu. — Za kupčevalce na debelo najnižje cene. 2552—20

Niz cekene!

Za vodo.

Telefon št. 155. Telefon št. 155.

Prvi, najstarejši slovenski zavod za plakatiranje in snaženje stanovanj

3245 10 priporoča velespoštovanjem

PETER MATELIČ, Ljubljana, Škofje ulice 14.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca"

se priporoča prečastiti **duhovščini** in cerkvenim **predstojništvom** kakor p. n. **občinstvu** za prevzetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za **steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno** ter **portalno steklarstvo** kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52—14

Narisi in proračuni na zahtevo zastonj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših façonah in v velikih izberih

priporoča 112 52—23

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Poslaja elek. železnice.

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju, Kranjsko.

Največja proizvajanja priznano najboljih pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dado kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge:

V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trnovem, Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomostu, Tridentu, Zadru, Spljetu, Ercegnovem, Kotoru, Sarajevem.

Brzojavi: Valjični mlin, Kranj.

2976 52 12

Lepa zračna 001 58

stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na **Predovičevem selu** poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču, Ambrožev trg 7, v Ljubljani.**

Štambilije

vseh vrst za urade, društva trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavčuk-štambilijev

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.

Ceniki franko. 3450 52 8

Sodi.

Več vrst **sodov** ima **naprodaj A. REPIČ,** sodarski mojster v **Ljubljani, Trnovo.** 2983

Najboljše **klavirje**

:: :: **prvovrstnih dunajskih tvornic** in :: ::

harmonije

amer. sistema **prodaja** in **izposoja** najceneje **edina narodna tvrdka**

Alfonz Breznik, Gradišče št. 11 (blizu nunske cerkve)

Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene Matice", opozarjam vsakogar, naj se blagovoli prepričati o blagoglasnosti in trpežnosti mojih instrumentov. — Delna odplačila. — Desetletno jamstvo. Najceneje uglaševanje. 2079 52—2

Ustanovljena leta 1882. Telefon štev. 185

Ustanovljena leta 1882. Telefon štev. 185

Poštne hranilnice račun štev. 828.405.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadružnem domu **v Ljubljani** na Dunajski cesti štev. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad **K 65,000.000·—**

obrestuje hranilne vloge po 4 ½%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad . **K 17,000.000·—**

Posojuje na zemljišča po 5 ¼% z 1 ½% na amortizacijo ali pa po 5 ¼% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

114 52—4

Babica ANA TRTNIK

roj. Kapele

ki je bila tekom dvanajst let v službi kot **šolska babica** pod vodstvom gospoda prof. pl. **dr. Valente,** naznanja, da stanuje sedaj

na Poljanski cesti štev. 9

in se priporoča velec. rodbinam, zagotavljajoč vsikdar najskrbnejšo postrežbo.

Pozor! Slovenci!

Slovenska modna trgovina

modni salon za moderne damske klobuke

A. VIVOD-MOZETIČ, Ljubljana

Stari trg 21, filijalka v KRANJU na Glavnem trgu

se najvdanejše priporoča velecenjenim damam.

Klobuke sprejemam v popravilo.

Skupna rezerva sklepom 1907 čez stotisoč kron. Upravno premoženje sklepom 1907 3 milijone šeststotisoč kron.

Zadružnikov čez 550.

GLAVNA POSOJILNICA

registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani,

pisarna na Kongresnem trgu št. 15. nasproti nunske cerkve obrestuje hranilne vloge po

3418 13 **4¾%**

t. j. K 4·75 za vsacih 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dvige, brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Uradne ure od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani.

Račun poštne hranilnice štev. 49086. Telefon štev. 135.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hidravlične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovšini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: **žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna okna, železne stole itd.**

Specijaliteta: **valjčni zastori in solnčne plahte** po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi operami brez vijakov.

3050

Podjetje betonskih stavb!

Brata Seravalli & Pontello

Ljubljana, Slomškove ulice št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz 3060 mavca za stene in strope. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke. 52—12

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastop. svodov patent „Thrul".

Fotografski umetni zavod

Avg. Berthold

2833

Ljubljana, Sodnijske ulice 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečavanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

Ustanovljena 1847. Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

LJUBLJANA, Turjaški trg štev. 7.

Največja zaloga pohištva za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

2823 52—15

Berite! Pozor!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v **Ameriko** je s parniki

„Severonemškega Lloyda" iz

Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki **Kronprinzessin Cäcilia, Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse.**

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite **v Ljubljani edino-le** pri 2-86 58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne **„Pri starem Tišlerju".**

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila **točno in brezplačno.** Postrežba **poštena resna in solidna.**

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Nova slovenska trgovina
Lenasi & Gerkman, Ljubljana

priporoča **za pomlad in poletje vsakovrstno sukneno, volneno in platneno blago.**
Solidne cene in točna postrežba. 3490 (26—6)

Najkrajša in najceneja vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga
rdeče zvezde „Red Star Line".

Na naših parnikih: „Finland", „Kroonland", „Vaderland", „Zeeland" in „Samland", kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpnom in New-Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec **vožnjo čez Kanado,** katera pa je izdatno cenejša kakor na New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC
v Ljubljani,
Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju". 188 (52—4)

ŽENSKA ROČNA DELA

vsakovrstni materijal, predtiskarija, tamburiranje, plisiranje, montiranje i. t. d.

ZALOGA TELOVADNIH OBLEK!

192 M. DRENIK 3

KONGRESNI TRG LJUBLJANA.

Gostilna

„pri Pošti" v Litiji odda se v najem.

Ponudbe naj se dopošljejo na naslov: **Julij pl. Wurzbach, Kroisbach, Gradec**

do 1. aprila 1909.

C. k. okr. sodišče v Litiji, odd. I.,
dne 26. januarja 1909. 267 4—4

Tvrdka Janko Popovič v Ljubljani

naznanja cenjenim gg. trgovcem in slavnemu občinstvu, da je prevzela od gospoda Jos. Kordina :::: edino razpošiljevalno prodajo

Za nizke cene in točno postrežbo se jamči.

likerja Triglav

404 3—3

Ustanovljena v Pragi — Podružnica v Dunaju

OSREDNJA BANKA ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I., Wipplingerstr. 22.

(Ustředni banka českých spořitelen)

1431 100—1

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4½ %. Kupovanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in čuvanje zaloge brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4 % in ¼ % upravne pristojbine. **Financiranje javnih podjetij.** Emisija lastnih 4 % **bankovnih obligacij,** katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

Telefon br. 12017.

Dol. kap. 7,000.000·—
Telegrami: „Sporobanka".
Deponiranje kavcij in vadij raznih vrst. Zakoni menjic samo denarnih zavodov. Bankovne informacije in svete brezplačno.

Telefon br. 12017.

Herbabny-jev podfosfornokisli

apneno-železni sirup.

Ta je že 39 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje slez, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev.
Cena steklenici K 2 50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

Pristno samo z zraven navedeno znamko.

Pred ponarejanjem se svari.

Herbabny-jeva

aromatiška esenca.

Že 34 let uvedeno in najbolje preizkušeno, boli lajšajoče mazilo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi nervozne bolesti.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: Dr. Heimannova lekarna (Herbabnyjev naslednik) „zur Barmherzigkeit", Dunaj, VIII/1. Kaiserstr. 73-75.

V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu, Volšperku in Andrijeveču.

SLIVOVKA

875 104—40

tropinovec

kranjski brinjevec

Odlikovano v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Kosler-jeve pivovarne.

Modni salon

Opozarjam velecenj. dame, da sem otvorila prvi, po dunajskem sistemu urejeni

modni atelje.

V upanju, da me častite dame z obilnimi naročili počaste, jih zagotavljam, da se bodo preproste, kakor najelegantnejše toalete strokovnjaško izvrševale.

S spoštovanjem Marija Šarc
Knaflove ulice št. 2, Ljubljana.

371 3—2

Ure! **Milko Krapeš** **Gramofoni!**

urar, Ljubljana, Jurčičev trg štev. 3.

Priporočam svojo zalogo **zlatih, sreb. tula nikel. žepnih** in različnih **stenskih ur,** vsake vrste **budilk, zlate verižice, prstane, uhane, bisere z dragulji. Srebrno in iz kineškega srebra orodje.**

Gramofone in najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo. 2393 36

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vzamem v zameno. Ceniki na zahtevo poštnine prosto.

Perje za postelje in puh

2899 priporoča po najnižjih cenah 52—13

F. HITI pred Škofijo štev. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Vsak dan sveže

pustne krofe

85 6

priporoča

J. Zalaznik, Ljubljana

Stari trg štev. 21.

Kuharica

išče primerne službe v kakem župnišču. Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro **„kuharica"** na upravo „Slovenca". 410 2—1

---

595 92

A. Hunc,

Ljubljana, Dvorni trg št. 3

priporoča velikansko izber zimskih sukenj, kožuhov (kratkih in dolgih), modnih oblek, pelerin in dr., za gospode in dečke.

Strogo solidna, strokovnjaška postrežba.

Br. Hlavka

izdelovatelj kirurgičnih in ortopedičnih predmetov in Bandaž,

Ljubljana, Prešernove ulice 5.

Priporočata svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, bižejev, irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro in mrzlo, sterelizirane obveze in pamuka, kakor tudi nogavic za krčne žile, kilne pasove, vsakovrstne brizgalke, stvari in aparate za samoklistiranje, najboljša kvaliteta gumijevih posteljnih podložk. Vse bandage se izdelujejo pod strogim nadzorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov. Zunanja naročila se točno, hitro in diskretno dopošiljajo. — Galvanični poniklovalni zavod z motornim obratom. Popravila se izvršujejo točno in ceno. 3 5

Gospodarsko društvo

v Bermu p. Pazin, Istra

posreduje brezplačno pri **prodaji** [illegible] svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rudeče in črne boje; kakovost izborna. 362 (3)

F. K. Kaiser

puškar v Ljubljani,
Šelemburgove ulice št. 9.

priporoča svojo zalogo **raznovrstnih pušk, samokresov, lovskih potrebščin, vseh del koles** (bicikljev), kakor tudi **umetaljni ogenj po najnižjih cenah. Popravila pušk, samokresov, bicikljev točno in solidno. Cenovniki zastonj in poštnine prosto.** 51 12—6

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit-

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHEK LINZ, VÖCKLABRUCK, DUNAJ, BUDIMPEŠTA, NYERGES-UJFALU.

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRST.

Vprašanja na založnika **Teodorja Korna,** krovca in kleparskega mojstra v **Ljubljani,** kjer se izdelujejo strelovodi, kleparskain krovska dela iz različnega blaga. 1349 24—17

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD

se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje mrličev po jako nizki ceni.

Naročila se sprejemajo pri
FRANC VIDALI-JU,
Prešernove ulice, Ljubljana.

87 12—9

:: JOSIP TURK ::
lastnik prvega slovenskega
:: pogrebnega zavoda ::

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Franchetti Engelbert, brivec in prodajalec parfumov, Sodnijske ulice 2.

Kelšin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Cevljarne.

Herisch Josipina, trgovina s čevlji Židovske ulice,

Stor Julija, trgovina čevljev za gospode, dame in otroke, Prešernove ul. 5.

Treo Karolina, najstarejša trgovina obuvala, Pogačarjev trg 1.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Crkoslikarji in pleskarji.

Brata Eberl črkoslikarja, stavb. in pohišt. plesk. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeve ul. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Fotografi.

Krema Ludovik, fotograf. Sv. Petra cesta 27.

Rovšek Davorin, fotografski zavod, Kolodvorske ulice 32—34.

Gostilne in restavracije.

Plzenski sanatorij pri Roži, plzenski prazdroj v stekl., izvir. napoln.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Galanterijsko blago.

Bahovec Jernej, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Marijin trg poleg Prešernov. spomen.

Dobrič Emil, galanterija, igrače in predmeti za tujce, Prešernove ul. 9. (Poleg glavne pošte.)

Hribar Dragotin, zaloga razglednic, pisemskega papirja, Šelenburgove ul. 4.

Kenda Veronika, trgovina s papirjem, Dunajska cesta 20.

Kenda Veronika, zaloga igrač, Dunajska c. 20.

Korenčan I. Zaloga na debelo s pletenimi, galanterijskim in norinberškim blagom. Stari trg 5.

Petričič Vaso, trgovina z galanterijskim blagom, Mestni trg 21.

Praznik I., trgovina s papirjem Stari trg 24.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva", Kopitarjeve ulice 2.

Vrečko Ivan, trgovina s papirjem, Sv. Petra cesta 31.

Kamnoseki.

Camernik Ignacij, umetni in stavbeni kamnoseški mojster, Komenskega ul. 28.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Ključavničarji.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo nabrežje 9.

Klobučarji, krznarji:

Krejči A, krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Knjigarne.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Knjigoveznice.

Knjigoveznica katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadstr.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izgotovljeno obleko Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lukić A., konfekcija za gospode in dame. dečke in otroke, Pred škofijo 19. Glej, inserat.

Rovšek Marije nasl. Davorin Rovšek, trgovina izgotovljenih oblek in oblačilnega blaga, Kolodvorske ulice 35.

Lekarne.

M. Ph. Čižmář Josip, lekarna pri zlatem orlu, Jurčičev trg.

Ph. Mr. Leustek-lekarna poleg jubilejnega mostu.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotovža.

Lesna trgovina.

Kobi A., lesna trgovina, zaloga bukovih drv razžaganih in razklanih. Karolinska zemlja 22, (dolenjska mitnica).

Kobi A., trgovina z žaganim in obtesanim lesom deske in remeljni, les za kolarje, špice za vozove. Karolinska zemlja 22.

Lesni in sitarski obrt

Arko Matko, trgovina z lesno, pletarsko in sitarsko robo, zaloga otročjih vozičkov, žime, morske trave, Semeniško poslopje.

Pakič M., prvi kranjski lesni, košarski in rešetarski obrt. Sanke. Pogačarjev trg.

Mizarji.

Dogan Ivan, mizarski mojster in zaloga pohištva, Dunajska cesta 19. Glej inserat.

Trink Alojzij, mizarski mojster, Linhartove ulice, štev. 8.

Vehar Ignacij, mizarski mojster, Gradaške ulice 12.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku", manufakturna in modna trgovina. Stritarjeve (Lingarjeve, ulice

Grobelnik I., trgovina z manufakturnim in modnim blagom, Pred škofijo št. 1.

Kessler Ign., trgovina z manufaktunim blagom, Pogačarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s suknenim blagom, Štritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat).

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Miklavc, Lingerjeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg 10.

Souvan Franc Ksav., manufakturni trgovini na drobno, Mestni trg nasproti mestn. magistrata.

Souvan Franc Ksav., manufakturna trgovina na debelo, Francovo nabrežje za vodo.

SOÚVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na debelo. Pred škofijo št. 1., II. nadstr.

SOÚVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na drobno. Mestni trg št. 22, v stari Soúvanovi hiši.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom Pod trančo štev. 2.

Modno in mešano blago.

Boltar Josip, trgovina z mešanim blagom, Florijanske ul. 17.

Magdič Pavel, modna trgovina narodne vezenine, trakovi, zastave, znaki, Prešernove ul. 7.

Orehek Matej, trgovina z mešanim blagom. Kolodvorske ulice 26.

Pri nizki ceni (Žargi) zaloga zimskih potrebščin in potrebščin za krojače in šivilje, Sv. Petra cesta 2.

Skušek Engelbert, modna trgovina za gospode, Mestni trg 19.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manufakturo in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Opreme za neveste in ženine.

Alešovec Marija, opreme, perilo za gospode in dame, učilišče za šivanje perila, Poljanska cesta štev. 22.

Šarc Anton, domač izdelek rjuh in oblačil od jednostavnega do najfinejšega. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, domač izdelek srajc in korsetov, kril in spalnih srajc. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, srajce za gospode, spalne srajce, spodnje hlače. Sv. Petra cesta št. 8.

Platno.

Šarc Anton, platno za rjuhe in za telesno perilo. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, prti, prtiči, brisalke, robci, namizne oprave za kavo i. t. d. Sv. Petra cesta 8.

Pralnica in svetlolikalnica.

Šarc Anton, parna pralnica z električnim obratom. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, svetlo-likalnica ovratnikov in mašet. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, pranje in likanje bluz, zastorov in finega perila.

Pekarije.

Bizjak Terezija, pekarija, Poljanska c. 25.

Jenko Avgust, pekovski mojster, Marije Terezije cesta 7.

Žužek Karol, pekovski mojster, Florijanske ulice 8.

Posojilnice.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Stavbeniki.

Accetto Valentin, stavbena tvrdka, Trnovski pristan štev. 14.

Ogrin Ivan, stavbeni podjetnik, Karlovska c. 5.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Specerijsko blago.

Babič Franc, zaloga špecerijskega blaga, špirita, žganja, moke, otrobov in koruze na drobno in debelo, Dolenjska cesta št. 2.

Berjak & Šober, trgovina s špec. blagom in žganjem, Vodnikov trg 2.

Leskovic & Meden trgovina špecerijskega kolon. blaga in dež. pridelkov, Jurčičev trg 1.

Mencinger Štefan, trgovina s specerij., delikatesnim in mešanim blagom, Martinova cesta 18.

Mencinger T., trgovina s špec. blagom in delikatesami. Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Sušnik A., trgovina špecerije, železnine in raznih barv, Zaloška c. 21.

Šarabon A., trgovina s specerij. blagom, žganjem in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

Šarabon A., glavna zaloga rudninske vode.

Sarabon A., novo urejena pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Sarabon A, Zaloga brinja in sliv za žganjekuho.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Tapetniki.

Dostal Karol, tapetnik, Sv. Petra cesta 5.

Puc Dragotin, tapetniški in preprogarski mojster v tvrdki Puc & drug, Marije Terez. c. 11.

Urarji in zlatarji.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatnino in srebrnino Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, Mestni trg, nasproti rotovža.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatnino, srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlj. potrebščinami. Sv. Petra cesta štev. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Seunig Josip, zaloga vsakovrstnega usnja in čevljar. potrebščin na debelo in drobno, Prešernove ulice.

Vezenine itd.

Meršol F., trgovina modnega blaga, vezenin, predtiskarija, Mestni tvg 18. Glej, inserat.

Vrtnarji.

Bajec Ant., cvetlični salon, Pod trančo, Vrtnarija, Karlovska cesta 2.

Wider I., trgovski in umetni vrtnar, Šelenburgove ulice 3.

Železnina itd.:

Golob Valentin, trgovina z železnino itd., Mestni trg 10.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji in cementom, Mar. Ter. c 1 poleg Fígabirta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Razne tvrdke.

Babnik Jakob, vodovodni inštalater Ljubljana, Poljanska cesta 3.

Bischof Rudolf, slaščičarna, Poljanska c. 22.

Brata Hlavka zaloga kirurgičnih in ortopedičnih predmetov, Prešernove ulice

Frisch I. trgovina potnih potrebščin in predmetov ter usnjegalanter. blaga, Marijin trg 3.

Götzl ml. & Lebar, podobarja, pozlatarja in izdelovatelja oltarjev, Turjaški trg 1. Glej inserat.

Hofbauer Ana, izdelovateljica cerkvenih paramentov, Wolfove ulice.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Lavrenčič Maks, trgovec in zastopnik I. belovarskega paromlina, Dunajska cesta.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Paulin I., glavna zaloga najbolj. briketa, premoga in drva, Nove ulice 3.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške ul. 20.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povl. zagrebačke tvornice likera, preje Franjo Pokorny, Zagreb.

Rohrmann V. H., trgovina z vegetabilijami in deželnimi pridelki ter izvoz sadja na debelo, Sv. Petra cesta 28.

Sax Fr. domača elektrotehnična obrt, Gradišče 17.

Sirk Ivan, trgovina s suhim mesom, Šolski drevored. Stanovanje: Poljanska cesta 70.

Škrl Josip, spedicijsko podjetje in prevoz pohištva, Gradišče 1.

Škrl Josip, prevažanje pohištva, Gradišče 1.

Tehnična pisarna K. Holinsky, arhitekt in stavbenik, Šelenburgove ulice 4, II. nadstr.

Turk Jos. prevažanje blaga in podjetnik, Radeckega cesta štev. 3.

Turk Jos. lastnik prvega slovenskega pogrebnega zavoda.

Vidmar Josip, zaloga dežnikov in solnčnikov, Pred škofijo 19, Prešernove ul. 4, Stari trg štev. 4. Glej inserat.

Visjan Fran, izdelovatelj vozov Kolodvorske ul. 25.

Zajec Andr, izdelovatelj cementnih predmetov, Pešata, Dol p. Ljubljani.

Zamljen Ivan, čevljarski mojster, Kongres. trg 13

Zidar Jos., glavni zastopnik za kranjsko hrvatske veležganjarne za slivovko in tropinovec A. Hermanna v Varaždinu, Dunajska c. 31.

Zidar Jos., različna zastopstva, komisijska trgovina z žitom, trgovina z lanenimi tropinami na debelo, Dunajska cesta 31.

Opazka: Ako se oglasita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Vsi

prodajalniški prostori

v pritličju hiše št. 7. v Gospodskih ulicah, pripravni za trgovino ali tudi za boljšo restavracijo, oddajo se za **maj t. l.**

Več se poizve prit vrdki **A. Kunc** na **Dvorskem trgu.** 478 3—1

Pridno dekle

katera je služila v kaki gostilni kot kuharica in ima veselje do gostilne dobi zelo ugodno službo kot natakarica v prav prijaznem kraju v gostilni tik farne cerkve, v hiši je županstvo in poštni urad odda se na račun, in zraven posebna mesečna plača. Ponudbe na upravo lista. 472 3—1

Dve hiši

se prodasta. Poizve se na Trnovskem pristanu št. 14, Ljubljana. 1687 13

ITALIJA.

Italijanski katoličani in volitve so zamešali italijanskim časnikarjem štrene in italijanskemu tisku načela. Dočim izvaja ustavno liberalni »Corriere della Sera«, da je geslo: »Katolike kot poslance — dà, katoliških poslancev — ne!« le slepilo, češ, da se hoče s tem utihotapiti v parlament »klerikalce«, ki bi dosledno ne priznavali laiške države, in da kdor hoče vzrok, mu mora želeti tudi uspehov in posledic, — pa je ministerialni »Popolo Romano« drugega mnenja in se toplo zavzema za »katoliške kandidate« brez katoliške parlamentarne skupine, ker pričakuje od njih, da bodo ščitili verske interese. Drugo so katoliki in drugo klerikalci — piše oficiozus—; pravi klerikalci na Italijanskem so pristaši Romula Murri in tovarišev, ki se ne sramujejo pajdašenja s socialisti . . . Ni dolgo tega, ko je bil Murri še mož, ki hoče Italijo rešiti vatikanskega jarma, Vatikan pa »trdnjava klerikalizma«. — Sporazum med zaupniki Vatikana in zaupnik vlade je, tako se zdi, že gotova stvar. Med katoličani v Rimu pa sta se pojavili dve struji. Eni razlagajo »non expedit« strogo ter bodo šli volit le, ako se bo šlo za zmago konservativnega kandidata napram prekucuhu. Drugi so mnenja, da se sme postaviti tudi take kandidate, ki, čeprav niso praktični katoliki, vendar jamčijo, da ne bodo glasovali za protiverske postave. Na shodu »Unione Romana« se obe struji nista mogli zediniti.

INDIJA.

Indijski dijak, ki je nedavno v Londonu na cesti napadel podpredsednika indijskega kronskega sveta, sir William Lee Warnerja, pripada zarotnikom, indijskim dijakom, ki jih je vseh okolu 600. Tajna policija ščiti uradnike indijskega urada, znane Indijce pa strogo opazujejo. Središče zarote je menda Pariz, od koder zarotniki dobivajo tudi denar. V Parizu izhaja revolucionarni list »The Indian Sociologist«. Poleg tega izdaja Indijec Chandra Pal list »Svardig« — »Samovlada«. Indijci imajo v Londonu hišo »India House«, kjer prirejajo shode. Štirim mučenikom, ki so jih v Indiji nedavno usmrtili, vzidajo v tej hiši spominske plošče, za zaostale družine so nabrali 5000 funtov šterlingov darov; poleg tega nabirajo v njihov spomin ustanovo za štiri indijske dijake, da se izobrazijo na londonskem vseučilišču.

RUSIJA.

Grof Witte je ugnal vlado v kozji rog. Postavila ga je bila namreč pred tajno sodišče, kjer bi se naj izjavil o svojih zvezah z voditelji kadetov in delavskih strank. Witte je rekel, da je smatral konstitucijo iz leta 1905. za resno in čutil dolžnost, se kot ministrski predsednik pogajati tudi z revolucijonarji in radikalci, da bi napravil konec revoluciji. Čuti se nedolžnega, dokazil pa ne predloži nobenih. Nato so preganjanje Witteja takoj ustavili, ker so se baje bali razkritij.

Po svetu.

15letna morilka svojega očeta. V sibirskem kraju Irbit se je pred kratkim odigrala strašna družinska tragedija. Ravnatelja velikih v Irbitu ležečih Bogoslovovih del Šelgunova, sina znanega ruskega pisatelja, je lastna 15letna hčerka usmrtila s pet streli. Ustrelila je očeta za to, ker ni privolil v njeno poroko z nekim mladim anarhistom.

Svojo ženo na štedilniku sežgal. Bestialni umor se je izvršil zadnje dni v občini Gurba pri Aradu. Tamkajšnji posestnik Moisze Esizmas je živel s svojo ženo v vednem prepiru. Ko je nekega večera prišel ljubeznjivi mož pijan domov, se je vnel med zakonskima hud prepir. Esizmas se je po prepiru navidezno pomiril ter rekel svoji ženi, naj v štedilnik dobro zakuri, češ, da ga hudo zebe. Ko je bil štedilnik razgret, da je od vročine žarel, je mož ženi strgal vso obleko s telesa ter jo s silo posadil na štedilnik. Držal je ubožico toliko časa na štedilniku, da ni bilo zapaziti več življenja v njej; potem pa se je vlegel k počitku in mirno zaspal. Drugo jutro je svoj čin povedal sosedom, ki so obvestili orožnike.

Zaradi zvonenja v francoskih cerkvah je bilo mnogo prepirov, odkar so občine dobile cerkve v svojo oblast. Maire (župan) v Arcu na primer je ukazal, da se sme zvoniti le petkrat na dan, vselej po pet minut, in sicer v dobi od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Mrličem se sme razun tega pozvoniti dvakrat: enkrat, da se naznani smrt, drugič, ko se prične sprevod premikati. Če je zvonik slab, sme maire v sporazumu s stavbinskimi zvedenci zvonenje sploh prepovedati. — S [illegible] zabranilo med drugim zvonenje »Zdrava Marija«. Duhovščina se je pritožila na državni svet, ki je odredbo županstva razveljavil; le določba glede prepovedi zvonenja v slučaju slabega stanja zvonika je ostala v veljavi.

Pav — čuvaj hiše. Ameriški farmerji so baje opazili, da se da pav, ki je doslej veljal le kot okrasek domačega dvorišča, prav koristno uporabiti. Ponoči so namreč pavi jako čuječi in vselej prej začutijo tuje prihajače, kakor pa psi, in jih naznanjajo z glasnim krikom. Torej — novi domači čuvaji.

!! Prvo slovensko !!
c. kr. oblastveno potrjeno 18 98
učilišče za krojno risanje
Franja Jesih
Ljubljana, Stari trg št. 28.
● Dobi se tudi kroj po životni meri. ●

Najnovejše slovenske produkcije v oktobru.
Gramofoni
in plošče vseh sistemov in mark
Neprekosni glede glasu in reprodukcije. — Prva specialna uvozna hiša za gramofone. 2110 26—1
Josip Moser, Dunaj IX. Kinderspitalgasse 10.
Največja zaloga plošč v vseh znamkah od K 3·— višje. Izborni rodbinski aparati od K 30·— višje. Pokaže se zastonj, ne da bi se sililo k nakupu. Zamena vseh plošč najkulantnejša. Lastna popravljalnica. — Pošilja se vsak dan na deželo. Prospekti zastonj.

Puške!
Lancaster od K 26·—, **Flobert-puške** od K 8·50, **pištole** od K 2·—, **samokresi** od K 5·—.
:: Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franko. ::
F. DUŠEK v Opočno štev. 77
1631 Češko. 32

Mignon glasovir
črn se po ceni odda. Ljubljana, Škofje ulice št. 14./II. na desno. 303 3-2

Iščem
oženjenega hlapca
ki je vajen koni. Prosto stanovanje, plača po dogovoru. Več se izve: **Linhartove ulice.** 459 10-1

Učenec
želi vstopiti v večjo **trgovino mešane stroke.** Ponudbe na **J. Wakonigg,** Šmartno pri Litiji. 472 3—1

Proda se večja množina
živega apna
Več pove **Ivan Gruden,** trgovec z apnom **Godič,** pošta Kamnik. 452 3—1

2 vajenca in več izurjenih pomočnikov
sprejme takoj **Ivan Šiška,** kolar, Rimska cesta 11, Ljubljana. 449 3—1

V trajno delo **sprejmem dva dobra**
čevljarska pomočnika
enega za moško, enega za mešano delo. Če je član kat. društva rokod. pomočnikov, ima v hiši poceni stanovanje.
Franjo Picelj
474 3—1 **čevljar, Novomesto.**

Učenca
za sedlarsko obrt, sprejme
Mihael Jager, Poljanska cesta št. 9.
378 (1)

Razpis.

Št. 14773.

Podpisani deželni odbor razpisuje nastopne službe

okrožnih zdravnikov

in sicer: **1. v Krškem z letno plačo 1200 K**
2. na Raku z letno plačo 1400 K

Z vsako teh služeb je združena aktivitetna doklada 200 K. Okrožni zdravnik v Grosupljem bo prejemal še od zdravstveno-okrožnega zastopa prispevek letnih 600 K, dokler ne dobi železniško-zdravniške službe v Grosupljem.

Prosilci za eno teh služeb naj pošljejo svoje prošnje podpisanemu deželnemu odboru

do 20. marca 1909

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega ježika.

Od deželnega odbora kranjskega

V Ljubljani, dne 18. februarja 1909. 470 3—1

V najem se da takoj
pekarija
z vsem orodjem v jako dobrem kraju. Naslov pove lastnik **Franc Mihelčič,** trgovec Vrhnika štev. 113. 447 3—1

Spretne 473 2—1
šivilje in učenke
se sprejmejo.
Modni atelje ŠARC, **Knaflove ulice št. 2.**
nasproti „Narodne tiskarne“.

Služba
organista in cerkvenika
se razpisuje. Nastop lahko takoj. Plača po dogovoru. Prosilci, ki imajo veselje do kmetije, imajo prednost. **Župni urad Besnica p. Kranj.** 437 3—1

APNO
najbolje kakovosti priporoča **Franc Weinberger,** posestnik apnenic v Zagorju ob Savi 438 6—1

Dražbeni oklic.

Dne **2. sušca** t. l. bo pri c. kr. okrajni sodniji v Litiji, dopoldne ob polu 10 uri, eksekutivna **dražba posestev** g. Jakoba Rosenthal, (preje g. Wakonigg) iz Šmartna pri Litiji.

Sodnijsko cenjena vrednost znaša K **104.000,** Najmanjši ponudek znaša **52.000** K.

Posestvo obstoji iz dveh, enonadstropnih hiš. V prvi je velika mešana trgovina, z jako dobrim prometom, in gostilna z zalogo pive, zgoraj lepa stanovanja. V drugi se nahajajo lepe stanovanjske sobe, gostilniški salon, gospodarsko poslopje z velikimi, obokanimi kleti, skladišči, ledenica itd. Vse je v prav dobrem stanju.

Nadalje je še eno gospodarsko poslopje, en vezan kozolec, lepi travniki, njive, sadno drevje in en gojzd, vse prav v obližju posestva.

Več **se poizve** pri gospodu **dr. Rihard Schlossar-ju,** odvetniku v Gradcu.

Dražbene pogoje in listine smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri c. kr. okrajni sodniji v Litiji med opravilnimi urami. 469 3—1

Ponudbeni razpis.

Konzorcij za zgradbo hotela pri Sv. Duhu ob Bohinjskem jezeru

razpisuje tem potom **zidarska, tesarska, mizarska dela** s kovanjem in pleskanjem, dalje **ključavničarska, krovska, kleparska, steklarska, pečarska** in **slikarska dela, napravo stranišč** in **preskrbo oprave za sobe** za zgradbo zgoraj navedenega hotela.

V tajništvu „Katoliške tiskarne“ so razpoloženi na vpogled proračuni, ki veljajo obenem za popis stavbe, ter načrti.

Zapečatene ponudbe z označenimi enotnimi cenami naj se pošljejo do **ponedeljka, dne 1. marca** s 5% vadijem vred na **tajništvo »Katol. tiskarne«.**

Na pozneje došle ponudbe se ne more ozirati.

Ponudnik se zaveže vztrajati pri svoji ponudbi tekom 8 dni.

Po ponudbeni razpravi se vrne vadij onim podjetnikom, katerih ponudbe niso bile sprejete. Stavbeni odbor si pridržuje pravico oddati dela posamezno ali v skupinah ali pa tudi enemu samemu ponudniku, kakor tudi prosto izbero med došlimi ponudbami, in sme tudi razpisati novo razpravo, ako bi mu ne ugajala nobena ponudba.

Ljubljana, dné 19. februarja 1909. 477 3—1

Stavbeni odbor.

Vljudno naznanjam, da sem otvoril 1. februarja t. l.
HOTEL „VEGA“
št. 26 - V SPODNJI ŠIŠKI - št. 26.
Postregel bom p. t. gostom s pristnim štajerskim vinom in s prav izborno kuhinjo.
Prosim slav. občinstvo za obilni obisk in se najtopleje priporočam.
VINKO OREŠNIK,
467 **hotelir.** 1—1

Ponudimo vsako poljubno množino: 480

zarezane strešnike prve vrste

zidake, lončene peči, portland-cement najbolje vrste, šamotne plošče za tlakanje cerkva in hodnikov

F. P. VIDIC & KOMP. LJUBLJANA.

Na zahtevo pošljem vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Odpremno in komisij. društvo „BALKAN“ v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Telefon št. 21—60. Brzojavi: Balkansped.

Žiro račun pri Jadranski banki v Trstu,

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago in daje na isto predujeme pod zelo povoljnimi pogoji, ter skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih naročevalcev najpovoljneje. Otvarja carinske kredite, zacarini blago in daje predujeme na blago ležeče v javnih skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljatve na vse strani točno in brzo, zvršuje reklamacije in daje vsako strokovno pojasnilo in navodilo hitro in zastonj.

2645 25 18

Dragotin Majce

čevljarski mojster

Ljubljana, Radeckega cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi v obila naročila. Izgotavljam natančno po meri ter isto ohranim za prihodnja naročila. Obnovitev naročila zadostuje po dopisnici. Na željo pridem tudi na dom. Cene zmerne! Postrežba točna!

3292 9

Izdelane postelje

iz rdečega posteljnega inleta. Frav dobro napolnjene. Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm široka K 10·—, 12·—, 15·— in 18·—; 2 metra dolga, 140 cm široka K 14·—, 16.—, K 18·—, 21·—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3·—, 3·50 in 4·—; 90 cm dolg, 70 cm širok K 4·50 in 5·60. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. Tridelni modroci iz žime za eno posteljo K 27·—, boljši K 33·—. Pošilja se poštnine prosto po povzetju od K 10·— naprej. — Zamenja ali nazaj se vzame proti povrnitvi poštnih stroškov. 2909

BENEDIKT SACHSEL, Lobes 910 pri Plznu, Češko.

M. DRENIK, Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materijala. Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.

! ! ! Velika zaloga telovadske obleke! ! !

2399 20

Kdor

hoče sebe ali svoje otroke obvarovati

kašlja hripavosti, katara, zaslezanja katara v grlu oslovskega in dušljivega kašlja, naj si omisli zdravniško preizkušenih in priporočenih

Kaiserjevih karamel za prsa s tremi jelkami.

5500 notarijelno potrjenih spričeval o dobri kakovosti.

Zavoj 20 in 40 vin., škatljica 80 vin. dobivajo se: v Ljubljani: Lekarna pri „Orlu“ pri želez. mostu, deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“, M. Leustek; Ubald pl. Trnkoszy, Jos. Mayer, G. Piccoli, pri „Kroni“ A. Bohinc, vogal Rimske in Bleiweisove ceste; Ivan Ojuričić v Metliki, Jos. Ancik, Ribnica, A. Roblek, Radoljica, D. Pirc, Idrija, H. Brilli, Litija, E. Burdich, Šk. Loka, Hugon Roblek, Tržič, Karol Andrijanič v Novemmestu, Karol Šavnik v Kranju in Josip Močnik, lekarna pri „Sv. Trojici“ v Kamniku. 3017 24—1

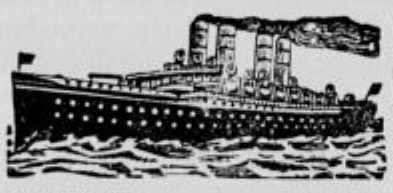

V Ameriko in Kanado

najzložnejša, najcenejša in najvarnejša vožnja s **Cunard Line**

544 12 **Bližnji odhod:**

Iz Trsta, domačega pristanišča: Pannonia, 23. febr., Carpathia, 4. marca, Slavonija 17. marca.

Iz Liverpoola: Lusitania največji najlepši parnik 27. februarja, 20. marca, 17. aprila, 8. maja, 29 maja 1909. Mauretania 23. jan., 13. febr., 6. marca, 3. aprila, 24. aprila, 15. maja 1909.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek,** Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

---

135 11—10

Č. gg. ženini in neveste

Največja in najbogatejša tovarniška zaloga pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Razpošiljam na vse kraje sveta, kakor: ure, verižice, prstane, uhane, zapestnice, namizne oprave in okraske, šivalne stroje i. t. d. — Cene najnižje.

: Se priporoča za obilni obisk in naročila z velespoštovanjem :

FR. ČUDEN, Ljubljana, Prešernove ulice

: urar in trgovec, delničar švicarskih tovarn ur „UNION“. :

Naslov zadostuje **Fr. Čuden** LJUBLJANA.

Ceniki s koledarjem tudi po pošti zastonj.

111

Vsled inventure :: **prodajamo po zelo znižanih cenah**

blizu 100 ducatov najboljših rjuh, brez šiva, obeljene v velikosti 150/200 cm, zarobljene, 6 kosov za K 14 20. Samo dokler je še kaj zaloge. Neugajajoče se vzame vsak čas nazaj. Vzorci najnovejšega cefira, platna, oksforda, kanafasa, namiznih prtov, brisač i. t. d. zastonj in poštnine prosto

v tkalnici Bratov Krejcar, Dobruška št. 9117, Češko.

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — **Kongresni trg 19**

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4 3/4 %** to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — **Najsigurnejša prilika za štedenje!**

1949 10—1 **Kanonik A. Kalan** l. r., **predsednik.** Kanonik **J. Sušnik** l. r., **podpredsednik.**

Podružnice:
Praga z menjalnicami: Graben 15, Mala stran, Mest. ulica 17, Baden, Brno, Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičin, Pizen, Zvitava in Liberce.

Menjalnice na Dunaju:
I. Wollzeile 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogal Rennwegs), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelderstrasse 152, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 32.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

DUNAJ, I., Wollzeile 1.

Akc. kapital K 20,000.000. Res. zaklad K 8,000.000.

Najkulantnejši

:: **nakup in prodaja** ::

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, :: zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja. ::

:: **Zamenjava in eskomptiranje** ::

izžrebanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik. Tisk: »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: Ivan Štefe.